

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 7 / Sayı 91 / 15 Aralık 1989 /2.50 DM

İKİYAKA KATLİAMI İLE BAŞLAYAN SÖMÜRGECİ SALDIRILAR SÜRÜYOR

1989 yılının sonuna yaklaştığımız bu günlerde sömürgeci-faşist Türk devleti, mücadelemiz karşısında bir yılı daha kaybetmiş olmanın çılgınlığını yaşıyor. Askeri-siyasi-örgütsel her alanda kaydettiği gelişmelerin yanısıra mücadelemizin bir de propaganda alanında büyük bir atılım kaydederek yerli ve yabancı kamuoyu nezdinde haklılık ve saygınlık sıfatı kazanması, sömürgecileri iyice köşeye sıkıştırmıştır. Daha önce başta İnönü olmak üzere, çeşitli sömürgeci politikacı ve yetkililerin, TC'nin teşhir ve tecrit olmuşluğunun bertaraf edilmesi ve Partimiz PKK'nin tecrit edilmesi için, devletin propaganda alanında daha atak olması gerektiğine dikkat çekmeleri üzerine sömürgeciler kirli propagandalarını hızlandırmışlardır. Özellikle bir yılı daha geride bırakmaya hazırlanırken, bu yılda da ağır bir yenilgi almış bulunan TC, hiç olmazsa propaganda alanında son bir çıkışla kamuoyu nezdinde mücadelemizi mahkum edebilmek umuduyla, alçakça katliamlara dek varan yöntemlerden kaçınmamıştır. Bu kirli propaganda savaşının çılgınlık noktasına vardığı olay ise, kadın ve çocukların da katledildiği İkiyaka köyü katliamı olmuştur. İkiyaka katliamı ile sömürgeciler, özel savaşı planlı kitle katliamları düzeyine vardırarak daha da alçakça ve tehlikeli bir yönelim içine girmişlerdir.

Türk sömürgecileri çoluk çocuk demeden İkiyaka (Setê) köyünde gerçekleştirdikleri katliam sonrası propaganda savışına hız verdiler. Her şeyden önce, katliam özel bir planlamayla gerçekleştirilmiştir. Burada zamanlama, yer vb. çok iyi planlanmıştır. Özel savaş karargahının planlayıp gerçekleştirdiği kaliam, önceden iyi hesaplanmıştır. Amaç ve hedefleri iyi belirlenmiştir. Kürdistan'da yürütülen özel savaşın propaganda aracı haline getirilen sömürgeci basın bu konumu gereği katliam sonrasında planlı ve örgütlü bir şekilde rolünü oynamış; özel savaş karargahının talimatları ve perspektifleri doğrultusunda bir yayın politikası sergilemiştir.

"Bazı ahvalde propaganda için istismar edilmek üzere mürettep olaylar meydana getirilir. İsyancıların yaptığı intibaını verecek, yağma ve katliam, ırza tecavüz olayları ele alınabilinir. Ancak hemen bilinmelidir ki, konu çok hassastır; yer, zaman, şekil ve mahiyeti itibarıyla ustalık gösterilmezse tersine karşı koymaya zarar getirebilir.

Halkı mukavemetçilerden (gerillalardan, bn.) ayırmak için, sanki ayaklanma kuvvetleri (Kürdistan'da PKK, bn.) yapıyormuş gibi, mücadele kuvvetlerince (Kürdistan'da Türk özel savaş birlikleri, bn.) zulme kadar varan halka karşı haksız muamele örnekleri ile sahte operasyonlara başvurulması tavsiye edilir." **(Cihad Akyol, eski Özel Harp Daire Başkanı ve kontr-gerilla teorisyeni, aktaran 2000'e Doğru dergisi)**

Devamı 3. sayfada

FEDERAL ALMANYA-PKK DAVASI EYLEMLERLE KESİLDİ

❑ Cam bölmenin kaldırılması için tutuklular ve avukatları direnişe geçtiler...

F. Almanya-PKK Davası yeni duruşmalarla devam ediyor. Son yapılan duruşmalar sonucunda da iddianamenin okunmasına geçilemedi.

Gazetemizin geçen sayısında duyurduğumuz gibi, mahkeme heyeti, PKK'li devrimci tutukluların Kürtçe konuşmasını yasaklamıştı. Tutuklular, **"Düşmanımızın dili yerine, kendi anadilimizde savunmamızı yapmak istiyoruz"** şeklindeki açıklamalarıyla itirazda bulunmuşlardı. Ancak mahkeme heyeti, bu itirazı reddetmişti.

Kürtçe konuşulmasının yasaklanmasına rağmen devrimci tutuklular, yeni duruşmada yine kendi anadillerinde savunma yapmakta direndiler. Tutuklulardan Selahattin Çelik, söz alarak Kürtçe yaptığı konuşmada, Federal Savcılığın savunma olanaklarına getirdiği kısıtlamaları ve diğer anti-demokratik uygulamalarını Gestapovari tutumlar olarak değerlendirdi. Bunun üzerine, Başyargıç Belker, Selahattin Çelik'in bu açıklamasına tepki göstererek gerilimli bir ortamın doğmasına yolaçtı.

Yine alınan bilgilere göre, bir önceki duruşmada Kürtçe konuşulmasının yasaklanması üzerine, devrimci tutukluların avukatları mahkeme heyetiyle ilişkiye geçip konuşarak, tutukluların düşman oldukları bir ülkenin dilini konuşmak istemediklerini belirtip 2 Kürtçe tercümanının görevlendirilmesini sağladılar. Mahkeme heyetinin, bu konudaki nihai kararını önümüzdeki günlerde vererek yazılı bir açıklama yapacağı belirtiliyor.

Gazetemiz basıma hazırlanırken yapılan yeni bir duruşma, tutuklu avukatlarının eylemiyle başladı. Avukatlar tutukluların içine konulduğu cam bölmeye, **"Bu cam kafes kaldırılmalı"** yazılı bir pankartı asarak, yerlerine oturmayıp ayakta beklediler. Başyargıç Belker, buna tepki gösterdi ve duruşmayı izlemeye gelen Kürt, Türk ve Alman izleyicilerin **"yuh"** sesleri arasında pankartı indirdi. Ve avukatların yerlerine oturmasını istedi. Ancak avukatlar eylemlerini sürdürmede kararlı davranınca duruşmaya 10 dakikalık bir süre ara verildi.

Verilen aradan sonra, duruşma salonuna giren mahkeme heyeti tutuklu avukatlarının cam bölmeyi protesto eden eylemlerini sürdürmekte olduklarını ve ayakta beklediklerini gördü. Mahkeme heyeti, avukatların eylemini kıramayınca, Başyargıç Belker açıklama yaparak bugünkü duruşmayı iptal ettiklerini belirtti. Mahkeme heyeti, protesto sloganları ve **"yuh"** sesleri arasında duruşma salonunu terketti.

Avukatların bu eylemi ile dayanışma amacıyla PKK'li devrimci tutuklular 3 gün süreyle açlık grevine gideceklerini açıkladılar. Tutukluların üzerlerindeki baskı uygulamalarını protesto etmek ve avukatlarla dayanışmada bulunmak amacıyla başlattıkları açlık grevinin duyulması üzerine, **Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği** de bir basın toplantısı yaptı. Basın toplantısında, PKK'li devrimci politikacıların başlattıkları açlık grevi ve onların avukatlarının cam bölmenin kaldırılmasını hedefleyen eylemleriyle dayanışmada bulunulduğu belirtilerek, PKK Davası'ndaki anti-demokratik uygulamalar protesto edildi. Ayrıca Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi önünde **Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği**'nin düzenlediği yürüyüş ve mitinge 500'ü aşkın kadın katıldı. Tutuklu önderleriyle dayanışmada olduklarını belirten Kürdistanlı kadınlar, Batı Alman emperyalizminin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı saldırılarını şiddetle protesto ettiler. Canlı ve disiplinli geçen eylem, büyük ilgi topladı.

Dicle ve İstanbul Üniversitelerinde İkiyaka katliamı protesto edildi

Türkiye ve Kürdistan'da öğrenci gösterileri

Son günlerde başta İstanbul, Diyarbakır, Adana ve Ankara'daki yüksek okullar olmak üzere yaygın ve kitlesel öğrenci gösterileri oldu. Gösterilerde polis gözyaşartıcı bombalar, cop kullandı ve tazyikli su sıktı. Çıkan çatışmalarda onlarca öğrenci yaralandı ve yüzlercesi de gözaltına alındı. Yine, İstanbul Üniversitesi'nde yapılan bir forumda İkiyaka katliamı protesto edildi.

Öğrencilerin protestolarına neden olan ilk olay, 1 Aralık'ta meydana geldi. Polis desteğinde dışarıdan İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'na gelen bir grup faşist, okulun pano ve kantinine faşist içerikli bildiriler asmaya çalıştı. Bunun üzerine, engel olmaya çalışan devrimci-demokrat öğrencilerle aralarında kavga çıktı. Kavgada polisin desteğine rağmen, faşistler dışarı püskürtülürken, bu arada bir faşist, devrimci-demokrat öğrencilere silah çekti. Bu gelişmeler üzerine öğrenciler okulu işgal ettiler. İşgal yaklaşık 6 saat sürdü. İşgal esnasında yapılan forumda polis, idare ve faşist işbirliği, yapılan konuşmalarla protesto edildi. Öğrenci işgali sürerken, binlerce çevik kuvvet ve polis okulun etrafını sardı. Polisin "okulu boşaltın" çağrılarına karşın öğrenciler kararlıca eylemlerini sürdürdüler. Polis işgali kırmak için okulun camlarını kırarak gözyaşartıcı bomba ve tazyikli su kullandı ve daha sonra coplarla öğrencilere saldırdı. Öğrenciler ise panzerlerin üzerine molotof kokteyli atarak cevap verdiler. İşgalin kırılmasıyla 10 öğrenci yaralandı, 160 öğrenci de gözaltına alındı.

Devamı 15. sayfada

ÖZEL SAVAŞIN MAŞASI SHP'DEN KOPUŞLAR VE BAZI SONUÇLAR

Kamuoyu bir süreden beridir Türkiye siyasal sahnesinde "Kürt sorunu"nun kaynaklık ettiği yoğun gelişmelere tanık oluyor. Kürdistan sorunu ulaştığı boyutlarla yalnızca askeri, diplomatik ve ekonomik alanlarda değil, siyasi alanda da Türkiye'nin gündemine ağırlığını giderek daha fazla koymaya başlıyor. Türk sömürgeciliğinin katı inkarcı politikası pratikte işlemez hale getirilip parçalanmaktan başka, "Kürt sorunu" Türkiye siyasal gündemini belirleyen ana kaynak olma özelliğini her geçen gün yeni pratik örnekleri ile gözler önüne seriyor.

Türkiye siyasal sahnesinde Kürdistan sorunundan kaynaklanan en büyük altüst oluşlardan birisi, bir süreden beridir, ana muhalefet partisi sıfatını taşıyan Sosyaldemokrat Halkçı Parti-SHP bünyesinde yaşanıyor. 14-15 Ekim tarihlerinde Paris'te yapılan **"Kürtler; İnsan Hakları ve Kültürel Kimlik"** konulu konferans etrafındaki tartışmalarla başlayıp giderek boyutlanan gelişmeler, toplumda yaşanan altüst oluşların SHP'de yansımasını bulması ve bazı ayrışmaların yaşanması ile sonuçlandı.

Konferansa katılımları engel-

Devamı 6. sayfada

İsviçre'de atom sığınakları Kürtlerle dolu

"Yeraltı sığınaklarıdır. Dümdüz bir yer. Merdiven ile aşağı iniyorsun. Tonluk demir kapılar karşına çıkıyor. İçeri giriyorsun, elektrik ile aydınlatılmış, pencere yok, motor ile içeriye hava veriyorlar. Her tarafı beton duvarlarla çevrili ve rutubetlidir. Buraya ranza atmışlar, insanlar balık istifi gibi. İsviçre'nin Cenevre şehrinde bunlardan 13 tane var..."

Röportajı 8. sayfada

Ali Haydar Kaytan ve Meral Kıdır'ın yazıları 10-11. sayfalarda

DİRENİŞ KAHRAMANLARIMIZ

CELAL KURT (DİYAR)

O, Partimizin direnişçi gerçekliğinin yılmaz bir neferiydi!

Mücadelemiz şehitlerinden Diyar yoldaş, Midyat'a bağlı Bahware köyünde doğdu.

Ailesi yoksul bir emekçi ailesiydi ve çalışarak geçimini temin ediyordu. Maddi durumlarının elvermemesinden dolayı, ilkokuldan sonra öğrenimine son vermek zorunda kaldı ve ailesine maddi katkı sunmak için çalışmaya başladı.

1976-80 yılları ulusal kurtuluşçu düşüncelerin Kürdistan sathında yayıldığı yıllardır. Diyar yoldaş da bu düşüncelerden etkilenir. Fakat Nusaybin'de ilk dönemler KUK etkindir, O da başlangıçta bu örgüte sempati duyar. Ancak kısa sürede onun ilkel milliyetçi, teslimiyetçi karakterini ve bazı karanlık ilişkilerini tesbit eder, bu örgütle bağlarını koparır. Kısa bir süre sonra da Partimize ilgi duyar. Ancak 12 Eylül sömürgeci-faşist darbesi olmuştur. Partimiz hazırlık yapmak amacıyla Ortadoğu sahasına çekilmiştir. Bu nedenle ilişkiye geçemez.

Diyar yoldaş henüz bir-iki aylık evliyken ekonomik nedenlerden dolayı Lübnan'a çalışmaya gider. Buradaki binlerce Kürdistanlı emekçi gibi meyve işleme fabrikalarında çalışır.

15 Ağustos Atılımı Diyar yoldaşı derinden etkilemiştir. Pratiği ile de gurbet ellerde çalışmanın kurtuluş olmadığını iyi görmüştür. 15 Ağustos Atılımıyla birlikte artan ilgi ve Kürdistanlı emekçiler arasında ulusal kurtuluşçu faaliyetlerin yoğunlaşması ile birlikte, birçok emekçi genç gibi Diyar yoldaş da mücadeleye aktif olarak katılır. Ve siyasi-askeri eğitim görmek amacıyla Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gider.

Kamp eğitim faaliyetlerinde önemli gelişme kaydeder. Askeri-siyasi yönden bilinçlenmeyle birlikte kişiliğini de devrimci dönüşüme uğratır. Olgun, aktif ve fedakar özellikleriyle arkadaşlarının saygı ve sevgisini kazanır. Sahip olduğu bu üstün vasıflarını yeni olumlu özelliklerle tamamlayarak başarıyla mezun olmayı hakkeder. Artık ülkeye yönelmeye hazırdır. Savaş pratiğine girmek için sabırsızdır. Çünkü Akademi'deki eğitimle savaş sanatı konusunda önemli bilinç kazanmış, savaşçı kişiliğini geliştirmiştir. Kazandığı bu özellikleri sömürgeciliğe karşı kullanmak ister. Bunun için ülke pratiğine yönelme istem ve arzusuyla dopdoludur. Bu istemi 1986 sonbaharında Partisi tarafından kabul edilir. Ve M. Emin ASLAN (Sabri) ile Abdulgani ERKAN (Delil) yoldaşların da içinde bulunduğu bir grup yoldaşıyla birlikte ülkeye yönelir.

Diyar yoldaşla karşılaşmamız bir randevu sonucu gerçekleşti. Buluştuğumuz yer Ömeryan alanındaki bir dağ kampı idi. Kendisi oldukça neşeli ve coşku doluydu. 1987 Yaz Atılımında, Özgürlük Yürüyüşünde yer almış, başarılı bir pratiğin sahibi olmuştu. Mücadeleye önemli katkılar sunmaktaydı. Çevik ve atılgan bir yapıya sahip ve silahına oldukça egemendi. Taşıdığı Bisiwing (B-7) roketatarı ile düşman hedeflerine ölümcül darbeler indirirdi. Bu özellikleri ile grubun en gözde elemanlarındandı.

Yaz Atılımı sonrası yapılan bir düzenlemeyle aynı grupta yer almıştık. Hareketli Ana Birlikten ayrılıp takımımızla faaliyet alanına gittik. Birkaç ay birlikte örgütsel ve eylemsel faaliyetler yürüttük. Yoldaşlık ve kitle ilişkilerinde örnekti. Düşmana karşı kararlı ve kinle doluydu. Moral kaynağıydı; dikkatli ve duyarlı bir yoldaştı.

Birlikte kaldığımız süre içinde çok az tek silah taşıdı. Çoğu zaman Bisiwing, roket çantası ve öbür kolunda da başka bir silah taşırdı.

Bir ara görev için küçük bir grupla Diyar yoldaşın yöresine gitmiştik. Görevlerimizi tamamladıktan sonra köyüne uğradık. Amacımız ailesini de mücadelemizin saflarına katmaktı. Fakat koşullar müsait olmadığından ilk gün evine uğrayamadık. İkinci gün uğramayı daha uygun gördük. Fakat bu sefer de bazı insanlar tarafından görüldüğümüzden yerimizi değiştirmek zorunda kaldık. Akşam üzeri ise ihbar edildiğimizi öğrendik. Pamuk sulamaktan dönen bir köylü gördük, onu tanıyordu. Köylü, sabahtan beri alanda yoğun bir operasyon olduğunu, bütün geçitlerin ve önemli noktaların kontrol altına alındığını söylemişti. Artık köye gitmekten vazgeçtik. Alandan uzaklaşmamız bir zorunluluktu. Köylünün sepetinde bulunan ekmek ve domatesleri aldık. Kısa bir durum değerlendirmesi yaptık. Düşmanın muhtemelen pusu attığı noktaları belirledik.

Diyar yoldaş bu coğrafyayı çok iyi tanırdı. Her noktayı didik didik biliyordu. Çünkü çocukluğu buralarda geçmişti. *"Gelin arkadaşlar, ben çocukluğumda bu bağ-bahçelere az mı girdim; kimbilir narından, eriğinden, şeftalisinden ne kadar çalmışımdır"* diyerek, kendisini takip etmemizi söyledi. Diyar arkadaşı takip ederek, birçok inişli-çıkışlı dar patikalardan ilerledik. Daha sonra önümüze bir akarsu çıktı. Suyun derinliği yarım adam boyu kadardı. Arkadaş bir öneri sundu: *"Arkadaşlar, hepimizin ıslanmasına gerek yoktur. Zaten iki kişisiniz, ben sizi tek tek karşı tarafa taşırım. Böylece zaman da kazanmış oluruz"* dedi. Bu öneri uygun görülerek kabul edildi ve başarılı bir şekilde bizi karşıya geçirdi.

Diyar yoldaşın coğrafyayı tanıma özelliği salt yöresiyle sınırlı değildi. Alan çalışmalarında yeni olmasına rağmen, çoğu zaman grubun başına geçerek rehberlik (rêzan) yapmıştır. Bir kez geçtiği bir güzergahı en ince ayrıntısına kadar inceler ve hiç unutmazdı. Ondaki bu önemli özellik gerilla mücadelemize büyük katkılar sunmuştur.

Yaz Atılımında kaydedilen gelişmelerin ürünlerini toplamak gerekiyordu. Bu yüzden çeşitli düzeylerde örgütsel çalışmalar, köy toplantıları, yeni savaşçı ve kadro adayları çıkarma ile eylemleri gerçekleştirme görevleri vardı. Bu faaliyetler hızlandırılmıştı. İstenilen düzeyde olmasa da, küçümsenmeyecek çabalar sarfedilmiş ve olumlu sonuçlar ortaya çıkarılmıştı.

Sonbahar Atılımının başlangıcına gelmiştik. Yapılan hazırlık çalışmalarında; hedefler programı saptanmış, planlama vb. hazırlıklar tamamlanmıştı. Planlamanın pratikte hayat bulması için harekete geçildi. Bu çalışmalarda Diyar yoldaşın önemli katkıları oldu.

Sonbahar sonlarında gerçekleştirdiğimiz başarılı bir eylem ardından birdenbire bastıran kötü hava koşulları bizi zor durumda bıraktı. Kısa bir yol almıştık ki, yağmur yağmaya başladı. Yol aldığımız coğrafya iz bırakmaya çok elverişliydi. Ne kadar dikkat etsek de izlere engel olamıyorduk. Yağmurun aralıksız yağması ve çamur, yolumuzun uzamasına ve hareketliliğimizin ağırlaşmasına yolaçıyordu. Bu durum, aleyhimize işliyor, düşmana ipuçları bırakıyordu.

Hedeflediğimiz noktaya bir türlü ulaşamıyorduk. Yorgunluk giderek kendisini gösteriyor, ayaklarımız sanki bizimle gelmek istemiyordu. Sabah yaklaşıyordu. En yakın üs noktasını tespit edip konumlandık. Bulunduğumuz nokta; çevresi seyrek ağaçlarla kaplı bir tepecikti. Şafak söktüğünde çevremizi daha rahat görmeye başladık. Etrafımızı, çevresi ufak duvarlarla çevrili küçük tarlalar kaplamıştı. Yine çeşitli aralıklarla dizilmiş köyler vardı. Biz bunları bulunduğumuz yerden rahatlıkla görüyorduk.

Sömürgecilerin izlerimizi takip ederek operasyon yapabileceklerini kestirebiliyorduk. Bu nedenle, iki nöbetçi alanı kontrol altına alabilecek tarzda konumlandırıldı. Uygun tedbirlerden biri buydu. Ayrıca kahvaltı yapıp yorgunluğumuzu gidermeliydik. Bunun için meşe ağaçlarından topladığımız çalı-çırpıdan bir ateş yaktık. Ateşin etrafında kümelenmiş; hem ısınıyor ve hem de çayımızı hazırlıyorduk. Yağmur yağmaya devam ettiğinden iki küçük çadırımızı da açmıştık. Kahvaltıdan sonra yorgunluğu gidermek için nöbetçiler hariç bütün arkadaşlar uykuya daldı. Diyar arkadaşın topladığı dağ kestanelerini (beru) Diyar arkadaşla ben bir yandan ateşte kızartıp yiyorduk, bir yandan da sohbet ediyorduk. Ardından çadırın bir köşesinde uykuya daldık. 15 dakika geçmemişti ki, nöbetçiler tarafından uyandırıldık. Etrafı kalın bir sis tabakası kaplamış, biraz öteyi gör-

mutlu gülümseyişle
merhaba insanlık,
özgür yaşam merhaba
yeni bir yaşamda
kızıl güller açarken
mutluluktan merhaba
alem,
merhaba sana
toprağımdan

mek bile oldukça zorlaşmıştı. Nöbetçiler, *"Arkadaşlar davranın! Sömürgecilerin operasyon kolu bize ulaştı. Tepeyi tutalım"* diye bizi çağırıyorlardı. Biz malzemelerimizi toparlamaya çalışırken, mermiler yağmur gibi üzerimize yağmaya başladı. Biz, tepenin sağından ve solundan iki kol halinde ilerlemeye başladık. Tepenin zirvesine ulaştığımızda yarım çembere alındığımızı farkettik.

Batı yakasında tepeye çıkmayı başaran grubumuz, yönündeki düşmanın mevzilerini susturmuştu. Düşman, bırakalım çemberi daraltmayı, karşılık verme fırsatı ve cesareti gösteremez olmuştu. Gerillaların isabetli ve seri atışları düşmana göz açtırmıyordu. Doğu yakasındaki grubumuz henüz hedefine ulaşmamıştı. Biz bu yöndeki arkadaşların tepenin yamaçlarında olup zirveye ulaşamadıklarını gördüğümüzde, grubumuzdaki bazı arkadaşlarla o yöne kaymaya çalıştık. Bu esnada doğu yamacında çatışma şiddetlenmişti. Karşılıklı seri atışlar ve silah sesleri birbirine karışmıştı. Nihayet bomba ve roket sesleri gelmeye başladı. Bu, durumun ciddiyetini daha da arttırıyordu. O yöne yaklaştığımızda arkadaşların tek tek zirveye çıkmaya başladıklarını gördük. İşte, o esnada bir arkadaşın elinde Bisiwing silahını görünce durumunu anladık. Tarihin derinliklerinden gelen tüm kin ve öfkemizi yürekten duymaya başladım. Geçmiş katliamlar gözlerimin önünde bir film şeridi gibi geçiyordu. Bir yandan da inanmak istemiyordum. Ama sorduğumuzda, *"Diyar yoldaş şehit düştü"* cevabını aldık. Yarım çemberi, değerli bir yoldaşı şehit vererek ve bir yoldaşın da hafif yaralanmasıyla boşa çıkarmıştık. Düşman 6 ölü ve çok sayıda yaralı vererek etkisiz kalmıştı.

Çatışma sabahın erken saatlerinde başlamıştı. Yağan yağmurdan yerler ıslaktı. Alan coğrafyası küçük tepecikler, etrafı ufak taşlarla çevrili tarlalar ve bahçelerden oluşuyordu. Çatışma böyle elverişsiz bir coğrafyada meydana gelmişti. Düşman helikopterlerinin desteğinde operasyon kollarını yaygınlaştırarak operasyonu sürdürmesine rağmen, ikinci bir çatışma başarılı geri çekilme ile boşa çıkarıldı.

Diyar yoldaş doğu yakasından tepenin zirvesine çıkmaya çalışan grubun içinde idi. Karşı tarafta mevzilenen sömürgecilerin ateşiyle göğsünden bir mermi yarası almıştı. Coğrafyayı iyi tanıdığından hem coğrafyanın, hem de zamanın düşmana avantaj sağladığından bir eliyle yarasını tutmuş, bir eliyle de işaret edip gülümseyerek, *"Yoldaşlar, Bisiwing'i kurtarın, Partinin silahını kurtarın"* diye üç kez üstüste bağırmıştı. Diyar yoldaşın son sözleri olur bu sözler.

Diyar yoldaşın silahı ve roket çantası O'nun gözlerinin önünde kurtarılmıştı. Çünkü bu onun ilk emriydi. Bu emir yerine getirilirken bir yoldaşımız yaralanır. Sıra Diyar yoldaşın kurtarılmasına gelmiştir. Bir yoldaş kendisine yaklaşır, fakat bir uyarıyla mevzilenmek durumunda kalır. Zira Diyar yoldaş kararını vermiştir: Bir eli yarasının üstündeyken diğer elinde el bombasını tutmakta ve dişleri ile pimini çekmektedir. O anda şiddetli bir patlama duyulur. Patlamayla birlikte yoldaşımız şehitler kervanına katılır. Yoldaşımızın bu tavrında yüceliğin büyük erdemi gizlidir. Şunu çok iyi görmektedir: yoldaşlarının kendisini kurtarmaya çalışması, onların da şehit düşmesi tehlikesini birlikte getirebilecektir. İşte bu düşünceyle, yoldaşlarının kendilerini tehlikeye atmasını engellemek için hemen harekete geçip, son sözünü bombasıyla söyledi. O, bu davranışıyla, PKK militanının ölmesi gerektiği yerde ölmesini bilir anlayışını şahsında en soylu bir şekilde temsil ediyordu.

Diyar yoldaş şahadetiyle, Parti Önderliğine, Partiye, şehitlere ve yurtsever Kürdistan halkına karşı son görevini de soylu bir ruhla yerine getirdi. O, mücadele bayrağını diğer şehitlerimizin yaptığı gibi sağ kalanlarımıza devrederek, gönül rahatlığı içinde şehitler ordusuna katıldı. Artık manevi komutanımız olarak, bizlerin daha kararlı ve azimli yürümemizi emretmektedir.

1987 Sonbaharında Midyat-Bahware Direnişinde bu kahramanımızı şehit vermiştik. Diyar yoldaşın ailesi uzun yıllardır Nusaybin'in Bawarne köyünde ikamet eder. Fakat kendileri aslen Bahware köyündendirler. Daha sonra Bahware'ye göç etmişlerdir. Diyar yoldaş eski köyünün arazisinde şehit düştü. Gelişmeye aday, geleceğin güçlü bir ARGK komutanı olmaya doğru hızla yol alan fedakar bir yoldaşımızdı.

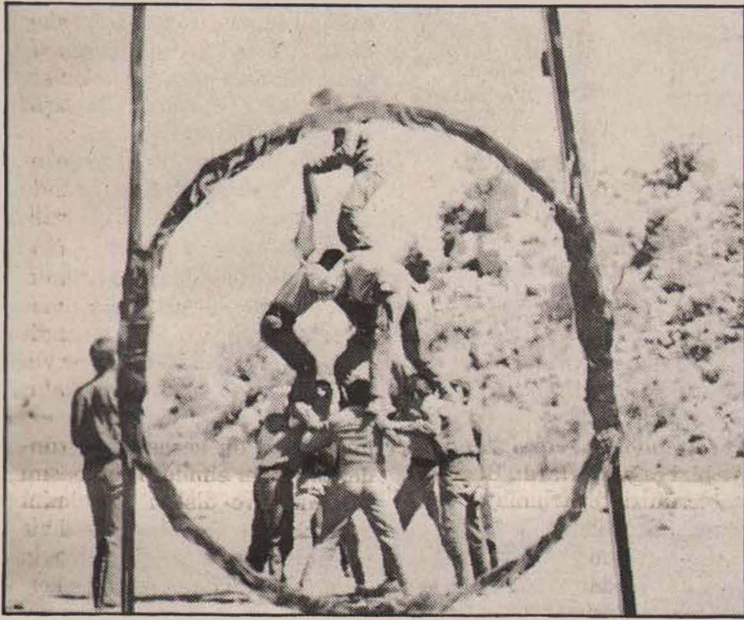
Bütün haklı davalar göstermiştir ki, halkların en değerli

Devamı 15. sayfada

İKİYAKA KATLİAMI İLE BAŞLAYAN SÖMÜRGECİ SALDIRILAR SÜRÜYOR

Baştarafı 1. sayfada

Kontra uzmanının belirtttiği gibi, sömürgeci özel timlerce yapılan İkiyaka katliamının zamanlanması çok iyi yapılmıştır. Katliam, Partimizin 11. kuruluş yıldönümüne denk getirilmiştir. Partimizin 11 yıllık savaşı süresince kurtuluş savaşımız kitlesel bir savaş düzeyine ulaşmaya doğru hızla yol almıştır. Kurtuluş savaşı, salt öncünün savaşı olmaktan çıkmış Kürdistan halkının topyekün yürüttüğü bir savaş olma yolunda gelişme kaydetmiştir. Bu temelde savaş kendi tabanına oturmada önemli mesafe almıştır. '89 yılı boyunca özel savaşın bütün komplocu karakterine rağmen, kurtuluş savaşının kitleselleşmesinin önüne geçilememiştir. Bütün karşı-devrimci çabalar etkisiz kalmış,

sömürgeci ordu Kürdistan coğrafyasında hareket edemez duruma düşmüştür. PKK halkımız nezdinde tek kurtuluş seçeneği olarak saygın bir yer edinmiştir. Dolayısıyla Partinin kuruluş günü olan 27 Kasım öncesi ve sonrası coşku ve bağlılık doruğa ulaşmıştır. Büyük eylemlerle bu tarihi gün karşılanmıştır. Ayrıca bu gelişmeler uluslararası sahada da karşılığını bulmuş; halkımızın dostları ve müttefiklerinin desteğini kazanmada ciddi adımlar atılmıştır. Halkımızla dünya ilerici halkları arasında önemli sayılabilecek köprüler kurulmuştur. Türkiye halkının devrimci-demokratik güç ve şahsiyetleriyle birlik için önemli adımlar atılmıştır. Parti Genel Sekreterimizle çeşitli basın organlarının yaptığı röportajlar Türkiye halkı üzerinde büyük etki bırakmıştır. Mücadelemiz Türkiye sahasında olumlu yankısını bulmuştur.

Bütün bu gelişmeler TC'yi derinden sarsan olgulardır. Onun temel direklerinin dinamitlenmesidir. Rejimin sonunu getiren gelişmelerdir. Dolayısıyla gelişmeleri biraz da olsa lehine çevirmek için özel savaşta kullandığı yarım milyonluk ordusu yetmemektedir. Daha fazla kuvveti savaş alanına sürmesine de hem olanakları el vermiyor, hem de sürse de sonucu fazla değiştiremeyeceğini çok iyi bilmektedir. Çünkü Kürdistan halkından eskiden zorla da olsa aldığı desteği yitirmiş durumdadır. Bugün halka her türlü zor ve işkenceyi uyguluyor, ama yine de destek ve yardım görmüyor. Fiiliyatta halk üzerindeki denetim ve yönlendirme inisiyatifini kaybetmiş durumdadır. Bu koşullarda askeri gücü ne olursa olsun, savaşı lehine çeviremeyecek ve kaybedecektir.

İşte Türk sömürgecilerinin, Partimizin 11. kuruluş yıldönümünde geliştirdikleri ve Partimize mal etmeye çalıştıkları İkiyaka katliamı mücadelemize verilen desteği kesmeyi ve Partimizi kamuoyundan tecrit etmeyi hedeflemiştir. Katliamın deşifre olmasını engellemek için Türk devleti kış koşullarına sığınmıştır. Ve alanı yasak bölge ilan ederek olay hakkındaki bilgileri bizzat kendi ağzından kamuoyuna duyurmuş, basın mensuplarının olay yerine gidip gerçeği görmesini engellemiştir. Gerçekleri açığa çıkarmaya çalışan 2000'e Doğru dergisi ve diğer bazı çevreleri de susturmak için elinden geleni yapmıştır.

İkiyaka katliamı ile birlikte jet uçaklarının da desteğinde yoğun operasyon ve bombalamalara girişen sömürgeci Türk devleti, savaşı daha da yoğunlaştırıyor. Top ve uçak gibi savaş araçlarını da kullanmaya başladığı sömürgeci savaşında artık kitle katliamlarını da geliştirmekten çekinmiyor. Son günlerde gerçekleştirilen operasyonlar, Cudi Dağı, Çukurca, Uludere gibi alanlarda girişilen yoğun bombardımanlar eşliğinde sürdürülüyor. Onbinlerce askerin katıldığı bu operasyonlarla kışa girilirken can havliyle bazı sonuçlar alınmak isteniyor. ARGK gerillaları karşısında iyice acizleşen sömürgeciler, Kürdistan'da dağların etrafını mayınlamaya kadar varan çılgınca yöntemlere başvuruyorlar. Girişilen bu son geniş çaplı operasyonlara karşı ARGK güçleri de güçlü eylemlerle karşı saldırıyı geliştirmektedirler.

Nitekim geçtiğimiz günlerde Van'dan kalkan bir helikopter Çukurca yakınlarında gerillalar tarafından düşürüldü. 1 alay komutanı, 1 pilot binbaşı ve 2 özeltim elemanı öldü. Sömürgeciler helikopterin düşüşünü bilinmeyen bir nedenle olan kaza şeklinde açıkladılar. Gelen haberlere göre sömürgeciler, ARGK güçlerinden aldıkları darbelere karşılık bölgeyi karadan ve havadan yoğun bir bombardımana tabi tutuyor; uçak ve toplar kullanıyorlar. Havadan bombalamalar yaygınca gerçekleştirilirken, karadan operasyon yapan sömürgeci güçler ise halka işkence yapıyor. Yeni katliamların meydana gelmesi olasılığı çok büyük.

ARGK gerilla güçleri ise ağır kış koşullarına rağmen sömürgecilere sürekli pusular kuruyorlar. Düşmanın geçtiği geçit ve yollara patlayıcılar yerleştiriyorlar. Gerilla pusularına düşen ve patlayıcılara basan özel savaş güçlerinden çok sayıda sömürgeci asker safdışı kalmaktadır.

Bugünlerde burjuva basınında yalan haber yayma kaynakları o kadar geliştirildi ki, neredeyse PKK, tümden "Ermenilerden" oluşmuş bir örgüt haline getirildi. Bu temelde bütün şoven ve gerici çevreler mücadelemiz karşısında harekete geçirildi. Adeta kurtuluş mücadelemiz yalan haber bombardımanına tutuldu. Yine Suriye, Kıbrıs vb. ülkeler de bu propagandanın hedefleri haline getirilerek çok tiksindirici yöntemlere başvuruldu. Düşmanın bu çok yönlü saldırılarına rağmen gerilla mücadelesi kesintisiz gelişimini sürdürdü.

2 Aralık'ta Uludere-Taşdelen köyü yakınlarında gerillaların yola döşediği mayına çarpan 2 korucudan 1'i öldü, diğeri ağır yaralandı. Yine aynı günlerde Uludere PTT binası ARGK gerillaları tarafından basıldı. Baskında, ajanlık yapan PTT teknisyeni ölümle cezalandırıldı.

Sömürgeci özel savaş birlikleri operasyon yürüttükleri alanlarda çok sayıda yurtseveri tutukladılar. Bu alanların başında Yüksekova, Çukurca, Uludere ve Şırnak gelmektedir.

Ayrıca 7 Aralık günü Cizre'ye bağlı Hisar ve Çağlayan köyleri arasında büyük bir çatışma meydana geldi. Çatışma uzun süre devam etti. Düşman onlarca asker ölü verirken, büyük maddi kayba da uğradı. Çatışmada gerillalardan da şehit düşenlerin olduğu söylenmektedir. Fakat henüz sağlıklı bilgi alınamamıştır.

Yine 13 Aralık'ta Mardin'den Akbağ köyüne minibüsle giden korucular gerillaların pususuna düştüler. Çapraz ateşe alınan minibüste 6'sı öldü, 4'ü yaralandı.

Bu eylemlerin tümü onbinlerce düşman gücünün operasyon yürüttüğü alanlarda gelişmiştir. Çatışmaların boyutları çok genişti ve düşman büyük zayiat vermektedir.

İkiyaka katliamının esas sorumlularının teşhiri de bu süreçte Türkiye ve Kürdistan'da belli oranda yapılmıştır. İstanbul'daki üniversitelerde dağıtılan bir bidiriyle, katliam teşhir edilmiş ve TC'nin vahşeti kamuoyuna duyurulmuştur. Ayrıca, bazı alanlarda katiamı protesto gösterileri yapılmıştır.

Türkiye ve Kürdistan kamuoyuna!

PKK'NİN 11. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNDE CEPHEMİZ ERNK HER ALANDA DÜŞMANLA HESAPLAŞMASINI SÜRDÜRECEK, HALKIMIZIN ÖRGÜTLÜLÜĞÜNÜ GÜÇLENDİRECEKTİR

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, şanlı önderimiz PKK'nin önderliğinde yeni bir mücadele yılına giriyor. PKK, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bu aşamaya, halkımız ve insanlık için gösterdiği engin fedakarlıklar ve büyük direnişler temelinde ulaştırdı. Yokedilme sürecine sokulan bir halka can ve kan verdi. Ona kimliğini ve insanlık onurunu kazandırdı. Türk sömürgeciliğinin halkımız üzerinde estirdiği her türlü terör, işkence ve sömürüye karşı en kıt olanaklar içinde gün-gün, dağ-taş direndi. Halkımıza, ancak direnme temelinde yaşayabileceğini, kurtulabileceğini öğretti. Silahsız, savunmasız, bilinçsiz ve dağıtılmış bir halka, kurtuluş bilinci, cephe örgütü ve ordu kazandırdı.

PKK, on yılı aşkın bir süredir aralıksız sürdürdüğü bu onurlu mücadelesinde, sömürgeci Türk faşizmini Türk, Kürt ve dünya ilerici insanlığı nezdinde teşhir ve tecrite uğrattı. Bu azgın sömürgeci-faşist gücü, tarihsel ve güncel olarak işlediği tüm suçlar temelinde sanık sandalyesine oturttu, yargıladı ve tarihin hakkında biçtiği hükmü yerine getirmek için vargücü ile harekete geçti. İşte Cephemiz ERNK (Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi), böylesine tarihsel, politik ve pratik gelişmeler sağlamış olan bir Partinin öncülüğünde halk kitlelerinin siyasal-örgütsel eylemliliğini yürütüyor ve onun Türkiye Temsilciliği, Partimiz PKK'nin yeni bir kuruluş yıldönümünde sesleniyor.

Kürdistanlı emekçiler, yurtseverler!

Kurtuluş umudumuz ve gücümüz PKK'nin 11. kuruluş yıldönümünü hep birlikte coşku ile selamlıyoruz. Böylesine kararlı ve sağlam bir Partiye sahip olduğumuz için ne kadar gururlansak bu bizim hakkımızdır. Çünkü PKK, siz Kürdistan emekçilerinin, yoksulların, dürüst-yurtsever ve devrimcilerin yarattığı bir eserdir. Sizler büyük zorluklar içinde ve en vahşi baskılar altında öncünüze kan ve can vermesini, onu her koşul altında desteklemesini bildiniz. PKK, sizden aldığı güçle, bugün sizlerin de çok iyi bildiği tarihi gelişmeleri kaydetti. Ve şimdi mücadelemiz daha şiddetli ve kapsamlı bir tarzda yürüyüşüne devam ediyor.

Mücadelemizin kapsamının gelişmesi, emekçilerin, yurtseverlerin görevlerinin kapsamını da geliştirmiş ve derinleştirmiştir. Bu temelde; bulunduğumuz, yaşamak zorunda bırakıldığımız her alan düşman ve işbirlikçileri ile bir hesaplaşma zeminine dönüşmüştür. İşte Cephemizin Türkiye temsilciliği, siz Türkiye'de yaşamak zorunda bırakılan Kürdistanlı emekçileri, yurtseverleri, cephe etrafında daha sıkı ve sağlam örgütlemeye çağırıyor. Bulunulan her yeri düşmanla hesaplaşma zeminine çevirelim ve gücümüzün nelere kadir olacağını, neleri yaratmaya muktedir olduğunu Türkiye zemininde gösterelim!

Türkiyeli ilerici-devrimci güçler, kardeş Türkiye halkı!

Halkımız üzerinde vahşi bir sömürgecilik sistemini sürdürmek isteyen Türk egemenliği ve işbirlikçileri, sizleri de amansız bir zulüm, sömürü ve karanlıklar ortamına sürüklemiştir. Böylesine aşağılık bir rejim ortamında yaşamak, her türlü baskı ve sömürüye boyun eğmek ne insanlık bilinci ile uyuşur ve ne de bir kader olabilir. Gündüz yaşamın ve uygulamaların insan kavramına dayatılan bir işkence mekanizması olduğu ve egemenlerin de bundan sadistçe bir doyuma ulaştıkları açıktır. Her şeyi, insanı eriten, kişiliksizleştiren bir rejim düzeninde boyun eğmekle, yalvarmakla veya bir kurtarıcı beklemekle avunmak en büyük yanılgıdır. Bu aşağılık gidişatı değiştirmek doğrudan sizin kurtuluş bilincinize ve eylemliliğinize bağlıdır. Ve özellikle öncü iddiasında olan güçlerinizin hangi kapsamda hareket ettiği ile yakından ilgilidir. Ancak, bu konuda büyük yetersizlikler yaşanmaktadır. Dar kapsamlı anlayış, örgütlenme ve eylemlilikten bir türlü kurtulamamaktadır. Birçok ilerici-devrimci örgüt adeta eskinin hatalı anlayış ve pratiği içinde kendilerini dar sahalarda sınırlamaktadır. Bu ve benzer nedenlerden dolayı da güçlü bir kurtuluş alternatifi durumuna gelememekte veya bunu yaratamamaktadırlar. İşte Cephemiz, buna dur demenizde, alternatif gelişme ve çıkışlar sağlayabilmenizde sizlere her türlü desteği vermede kararlı olduğunu bir kez daha PKK'nin 11. kuruluş yıldönümü vesilesi ile vurgulamaktadır.

Türk ve Kürt halklarının düşmanları; sömürü, zulüm ve işkencenin temsilcileri ve işbirlikçiler!

Sizler bugün Kürdistan halkının tarihi yargısı ile karşı karşıyasınız. Kürt ve Türk halklarına karşı işlediğiniz suçların, işkence, katliam ve sömürünün hesabı Kürdistan'da her gün daha da yaygınlaşan gerilla eylemleri ile soruluyor. Ancak sizlerle mücadelenin kapsamı Kürdistanla sınırlı kalmayacaktır. Cephemiz, sizlerin temsil ettiğiniz sömürü ve zulüm kurumları ile uşaklarınızdan, hem de kendinizce emniyetli bulduğunuz alanlarda da hesap sormasını bilecektir. Bunun için her türlü fedakarlık ve yaratıcılık geliştirilecek, bu Türkiye devriminin geliştirilmesi yönünde olan çabalarla birleştirilecektir. Türk ve Kürt halklarının mücadele birliği ruhu ve pratiğinin geliştirilmesi ile ay-yıldızlı apoletlerinizin sökülmesi ve tunçtan heykellerinizin yıkılması süreci daha da hızlandırılacaktır.

-Yaşasın Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin öncüsü PKK!
-Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!
-Kahrolsun sömürgecilik, emperyalizm ve her türlü gericilik!

ERNK-İSTANBUL
Kasım 1989

PKK'NİN 11. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNÜ KUTLAMA GECELERİ

ATİNA

Partimiz PKK'nin 11. kuruluş yıldönümüne ve 12. savaş yılına girişi, Atina-Lavrion Mülteci Kamp'ında düzenlenen bir kültür gecesiyle kutlandı.

Yunanistan PKK temsilcisinin, "Bugün buraya Kürdistan halkının çağdaş önderi, aydınlık tarihimizin mimarı, Türkiye, Ortadoğu ve dünya halklarının enternasyonalizmini bayrak edinmiş sadık dostu ve Marksizm-Leninizm bayrağının yılmaz taşıyıcısı Partiya Karkerên Kurdistan'ın 11. kuruluş yıldönümünü kutlamak amacıyla toplanmış bulunuyoruz. Böylesi bir günde hep birarada olmanın coşkusuyla hepinizi saygıyla selamlıyoruz" sözleriyle başlayan ve gecenin anlam ve önemini belirten siyasi konuşmasından sonra gecenin kültürel bölümüne geçildi.

Görkemli bir bayrama dönüşen gecede folklor, müzik ve tiyatro bölümlerinden oluşan üç saatlik bir kutlama yapıldı. Kuzey-Batı ve Güney-Batı Kürdistan'dan çeşitli folklor oyunları, direniş türküleri ve sahnelenen bir tiyatro oyunuyla düzenlenen kutlama gecesi zengin ve doyurucu bir programı oluşturuyordu.

Program süresi boyunca kitlenin attığı sloganlar ve durmak bilmeyen alkışları, yalnız ERNK kitlesinden değil, dost güçler olarak geceye katılan Türkiyeli devrimci demokratlarda da büyük bir coşku yarattı.

Türkiye devrimci demokratik hareketlerinden THKP/C Acilciler, SVP, TKP-B, TDKP, TKP-ML Hareketi, TKP-ML Partizan ve SGB (Sosyalist Gençler Birliği) gibi devrimci güçler, PKK'nin 11. kuruluş yılını saygıyla selamladıklarını, 12. savaş yılında da Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin daha güçlü bir müttefiği olmaya devam edeceklerini, geceye sundukları mesajlarında dile getirdiler.

KOPENHAG

2.12.1989 Cumartersi günü Danimarka'nın Kopenhag şehrinde Partimiz PKK'nin 11. mücadele yılını bitirip 12. yılına girişi 1000'e yakın kitlenin katıldığı coşkulu bir gece programıyla kutlandı.

Gece, Kürdistan ve dünya devrim şehitlerini anmak için 1 dakikalık saygı duruşuyla başladı. Ardından PKK tarihi, Dia gösterisinin eşliğinde, özel bir programla anlatıldı. Ikast çocuk folkloruyla devam eden gece, Ozan Seyitxan'ın devrimci direniş türküleriyle daha da coşkulandı. Ardından Danimarka YKWK erkek folklor ekibi, Güney Kürdistan'dan oyunlar sundu. Ozan Xelil Xemgin devrimci direniş türkülerini sundu. Tiyatroda; TC'nin halkımız üzerinde artan baskısı, halkımızın mücadeleye olan bağlılığı ve katılımı, Kürdistan'daki işbirlikçi uşak takımı ve kontraların mücadeleye karşı geliştirdikleri oyunların sergilenmesi kitleler tarafından ilgiyle izlendi.

Programa, Kopenhag Kürdistan Kültür Merkezi çocuk folklor ekibiyle devam edildi. Ozan Zınar devrimci direniş türkülerini okudu. Kopenhag Kürdistan Kültür Merkezinin hazırladığı büyükler folklor ekibi ile Ozan Tirej ve Xemgin'in söyledikleri devrimci direnişçi türkülerle devam eden program APO Hate Hilvanê halayıyla sonuçlandırıldı.

YKWK Danimarka birimi, Odense YKWK, Ikast ERNK taraftarları, Holstebro ERNK taraftarları, Danimarka Toplumsal Kurtuluş, Kopenhag Radyo Botan, Danimarka YXK, Kurdistan Komite dayanışmacı mesajlarını sundular.

Gereği henüz düşünülmedi

(HH/Berxwedan muhabiri)

29 Kasım 1989 tarihinde 40 kişilik ERNK taraftarı bir grup olarak mahkemeleri izlemek üzere Hamburg'dan Düsseldorf'a hareket ettik.

29 Kasım '89 tarihi 12. Oturumdan sonra "Gereğin düşünülmesi"nin çok zor olacağını gözledik. Bir kere bu davanın boyutu, Alman Cumhuriyeti sınırlarını aştığı gibi, hukuk temellerini de zorluyor. Savunma hakkı oldukça kısıtlanmış; mahkeme heyeti ile Federal Savcılık arasında bile uyumsuzluklar sırıtıyor. Tercüman çıkmazı sürüyor, bunlara rağmen tutukluların moralleri yükseliyor, bilinçleri bileniyor.

29 Kasım tarihli 12. Oturumda Ali Haydar Kaytan ve Meral Kıdır ifadelerini okudular. Sömürgecilikle, Alman emperyalizminin ilişkilerinden Lübnan, Latin Amerika ve Kuzey Amerika'dan örnekler vererek, "Almanya, yoksa Amerika'nın jandarma rolünü mü üstlenmek istiyor" sorusunu yöneltti̇ler.

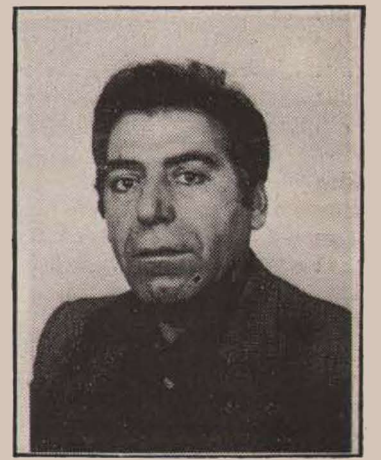
A. Haydar Kaytan ***"Eğer savunma yapmamızı engellemek için daha fazla gırtlağımızı sıkmazsanız, biz sizin kağıttan şatolarınızı yerle bir etmeyi biliriz"*** dedi ve savunmasını okumayı bitirdi.

Meral Kıdır, Temmuz 1988'den beri tutulduğu 1914 yapımı Bühl/Baden Cezaevi'nde psikologlar gözetiminde yapılan işkencelere sitem ederek; ***"İşte karşınızda ulusal onurumuzla dimdik duruyoruz ve henüz son sözümüzü söylemedik"*** ve son İkiyaka köyü/Yüksekova-Hakkari'de 24 Kasım 1989'da 28 köylünün öldürülmesi olayını özel savaş timlerinin bir katliamı olarak açıkladı. Avukatların söz alıp çeşitli ikaz ve eklemelerde bulunmalarıyla öğle paydosu yapıldı.

Öğle sonrası duruşmaya Selahattin Çelik'in çıkışıyla başlandı. Selahattin Çelik, Kürtçe ifade vermekte diretti. Mahkeme heyeti 5 dakika bir ara verdikten sonra bu istemi reddetti. Ancak Federal Savcılığın 30 Ağustos 1989 tarihli bir "olur"u hatırlatınca mahkeme başkanı Belker Selahattin Çelik'e iyi Türkçe bildiği halde niye Kürtçe ifade okuma talebini sordu. Selahattin Çelik; ***"Ben Kürdüm ve dava da Kürdistan üzerine açılıyor. Düşmanımın da konuştuğu dil yerine anadilimde savunmamı okuyacağım"*** dedi. Bunun üzerine Federal Savcı Völz'ün görüşüne başvuran başkan Belker, savcının da onayıyla Selahattin Çelik'in Kürtçe konuşma istemine izin vermek zorunda kaldı.

Selahattin Çelik savunmasında TC-Federal Almanya arasındaki polisiye işbirliğine 24.3.88 tarihli bir resmi ziyarette İçişleri Bakanı M. Kalemli'nin Alman yetkililere sunduğu bir isim listesine atfen örnekler anlattı. Bu arada Diyarbakır'da 20 Mart 1988 günü belediye seçimlerinde SHP mitinginde Kürtçe konuştuğu gerekçesiyle geçenlerde 1 yıla mahkum edilen Saliha Şener örneği verilerek, TC'nin Kürt diline koyduğu yasak mahkeme heyetine hatırlatıldığında, Kürtçe tercüme sorununa ilişkin yeniden çeşitli öneriler yapıldı. Oturum bu uzun tartışmalarla saat 16.30 civarında kapandı.

İzleyiciler alkış ve sloganlarla tutuklulardan ayrılıp Hamburg yoluna koyulurken, genel görüşleri Düsseldorf-PKK Davası'nda her mahkemenin bir dava sonunda başta kullandığı ifade olan "Gereği düşünüldü..." kolay kullanılamayacak. Çünkü bu davanın, bu gidişle öngörülen 2 yılda bitmesi çok zor ve Meral Kıdır'ın da ifade ettiği gibi, ***"Tutuklular son sözlerini henüz söylemediler."*** Ayrıca Kürdistan'da verilen silahlı savaşa göre Düsseldorf'ta karara varılabilecek...

Yurtsever Hasan Yıldırım iş kazasında öldü

Değerli bir yurtsever olan arkadaşımız Hasan Yıldırım'ı (Heseni) elim bir is kazasında kaybettik.

Hasan arkadaş, orta halli ve yurtsever bir ailenin çocuğu olarak Karakoçan'ın Yalancîyan köyünde dünyaya geldi. Ülkesine ve Partimiz önderliğinde gelişmekte olan ulusal kurtuluş mücadelesine bağlı, dürüst, mert ve çevresinde çok sevilen saygın bir kişiliğe sahipti.

Sömürgeci faşist Türk devletinin yüzyıllardan beridir ülkemizde uyguladığı ekonomik, sosyal ve siyasal baskılarından nasibini alan yurtseverlerden biri de Hasan arkadaştı. Vatanından binlerce kilometre uzaklarda olmasına rağmen, ülke topraklarına ve devrime olan inancını yitirmedi. Her fırsatta bu hasretini dile getirirdi.

Hasan arkadaş Almanya'ya ilk geldiği dönemlerde Kürt küçük-burjuva örgütleriyle tanışır. Ancak, 1981'den itibaren modern ulusal kurtuluş mücadelesinin Almanya'da da örgütlü güce kavuşmasından sonra, bu saflarda yeralarak üzerine düşen yurtseverlik görevini yerine getirmek için bulunduğu alanda çalışmalarına dört elle sarılır.

11 Ekim 1989 gününde bir iş kazası sonucu kaybettiğimiz bu dürüst ve mert yurtseverimizin anısını ulusal kurtuluşçu mücadelemizde yaşatacağız.

ERNK Frankfurt taraftarları

LİBYA'DA YKWK 1. KONGRESİ YAPILDI

Libya alanında 17.11.1989 tarihinde YKWK (Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği)'nin 1. Kongresi gerçekleştirildi.

Kongre Libya alanının genelinden toplanan 100 civarındaki delege ve misafirin katılımıyla yapıldı.

Kongrede son siyasal gelişmeler; genel anlamıyla Kürdistan'daki halk savaşının gelişim boyutu ortaya konarak, günümüzdeki siyasal gelişmeler üzerinde geniş tartışmalar yapıldı. Ardından günümüzde Ulusal Kurtuluş Cephemiz ERNK'nin öncülüğünde halkımızın örgütlülüğünün varmış olduğu boyutlar değerlendirilerek tartışmalar geliştirildi. Daha sonra alan özgülündeki işçi örgütlenmesi işçi sınıfının devrim karşısındaki görev ve sorumlulukları üzerinde de kollektif olarak geniş tartışmalar yapıldı. Tartışmalar sonuçlandırıldıktan sonra YKWK yönetmeliği ve tüzüğü okunarak açıklandı.

Bu siyasal açıklama ve tartışmalardan sonra delegeler tarafından sunulan karar tasarıları üzerinde tartışıldı. Alan özgülündeki işçilerin örgütlenmesi ve sorunlarını çözen çeşitli kararlar kongre tarafından oybirliğiyle kabul edilerek, pratikte uygulanmak üzere onaylandı. Ardından organların seçimi yapılarak YKWK-Libya komitesi seçildi. İşçi birliğinin kongresinde komite üyeliğine seçilen tüm üyeler, görevlerini sonuna kadar yürüteceklerine dair söz verdiler ve bağlılıklarını belirttiler. Daha sonra kapanış konuşması yapılarak kongre sonuçlandırıldı.

Zengin tartışmalarla yürütülen kongre platformu önümüzdeki dönem pratiğinde hayata geçirilmek üzere oy birliğiyle güçlü kararlar aldı.

YKWK-Libya Komitesi
18.11.1989

"ÖNDERLE GÖRÜŞMEDEN ÖLMEK YOK"

ARGK birliklerine katılmak üzere yola çıkan üniversiteli bir grup gencin katılım sürecindeki duygularını, yaşadıklarını dile getiren bir mektubu sunuyoruz.

PKK önderliğinde gelişen proletarya önderlikli ulusal kurtuluş mücadelesi, ülkemizin bütün katmanlarını etkilemiş durumdadır. Ülkenin değişik alanlarında yaşayan halkımız savaşın kazanımlarına sahip çıkarak, gücü oranında desteğini sürdürmektedir. Bunun somut bir ifadesi; burjuva basınının bile inkar edemediği, her gün işlediği katılımların çok yüksek düzeyde devam ediyor olmasıdır. Köylü, şehirli, işçi, öğrenci insanlarımız, en önemlisi de birçok baskıyla tanınamaz hale getirilen kadınlarımız, artık gerçek kurtuluşlarını, özgürlüğün ve bağımsızlığın gerçek teminatı olan PKK'nin saflarında savaşmakta görüyor; bu emele adım adım yaklaşıyor.

Bu yazıda, bir grup üniversiteli gencin gerilla saflarına katılmak üzere Kürdistan'a doğru yol almasından gerillalara ulaşma safhasına kadarki öyküyü anlatacağım. Bu genç üniversiteli grubun böyle bir karar vermesine neden olan, onları aynı idealler uğruna savaş vermeye götüren sebep; Partimizin savaşımının yüksek bir boyut almasında yatıyor.

Güvenilir bir ilişki sağladıktan sonra, ön plandaki arkadaşlar haberi herkese hemen ulaştırmıyor. Ancak diğer arkadaşlar bir ilişki kurulduğundan emin olarak, hazır bekliyorlar. Planlar kuruluyor. Mücadeleye en üst hizmeti sunma amacıyla, gidiş sonrasıyla ilgili olasılıklar gözden geçiriliyor. Cepheye sürekli bir akımın gerçekleşmesi için dikkat edilmesi gereken konular saptanıp gün ışığına çıkarılıyor. Hatta bu sırada şakalar da eksik edilmiyor. Kimisi uçakla gitmek istediğinden sözederken, bir başka arkadaş, Cudi'ye yakında bir pist inşa edileceğini, sonra buraya indirilen TC uçaklarıyla gidip gelinebileceğini söylüyor.

Bu arada gidiş için tüm hazırlıklar tamamlanmak üzeredir. Herkes traş olmuş. Kışlık elbiseler hazırlanıp paketlenmiş bulunuyor. Daha önce bu alandan Kürdistan'a mücadele etmeye giden arkadaşların durumu hatırlanıyor. Birinin giderken tek bir kitabını bile geride bırakmadığı, çantasına koyup öyle gittiği hatırlatılıyor. Ama bizim bu grup için gerekli mesleki araçların bulunup taşınması olası; yollardaki kontrollerin kolay atlatılacağı düşünülerek böyle davranılıyor.

Herkes, gerillalara bir an evvel katılma heyecanıyla dolu durumda. Sonra arabalara biniliyor. Yolda, aynı dalda öğrenim yapanlar, gezi amaçlarının bir olduğu bildirileceğinden, birbirleriyle konuşabilecekler, ama diğer kişilerin buna olanaklarının olmadığı belirtilerek dikkatler çekiliyor. Yolculukta ayrıntılara bu kadar inilmesi ne pahasına olursa olsun gecikmesiz bir şekilde gerillalara ulaşmak isteğinden kaynaklanıyor.

Bu arada yolculuk sırasında herkeste aynı oranda para bulunmadığından, üstünde parası kalmayan bir arkadaş, mola yerinde yemek ücretinin diğer arkadaş tarafından karşılanması için yavaşça yanına çömeliyor. Böylece kural, yemek ihtiyacından dolayı bir arkadaş tarafından ihlal ediliyor. Neyse ki fazla dikkat çekmiyor. Mola yerinde diğer arkadaşlar kattiyen yüzlerini bile çevirmiyorlar bizlere. Bizi izlediğine ihtimal verdiğimiz kimse de yok, bu da bizi rahatlatıyor.

Bir arkadaşın arka, yan ve ön tarafı bizimle yolculuk yapan askerler tarafından sarılıyor. Gülümseyerek, "Bir gerilla adayının yerini askerler güvenceye alıyor" diyoruz.

Gerillalara katılacağımız ilçeye kadar geliyoruz. Yol kurallarına eksiksiz bağlı bulunan grup, yerinden kalkıyor. Ben, yol göstermesem ne tarafa gideceklerini bilemeyecekler. Bu grupta, enternasyonalist görevini Kürdistan'da yapmaya kararlı olan bir bayan arkadaşımız da bizimle beraber bulunuyor. Bizler, "Madem buraya kadar bize hiçbir şey sormadılar, bundan sonra da aynı şekilde dikkatli davranmaya çalışalım" diyoruz. Bazı arkadaşlar da, "Polise gidip, polis abi, gerillalara katılmaya geldik, bize yolu gösterir misiniz diye soralım" şeklinde espri yapıyorlar; gülüyoruz.

Sonra hep birlikte arkadaşlarla buluşacağımız yere gidiyor ve çoktan bizi karşılamaya geldiklerini görüyoruz. Hareket etmeden önce, yollardaki aramaları düşünerek, önden bir keşif arabası yolluyoruz. Arkasından yolcu arabasında bize ayrılmış olan yere binip hareket ediyoruz. Akşama doğru gerillaların bizi beklediğini öğrendikten sonra herkesin neşesi bir kat daha artıyor. Yolculukta, ne olursa olsun kuşku yaratacak en ufak bir şeye ortam vermiyoruz. Ama, gerek şoför, gerekse oturan yolcular, böyle katılımlara çokça tanık oldukları için, ilerdeki olası aramaları düşünerek kaygılanıyorlar belli ki. Bütün barikatları aşıncaya dek tek bir kişiden en ufak bir ses seda çıkmıyor. Bu sessizliğe alışık değildik, ancak biz de ortama ayak uydurmuştuk.

Arama noktalarının tümünü geçtikten sonra savaştan galip çıkmışçasına herkesin yüz ifadesi değişiyor. Ortamdaki sessizlik birden dağılıyor; yerini neşeli konuşmalar alıyor.

İkindiye doğru, gideceğimiz köye vardığımızda arabadan inip randevu yerimize doğru gidiyoruz. Köy içinde ilerlerken bizi görmeyen çok az insan kalıyor. Çeşme başındaki genç kadın ve kızlar bizimle beraber gelen bayan arkadaşımıza bakıp, hayretlerini dile getiriyorlar. Kimisinin arkadaşın güzelliğinden kimisinin atikliğinden sözettiğini duyuyoruz aralarındaki fısıldaşmalardan.

Nihayet buluşma noktamız olan eve vardığımızda organizasyonun bu son bölümünden sorumlu olan arkadaşı eleştiriyor; "Herkes bizi gördü, bu sakıncalı bir durum yaratacak" diyoruz. Arkasından köylüler, "Hoşgeldin" demek için akın ediyorlar. Artık kendimizi tutamıyor; "Niye böyle oldu" diye soruyoruz. Bu sefer daha ilginç bir durumla karşılaşıyoruz; hepsi bir ağızdan, "Şimdi siz buraya gelirken ne kadar fazla kişi duyduysa, herkes o oranda sahip çıkıp güvenliğinizi sağlayacaktır. Aslında böyle olması daha iyi oldu. Çünkü bu, her durum karşısında bilgi sahibi olmamızı sağlayacak" diyor. Bu açıklama, bu manzara karşısında artık rahat bir soluk alıyoruz, neşe ve coşkumuz artıyor. Kürdistan'a uzun yıllar gelmeyen arkadaşlarımız, hayretlerini belirtmeden edemiyorlar."Yoksa bu köy yalnız mı böyle" sorusuna karşılık olarak köylülerden, "Bildiğimiz bütün civar bizden farklı değil" cevabını alıyoruz.

Köylüler sohbete dalıyor. Sohbetlerinin tümü politik içerikli. Çok yaşlı bir hacının yüzünde bizi görmekten duyduğu sevinci okuyabiliyoruz. Sonra başımıza bir şey gelmesin diye, mevlüt okunduğunu ve keçi kesildiğini öğreniyoruz. Önce bunların hiçbirisinden haberimiz yoktu. Sonradan tek tek anlatıyorlar. Derken saatler ilerliyor, akşam 6'ya yaklaşıyor.

Köylüler gerillalarla içiçeler. Hemen geleceklerini söylüyorlar. En önde gerilla birliği komutanını bekliyorlar. Bu arada tüm çevreyi kontrol altına aldıklarını söylüyorlar. Gerillaların, özellikle de komutanın tipik hareketleri karşısında gururlanarak özelliklerini anlatmaya başlıyorlar. Bu durum karşısında bir arkadaş, köylülerin bizden daha örgütlü olduklarını söylemekten kendisini alamıyor. Bayan arkadaşımız da, "Kardeş halkın bir insanı olarak, Partinin gücünü görmezlikten gelen İstanbul'daki ve diğer yerlerdeki, devrimciyim diye geçinenleri tutup bu halkın arasında dolaştırmam gerekir ki, gerçeği gözleriyle görsünler" diyor. Ve Partinin örgütlülük düzeyinin tahmin ettiğinin üstünde bulunduğunu belirtiyor.

Bir ara köylüler bize, cadde üstünde birkaç arabanın beklediğini, bunların askeri araçlar olabileceğini söylüyorlar. Ve hemen ortalığı bir hareketlilik alıyor. Bize köylülerin tüm çevrede nöbet tuttuklarını, herhangi bir hareketliliği izleyip denetlediklerini belirtiyorlar. Dışardan gelenler yanımızda oturanlarla bir nöbet değişimi yapıyorlar. Sonra, arabalarda, fındık toplamaktan dönen mevsimlik işçilerin bulunduğu haberini alıyoruz. Kimisinin Manisa'da üzüm kesmekten, kimisinin de fındık toplamaktan yeni döndüklerini belirtiyorlar. Arkasından, işçilerin getirdikleri fındıkları ve Manisa'nın kuru üzümlerini önümüzde buluyoruz.

Hala gerillaların gelmelerini bekliyoruz. Biz köye varmadan önce gerillaların gönderdiği kurye, gelip gelmediğimizi sormuş ve haber bırakmış. Gerillaların gelmeleri için dakikaları sayarken, köylüler, gerillaların başka bir köye de uğrayıp öyle geleceklerini belirterek heyecanımızı yatıştırmaya çalışıyorlar. R. arkadaş, herkesten daha acele davranıyor: "Silah yok mu, biz onları karşılamaya gidelim" diyor. "Hangi taraftan gelecekleri bilinmiyor. Üstelik parolayı bilmiyoruz" diyoruz. "O zaman ayrı bir grup olarak 'Koma Xortên Bê Silah' adını alarak öyle dağa çıkalım" diye espriler yapılıyor. Belli ki, herkes birbirinden sabırsız. Bir an evvel gerilla birliğiyle beraber olma arzusu, herkesi avucuna almış ve bu yıllardır süren bir özlem. Ancak bu özlem, günümüzde, hayal olmaktan çıkmıştır. Çünkü Partimiz PKK, halkın özgücüne dayanarak bunun yolunu açmıştır. Şimdi bu özlem bir gerçeğe dönüşmüştür.

Saflara katılırken, hiçbir kaygı taşımaksızın, halkımızın ulusal ve sınıfsal kurtuluşunu temel amaç edinmiş; bağımsızlık ve sosyalizmi temel şiarımız olarak benimsemiştik. Grubumuzdaki bayan arkadaşa da Hakilerin, Kemallerin enternasyonalist görevlerini Kürdistan'da icra etme kararlılığını dile getiriyordu. Sonunda herkes şunu diyordu:

"Büyük önder Abdullah ÖCALAN'ı görmeden bize ölmek yok."

Grubun katılımını sağlayan bir devrimci

GERİLLALARLA HALAY ÇEKTİK

Özgürlük düğünü, Kürdistan'ın üzerinde dolaşan kara bulutları parçalayarak bizlere gelecek bir aydınlığı müjdeliyor. Şanlı 15 Ağustos Atılımından bu yana ülkemizin derinliklerine kök salan ulusal bağımsızlık mücadelemiz, otoritesini de birçok alana egemen kılmıştır.

Şanlı 15 Ağustos direniş günü, artık halkımız tarafından bir ulusal bayram olarak kabul edilmiş ve öylece kutlanmaktadır. Sömürgeci-faşist ordu da bunun bilincindedir. Bunun için, özellikle mücadelemizin güçlü olarak geliştiği bir alan olan Silopi'de halk, 15 Ağustos'u kitlesel olarak kutladığı bir esnada, faşist ordu sürüleri, kitleyi rastgele taradılar. Bu saldırıyla birçok yurtsever yaralandı ve tutuklandıysa da kutlamanın önüne geçemediler.

Bugün sayıları binlerce olan ARGK gerillaları, ülkemizi karış karış dolaşıyor, halkımız arasında propaganda yapıyor ve birliğimizi pekiştiriyorlar. Bizim köye de sık sık uğruyorlar. Yine son olarak geldikleri bir gün topluca halay çekerek mücadelemizin başarısını kutladık. Ben de bir Kürt kadını olarak halaya katılarak bu sevinci paylaştım. Bu muhteşem manzara karşısında bir anlık duygusallığa kapılarak sevinç gözyaşlarımı tutamadım. Bunu farkeden gerilla komutanı yanıma gelerek gözyaşlarımın nedenini sordu. Şehit düşen ağabeyimin, ***"Bir gün gelecek gerillalarımız burada halay çekecek; çünkü önder M. Hayri DURMUŞ'un sözü vardır; Kürdistan Vietnamlaşacak"*** şeklindeki sözlerini belirterek, *"Onun söyledikleri bugün gerçekleşti. Ancak kendisi şu anda aramızda değil, bu uğurda şehit düştü"* dedim. Güçlü ve güzel anlatım tonuyla beni teskin etmeye çalışan komutan yoldaş, şehit düşen ağabeyimin ismini öğrenmek istedi. Bunun üzerine, *"Sizin de belirttiğiniz gibi gerçek sahiplerim ve ağabeylerim; başta Başkan APO olmak üzere sizlersiniz. Ağabeyim D. A.'nın silahını ve kanını yerde bırakmayacağınıza, ailece olan inancımız sonsuzdur"* dedim..

Evet, D. A. ailemizde çok sevilen ve sayılan biriydi. Kürdistan için PKK saflarında savaşırken şehit düştü. Ağabeyimizin bu kutsal dava uğruna şehit olması bizim için şan ve şereftir. Anısına ve mücadelesine sonuna kadar sahip çıkarak bağlı kalacağız. Bugün bu mutluluğu burada gerillalarımızla birlikte yaşıyoruz. Halkımız bugün ARGK gerillalarıyla davul-zurna eşliğinde halaya kalkmış ve köyümüzde direniş türküleri söyleniyor. Tüm köy halkı olarak bu anın bitmesini ve gerillalarımızdan ayrılmayı hiç istemiyoruz.

Gerillalarımızın köyden ay rılmadan önce dağıttıkları ulusal kurtuluşçu yayınlar ve Koma Berxwedan müzik kasetleri, bizler için birer güçlü eğitim aracına dönüştü.

Şehit D. A'nın bacısı H.
24.09.1989/Silopi

ÖZEL SAVAŞIN MAŞASI SHP'DEN KOPUŞLAR VE BAZI SONUÇLAR

Baştarafı 1. sayfada

lenmek istenen 7 SHP'li milletvekilinin parti yönetiminin engelleme çabalarına rağmen konferansa katılmaları, SHP bünyesindeki şovenizm kılıcının tüm hışmıyla başlarına inmesi ile sonuçlandı. Ve Kürt milletvekilleri olarak adlandırılan, Ahmet Türk, Adnan Ekmen, Mehmet Ali Eren, İsmail Hakkı Önal, Kenan Sönmez, Mahmut Alınak ve Salih Sümer SHP'den ihraç edildiler. 7 milletvekiline karşı alınan karar büyük tepki toplar ve "Kürt sorununun SHP'den ihracı" olarak değerlendirilirken, SHP'den istifalar da peşpeşe gelişmeye başladı. SHP milletvekilleri Abdullah Baştürk, Fehmi Işıklar, Arif Sağ, Cüneyt Canver, Mehmet Kahraman ve İlhami Binici, ihraç kararını "ırkçılığın hortlatılması" olarak değerlendirip ortak bir bildiriyle partiden istifalarını açıklarken, onların ardından da Kemal Anadol, Hüsnü Okçuoğlu ve Tevfik Koçak isimli milletvekillerinin istifaları geliyordu. Öbür taraftan Kürdistan'ın 12 ilindeki SHP il başkanları ve örgütleri peşpeşe istifa ediyor; SHP tabelaları parti binalarından indiriliyor ve SHP'nin Kürdistan'da neredeyse hiç örgütü kalmıyordu.

SHP bünyesinde yaşanan tüm bu gelişmeler, bir süredir dikkat çekici bir karakter kazanmaya başlayan bazı gerçekleri artık gözlerden gizlenemeyecek kadar açık ve net bir tarzda günyüzüne çıkarıyordu.

Bu gerçeklerden birisi, SHP'nin özel savaşın en has organlarından birisi olarak şekillendirilmesidir. Takındığı sosyaldemokrat maskeye rağmen içine girdiği uygulamalar, bugüne kadar SHP'nin gerçekte en devletçi bir zihniyetle donatılmak istendiğinin çarpıcı kanıtlarıdır. Parti içindeki tasfiyeler, görevlendirmeler ve pratik uygulamalarıyla sürekli sermayeye güven vermek için çırpınan, politikasını bu hedef doğrultusunda şekillendiren SHP, giderek bu yönünü daha sivri bir biçimde öne çıkarmaya başlamıştır. Son derece silik bir karakter sergileyen SHP'nin en net ve tartışılmaz bir biçimde uygulamaya koyduğu yönü onun devletçi karakteridir. Bu tutumu, rejimin bunalımlarını hafifletme doğrultusunda içine girdiği cansiperane çırpınışlarda, iktidar partisinin bir uydusu olarak, kendisine umut bağlayan sıradan halk kitlelerinde yarattığı hayal kırıklıklarında, birçok konuda kendisine sağcı diyen çevrelerin dahi gerisinde ve tutucu davranmasında, kısacası, hemen her konudaki pratiğinde en net biçimde ortaya konmaktadır.

12 Eylül'ün, toplumsal kabarmalara karşı bir emniyet sübabı olarak şekillendirdiği SHP, bizzat doğduğu koşulların verdiği ruh nedeniyle daha şimdiden iflas etmiş; sosyaldemokrat maske altındaki şoven-faşist yüzü tüm çirkinliğiyle sırıtmaya başlamıştır. TC'nin göstermelik dahi olsa en küçük bir radikalizme tahammül gösteremediği, zayıf ve faşist yapısının bunu kaldıramadığı SHP olayı ile çok çarpıcı bir biçimde gözler önündedir. Faşizmin tüm hücrelerine dek nüfuz ettiği bir diktatörlükte, sosyaldemokrasinin karikatürünün dahi yaşama şansının fazla olmadığı bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Hele Türkiye gibi, temellerinde en küçük bir ilericilik ögesi bulunmayan, şovenizm, gericilik ve halk düşmanlığı mayasıyla yoğrulmuş bir devlette -üstelik bir de sömürgeci bir karakter taşıyorsa- sosyaldemokrasi adına sergilenenin ancak katıksız bir ırkçılıktan öteye gidemeyeceği açıktır. Nitekim, SHP şahsında da eşyanın tabiatı gereği, yaşanan budur. SHP daha doğarken, "Babasının oğlu" Erdal İnönü şahsında Türk şovenizmi ve katliamcılığının ruhuyla doğdu. Kürt halkına karşı katıksız bir kin ve düşmanlığın mayasını oluşturduğu CHP'nin devletçiliği babadan oğula miras olarak geçti. İşte bu nedenledir ki, "Babasının oğlu" Erdal İnönü bugün Kürdistan sorununda bir Özal'dan dahi daha ırkçı ve tutucudur. "Üniter devlet" dediği TC'nin birlik ve bütünlüğü, "Misak-ı Milli"nin korunması için altına imza atamayacağı hiçbir katliam planı yoktur. Nitekim, bunu kendisi de çeşitli vesilelerle açıklamaktan geri kalmıyor. Kürdistan'daki ırkçı-faşist uygulamalara SHP'nin tabanından gelen tepkileri frenlemeye çalışırken açıkça şunları söylüyor: *"Biz iktidara gelirsek çok daha sert önlemlere başvurmak durumunda kalabiliriz."* Bu sözlerin anlamı açıktır. SHP ve İnönü, devleti korumada, Türk sömürgeciliğini yaşatmada kendilerini herkesten daha istekli ve kararlı göstermekte; bu yolda hiçbir şeyden kaçınmayacaklarını haykırmaktadırlar. Bunu salt iktidar yolunda bir vaad olarak değerlendirmek, çeşitli çevrelere güvence vermek açısından sarfedilmiş sözler olarak görmek saflık olacaktır. Bu sözler SHP'nin ruhu ve misyonunun dile getirilişidir. SHP bugün diğer partilerden çok daha fazla devletçidir, "Misak-ı Milli"cidir, Kürt düşmanıdır.

Bu açıdan SHP bünyesinde son günlerde meydana gelen gelişmeleri, Deniz Baykal'ın grup çıkarlarıyla, İnönü'nün oyuna getirilmişliği ya da inisiyatifsizliğiyle, parti içi disiplin kurallarının işletilmesiyle ya da başka bir gerekçeyle açıklamaya çalışmak, gerçekleri gizlemeye çalışmaktan başka bir anlam taşımayacaktır. SHP'de olanlar tam da SHP'nin ruhuna ve misyonuna yakışanlar, olması gerekenlerdir. Çünkü, özel savaşın temel güçlerinden biri olan SHP, Kürt sorunu karşısında ancak böyle davranabilir, onun kökünü kazıma konusundaki kararlılığını ancak böyle dile getirebilirdi.

SHP'den kopanlar ne istiyorlar?

SHP'den ihraç edilen ve istifa eden milletvekilleri TC'nin "birlik ve bütünlüğüne," ve "Misak-ı Milli"ye savaş mı açmışlardır? "Türkiye'yi bölmek ve parçalamak" mı istiyorlar? Gelişmeleri az çok izleyenler, bu milletvekillerinin sözlerini ve eylemlerini değerlendirenler sorunun bu olmadığını gayet iyi bileceklerdir. Nitekim, geçtiğimiz günlerde yapılan SHP Küçük Kurultayı öncesinde ortak bir bildiri yayınlayan bu milletvekilleri "Kürt sorunu"na ilişkin görüşlerini açıkladılar. 16 milletvekilinin görüşleri 6 madde halinde formüle edilmiş:

"1- Soruna çözüm mutlaka ülke bütünlüğü ve demokrasi içinde bulunmalıdır.

2- Sorun yalnızca Kürt kökenli yurttaşlarımıza özgü bir sorun olarak ele alınmamalıdır. Türkiye'nin bölüneceğini, birliğinin parçalanacağını düşünmek, demokrasiye güvenmemek, temel insan haklarına saygı duymamak ve büyük bir toplumsal zenginleşmeyi reddetmek demektir.

3- Sorunun çözümü sadece Kürt kökenli yurttaşlarımızın çabalarına bırakılmamalıdır. Sorun tüm Türkiyelilerin ortak sorunu olarak görülmelidir.

4- Sorunun ekonomik ve sosyal boyutları da aynı ölçüde önemsenmelidir. Silahlı mücadele nedeniyle insanlarımızın göğüslemek zorunda bırakıldıkları insan hakları ihlalleri, maddi ve manevi kayıplar ve uğradıkları acımasızlıklar olağanüstü bir duyarlılıkla izlenmelidir. Sorun, komşu ülkelerin ve aşiretlerin birbirlerine karşı kullandıkları bir silah olmaktan çıkartılmalıdır. Devlet hangi koşulda görev yapıyor olursa olsun, kurallara bağlı ve demokratik denetime açık olmalıdır.

5- Kürt sorununun uluslararası çıkar hesaplarının ve paylaşım kavgasının bir ögesi haline gelmesine de göz yumulmamalıdır. Oysa esefle görüyoruz ki, içerde en masumane demokratik arayışlara derhal 'Bölücü' damgasını vurmak için birbirleriyle yarışanlar, aynı zamanda, güçlü odakların tavırlarını bir an önce sezmek ve kendi tavırlarını gecikmeden ona uydurmak yarışı içinde bulunuyorlar. Bizler ise sorunun ancak ve yalnızca halkımızın ortak iradesi ve kararıyla çözülebileceğine inanıyoruz.

6- Üniter devlet yapısını ve Türkçe'nin resmi dil olarak korunmasını, sorunun demokratik bir çözüme kavuşturulması yolunda bir engel olarak görmüyoruz. Ancak bizim bu görüşümüze katılmayanların ve farklı düşünceler öne sürenlerin düşüncelerine de engeller koymayı, düşünce özgürlüğüne aykırı bir tavır sayıyoruz."

Bu görüşleri ortaya koymanın yanısıra, "Kürt sorunu"nun *"daha fazla gecikilmeden önce siyasi partilerin organlarında, daha sonra da TBMM'nin ortak platformunda tartışılması"*nı öneren bildiri, burjuva kalemşörleri ve basınınca "dehşet verici bir bildiri" olarak değerlendirildi. İçeriği bir yana, böylesi bir girişimde bulunmaya "cüret edilmesi" dahi sömürgeciler için bir şok! Ve sorun biraz da bu noktada düğümleniyor. SHP'den ihraç edilen ve istifa eden milletvekillerinin eylemi bu noktada anlam taşıyor. Özel savaşın hizmetine sokulması için tek tip beyinlerin egemen kılınmaya çalışıldığı bir partide, tabu sayılan bir konuyu tartışma, izleme, kamuoyu gündemine getirme eğilimini ortaya koymak, partidışı edilmeye yetti! Söylenenler ve yapılanlar, yapılması ve söylenmesi gerekenler karşısında çok sönük ve sınırlı da olsa, Kürdistan sorunu karşısında son derece hassas olan TC'yi, en küçük bir rüzgar esintisinde zatürreye yakalananlar gibi yatağa düşürebiliyor. Böyle olunca da, başka ortam ve ülkelerde ancak sıradan bir anlam ifade edebilecek söz ve eylemler Türkiye Cumhuriyeti'nde olay olabiliyor.

SHP bünyesinde son yaşananlar en çok şovenizme karşı bir başkaldırı olarak anlam taşıyor. Ateşten bir gömlek olarak nitelendirilen ve dokunulmaya korkulan tabuları yıkma yolunda belli bir çabayı ifade ediyor. Bu kadar etki yaratması da bundan kaynaklanıyor. SHP'nin, bünyesindeki tüm güçleri eritip şovenizmin has kalelerinden biri olma yolundaki çabasında bir gedik açtıkları ve şovenizme boyun eğmeyi kabul etmedikleri için, sözkonusu milletvekillerinin tutumu insanidir, olumludur. En azından taşıdıkları sosyaldemokrat sıfatına denk düşen bir tutumdur.

Bu gelişmenin bir diğer olumlu yönü de, orta ve küçükburjuva kesimlerde radikalleşmenin yolunu açabilecek bir çıkış olmasıdır. Kürdistan sorunu konusundaki katıksız şoven anlayışın en çıplak bir biçimde kendisini ortaya koyması, bügüne kadar çeşitli nedenlerle bu bakış açısının güdümünde bulunan çeşitli kişi ve çevrelerin radikalleşmesinin kapısını açmış; bu da kamuoyunda Kürdistan sorununa bakış açısındaki katıksız şovenizmin bir ölçüde dağılmasına zemin hazırlamıştır.

Bugüne kadar SHP bünyesinde yer alan bu milletvekilleri neden böylesi bir çıkışı bugün gerçekleştirme gücü buldular? Açık ki, bu sorunun cevabı doğrudan Kürdistan'daki gelişmelerin ulaştığı boyutlarda yatmaktadır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, her türlü saldırı ve engelleme çabalarına rağmen, sürekliliğini ve gelişmesi ile Kürdistan sorununu her geçen gün kamuoyunun gündemine daha da yakıcı bir tarzda sokmaktadır. Mücadelenin gelişimi her türlü tabuyu ve dogmayı altüst ederek, kafalara sorular takmakta, çözümlerini dayatmaktadır. Sadece Kürdistan halkının ulusal kurtuluşu değil, Türkiye halkının demokrasi mücadelesinin zaferi de "Kürt sorunu"na çözüm bulunmasından geçmektedir ve bu gerçek, her geçen gün daha fazla beyinlere kazınmaktadır. İşte, bu gerçeğin kendisini yakıcı bir şekilde dayatmasıyladır ki, kendisine devrimciyim, demokratım, ilericiyim diyen kişi ve çevreler Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini daha fazla dikkate almak zorunda kalmakta, asırlık tabularla bir yere varılamayacağını görmektedirler.

Diğer taraftan, orta ve küçük-burjuva kesimlerin çıkarları da bu mücadelenin gözardı edilmemesine yakından bağlıdır. Kürdistan'daki bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin gelişimini gören birçok çevre, "Kürt sorunu"na inkarcı yaklaşmanın daha büyük tehlikeleri birlikte getireceği, Kürdistan'ın bütünüyle kaybedilmesi ile sonuçlanacağı endişesini taşımakta; bu nedenle soruna reformist birtakım çözümler için devreye girip rollerini oynamayı sınıfsal çıkarları açısından kaçınılmaz görmektedir. Bu çevreler, soruna çözümü daha çok kültürel özerklik çerçevesinde ele almakta, bu yönlü tedbirler alınmasını silahlı mücadeleye biricik alternatif olarak değerlendirmektedirler. Bunun için de TC'yi bu çözüme zorlama konusunda, çeşitli dış çevrelerin de desteğiyle rol oynamaya çalışmaktadırlar.

SHP'den kopan milletvekillerinin rollerini nasıl oynayacakları konusu, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini nasıl yorumlayacaklarına bağlıdır. Şovenizmi kırma yolunda attıkları olumlu adımların dayandığı bu mücadele zeminini doğru kavrar, ona dostça yaklaşır ve gerçekten halklarımızın çıkarı ile bütünleşme çabasını gösterirlerse bunun olumlu bir rol olacağı açıktır. Ama, eğer, Kürdistan'da kan ve acılar pahasına yaratılan gelişmeler zeminine dayanarak, bu değerler üzerinde birtakım çevrelerle işbirliklerine, hesaplara yönelirlerse, mücadelenin gelişimi altında ezilmekten ve lanetlenmekten kurtulamayacaklardır. Kürdistan'da bugüne kadar yaşanan gelişmeler bu konuda yeterince açık ve öğreticidir.

Sonuç olarak, bu çıkışın yaşama şansı, PKK ve onun Kürdistan halkıyla birlikte yürüttüğü ulusal bağımsızlık mücadelesine doğrudan bağlıdır. Bu mücadeleye saygılı yaklaşmaları durumunda demokrasi mücadelesine olumlu katkıları olur ve saygın bir yer edinebilirler. Tabii, bunun bedellerini de ödemeyi göze almak durumundadırlar. Aksi halde, bırakalım Kürdistan'da sınırlı da olsa destek almaları, Türkiye'de bile tutunamazlar.

M. Ali Birand üstlendiği misyonun gereklerini mi yerine getiriyor?

Kamuoyu, Kasım ayının son haftasında çocuk ve kadınların da öldürüldüğü İkiyaka katliamının gerçekleştiğini sömürgeci düşman kaynaklarından duydu. Bu kaynaklar, vahşet örneği olan katliamın Partimiz tarafından yapıldığını açıkladılar. Hazırlanan senaryo gereği kaliamın ardından, faşist Türk devleti ilgili tüm kurumlarını harekete geçirerek büyük fırtınalar kopardı; mal bulmuş magribi gibi katliama dört elle sarılarak, kendi eseri olan bu vahşeti ulusal kurtuluş güçlerimize mal edip, mücadelemizi teşhir yolunda sonuna kadar kullandı. Olay yerine girişlerini yasakladığı yerli ve yabancı basın-yayın organlarına haber, "PKK katliamı" veya "PKK'nin yeni bir vahşeti" olarak yansıtıldı. Sömürgeci Türk devleti, kendi barbar katliamını Partimize mal ederek, olayı kullanabildiği kadar kullandı ve dolayısıyla özenle hazırladığı bu komplodan en azami şekilde yararlanmaya çalıştı. Alelacele kuşe kağıda sözümona "PKK Katliamları Albümü"nü basarak, yabancı basın-yayın kuruluşlarına dağıtma hazırlıklarına girişti. İkiyaka katliamını gerçekleştirip suçlarına yeni birini eklemesi ardından suçüstü yakalanabileceğinin verdiği telaş, onu bir hayli hızlandırdı. Ancak, bu yangından mal kaçırırcasına yaşanan telaş, barbar katliamcı Türk devletini İkiyaka suçundan beraat ettiremedi. Çünkü artık gerçeklerin açığa çıkması da her zamankinden çok daha hızlanmıştır. Nitekim, İkiyaka katliamının ardındaki gerçekler, kısa bir süre sonra açığa çıktı ve asıl suçlular kamuoyu nezdinde lanetlenmeye başlandılar.

TC, işlediği bu insanlık suçu katliamla birlikte başlattığı kampanyanın inandırıcı ve etkili geçmesi için, uşak ve akıl hocası yazarlarını da harekete geçirdi. Bu kesimler hünerlerini konuşturup katliamı PKK'ye yükleyerek, "yüce devlet"lerine ürün toplamaya koyuldular. Bu, yeni bir gelişme olarak ortaya çıkmadı. Türk basını, "devletin milli bütünlüğü"nü savunmayı sürekli bir kutsal görev olarak görmüştür. "Solcu"sundan sağcısına kadar, Türk gazeteciliğinin bu konuda en azından egemenleri kadar hassas olduğu bilinmiyor değil.

İşte, bunların en önde gelenlerinden biri, diplomatik imtiyazlı ve Milliyet köşe yazarı olan gazeteci M. Ali Birand'dır. TC'yi, bu katliam komplosundan diğerlerinden ayrı olarak farklı yönlerden yararlandırmaya çalıştı, o; psikolojik cepheden "uzmanlığını" konuşturma yolunda gayretkeşliğe girişti. 2 Aralık 1989 tarihli Milliyet'te yer alan "PKK'nın son cinayeti, örgütteki çatlama işaretini mi veriyor" başlıklı yazısında aktardıklarıyla Partimize yönelik üstlendiği misyonu ele verdi. Daha önceki röportajı etrafında yaşanan gelişmeler ve bazı yorumları ile bu son yorumu birleştiğinde, M. Ali Birand'ın PKK'nin bölünmesine en çok umut bağlayanlardan biri olduğu ve bunun arayışı içinde bulunduğu gerçeği netçe gözler önüne serildi.

M. Ali Birand, asılsız olduğu halde, katliamın Partimiz tarafından gerçekleştirildiğini kabul ediyor ve "Ortada üç olasılık var" diyerek, şunları aktarıyor:

"1) PKK lideri Abdullah Öcalan, bundan önce kimle görüşse, 'Çocukların, kadınların ve masum sivillerin öldürülmesinden' hiç hoşlanmadığını, bu tip olaylardan haberi olmadığını, hiçbir şekilde emir vermediğini, hatta sonradan sorumluların cezalandırıldığını söylerdi.

Bu son toplu cinayet, Apo'nun söylediklerinin yalan olduğunu, verdiği demeçlerde karşısındakileri aldattığını ve toplu cinayetler, çocuk-kadın öldürtmeyi politika olarak benimsediğini ortaya çıkarıyor.

2) İkinci olasılık, bu son cinayetin Apo'ya rağmen veya bu konudaki duyarlığı hiçbir şekilde dikkate alınmadan işlenmiş olması.

Bu olasılık, Apo'nun, PKK'nın bazı grupları üzerindeki etkinliğinin kalmadığını gösterir ki, son bir yıl içinde örgütün bölündüğü yolundaki söylentilerin doğruluğunu ortaya koyar.

3) Diğer bir olasılık da, 1989'u 'Atılım yılı' olarak ilan eden PKK'nın içindeki bazı grupların hesaplı şekilde bu katliamı gerçekleştirmeleridir."

Ve, M. Ali Birand, Partimize yönelik hesaplarına uygun düşürdüğü bu üç olasılık ve kısa yorumları ardından şu sonuca ulaşıyor:

"Neresinden bakılırsa bakılsın son olay, PKK açısından büyük sorunları günışığına çıkarmaktadır."

Açık ki, Türk sömürgeciliği tarafından hazırlanarak gerçekleştirilen bu katliamdan Partimiz sorumlu tutulup kapsamlı hesaplar içine girilmiştir. M. Ali Birand'ın olayı bu şekilde yorumlaması, kendi özel görüş alanına girmiyor; ve yukarıda da belirtildiği gibi, onun üstlendiği bir misyon vardır. O, TC barbarlığının belgesi olan bu katliamı, misyonunu sonuca götürmede bir araç olarak kullanmıştır.

Çeşitli zaman kesitlerinde Partimiz saflarında provokatörler ortaya çıkarak, onun imhasını hedeflediler. komplo ve porovokasyonların yanısıra, Partimizi gerçeklerle ilgisi olmayan iddialarla karalamaya, dolayısıyla teşhir ve tecrit etmeye çalıştılar. M. Ali Birand'ın iddiaları, ortaya çıkan ajan-provokatörlerin dile getirdikleriyle büyük benzerlikler içindedir.

M. Ali Birand'ın dile getirdikleri, tümden sahtekar iddialardır. En başta olasılıkları ürettiği katliam, Partimiz tarafından değil, uşaklığını yaptığı TC tarafından yapılmıştır. Olasılıkların kaynağının komplo olması, ileri sürülen iddiaların ne kadar temelsiz ve gerçekdışı olduklarını gösteriyor. Nitekim, sözkonusu iddiaların tersine, Partimizin Genel Sekreterinin devrim mücadelesine katkı gücü daha da artmış; hiçbir şekilde, ona rağmen ve Parti çizgisinin mahkum ettiği anlayış temelinde tasvip edilmeyen eylemler ARGK güçlerince geliştirilmemektedir. Partimizin birliği, Abdullah ÖCALAN yoldaş önderliğinde daha da sağlamlaşmakta ve bunun bir sonucu olarak, sızdırılan ajan-provokatörler, barınma ve gizlenme olanağını bulamamaktadırlar. Gerçeğin kendisinin bu olduğu, Partimizin 1989 mücadele yılının sonuç alıcı pratiğinde açıkça görüldü.

Gerçeklerin tartışmasız olarak böyle bir seyir izlediğini ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişim hızı kanıtladığı içindir ki, Partimizin tasfiyesi yolundaki çabalar, bu yıl daha bir ağırlık verilerek ve içten çökertme taktiği temelinde yoğunlaştırıldı. Kaldı ki, M. Ali Birand'ın Türk Genelkurmaylığı'na bağlı çalıştığı ortaya çıkan ajan-provokatör Hüseyin Yıldırım'la yakın ilişkide olduğu biliniyor. Bu provokatörün "PKK'ye evet, Apo'ya hayır" sloganıyla PKK'ye savaş açarak karşı-devrim bayrağını açtığını ilk duyuran, Milliyet gazetesi oldu. Bunun aracılığını yapan da M. Ali Birand'dır. Partimize yönelik alçakça komplolar geliştirmenin yoğun çabası içinde olan ajan-provokatörlere, sahip olduğu olanaklarla kan veren M. Ali Birand, sadece Türk devletinin değil, NATO'nun da Partimize yönelik hesaplarının temsilini yapıyor. Bu konumuyla uluslararası alanda yürütülen PKK'ye karşıt kampanyanın en aktif üyelerinden birisidir. Habercilikte hiç kimsenin açamadığı kapıları dahi ustalıkla açan biri olarak ün yapmaya çalışan ve bu yolda hayli yol da alan Birand'ın PKK'ye yönelik gerçekler konusunda bu kadar kör ve yanlı olması başka neyle açıklanabilir? Perde arkasında olup bitenlerin kokusunu almada usta olduğu görününümü vermeye özel önem gösteren Birand acaba neden İkiyaka katliamının perde arkasında olup bitenlerin kokusunu alamadı? Sakın bunun nedeni, bu komplonun propaganda hanesinde üstlendiği özel rol ve provokatörlere kan verme telaşı olmasın? Evet, bütün bu soruların cevabını Sayın Birand'ın kamuoyuna açıklayacağını umut ederiz.

TC sömürgeciliği ve uşak yazarı Uğur Mumcu'nun bitmeyen safsataları

Cumhuriyet gazetesinin "yıllanmış solcu" köşe yazarı Uğur Mumcu, Partimizi ne zaman değerlendirme konusu yapsa, "PKK-ASALA işbirliği"nden, "ABD'nin Kürt sorununu desteklediği"nden ve bunda "PKK'yi Türkiye'ye karşı koz olarak kullandığı"ndan bahseder. Son dönemlerde belli aralıklarla gazetesindeki birkaç makalesinde yine bu temaları işledi. TC devlet yetkilileri de, konuyla ilgili demeçlerde bu temaları işliyorlar. Bu, sömürgeci devletin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı içine girdiği resmi yaklaşımıdır. Sürekli şovenizmi körüklemek, mücadelemizi dış kaynaklı göstermek ve Partimizi terörist örgüt olarak lanse etmek; sömürgecilerin nefes almak için başvurdukları en büyük sahtekarlıklardan biridir.

Türk egemenleri, Partimize ve önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik bu iddiaları kabul ettirebilmeleri halinde, bunun kendilerine kuralsız savaşı tırmandırmada özgürlük tanıyacağını biliyorlar. Bu yönlü karalama çalışmalarıyla iç ve dış kamuoyunu etkileyerek, karşı-devrimci özel savaşlarına meşruluk kazandırmaya çalışıyorlar. Bu kampanya, TC açısından büyük önem taşıdığından, sürekli gündemde tutulmakta ve her fırsatta bu iddialar ileri sürülmektedir. Demokrat maskeli Kürt düşmanı U. Mumcu, Cumhuriyet'teki günlük yazılarıyla bu karalama kampanyasına güç vermektedir.

ABD'de "Ermeni soykırımı karar tasarısı"nın gündeme getirilmesini kabullenemeyen TC, en basit yönteme başvurarak şovenizmi körüklemeye yöneldi. Bunu, ARGK gerillalarının içinde "Ermenilerin olduğu" safsatası ile birleştirdi. Örneğin, Türk basını, Aralık ayının ilk haftasında bir çatışmanın çıktığını(!) ve bu çatışmada ölenlerin altısının Ermeni olduğunu yazıyordu. Fakat diğer taraftan ise, kimliklerinin henüz tesbit edilemediği kaydediliyordu. TC, artık bu türlü çelişkili ve sahte iddialardan medet umacak kadar aciz bir konumu yaşıyor.

U. Mumcu, böyle aslı olmayan iddialarla, devletine sadık bir uşak olmanın gereklerini yerine getiriyor. Partimizin ABD'ye, ABD'nin ise Partimize yaklaşımı çok açıkken, "ABD'nin PKK'yi desteklediği" iddiasında bulunmak saçmalıktır. ABD emperyalizminin Kürdistan sorununa çıkarcı temelde yaklaştığı ve bu yaklaşımını, "Kürdistan sorununa evet, PKK'ya hayır" biçiminde ifade ettiğini duymayan yok. Yine, "PKK dünyanın en tehlikeli terör örgütüdür" diyen de ABD emperyalizmi değil midir? Diğer taraftan Batı Avrupa emperyalist devletleri de ulusal kurtuluş mücadelemize karşı sessiz kalmayarak, komplo ve provokasyonlara başvuruyorlar. Batı Almanya'da açılan PKK Davası, Fransa'da ardı-arkası kesilmeyen takipler, baskınlar ve tutuklamalar anlamı açık olan uygulamalardır. Bu uygulamaların yıllar öncesinde değil de, günümüzde gündeme getirilmesi, TC'ye zayıfladığı noktalarda desteğin verilmesi anlamına gelmiyor mu?

Aslında U. Mumcu, diline çok doladığı ABD emperyalizminden farklı düşünüyor değil. Bu tipik şoven solcuya göre de "Kürt sorunu çözülecek, ama PKK dışında." Ancak, U. Mumcu'nun ABD'ye "sitem"lerinin nedeni, ABD'nin devletine daha fazla kol-kanat germemesi ve uşaklığının karşılığını gerektiği kadar ödememesidir. Sürekli dış kuvvetlere dayanarak ayakta kalmak, Türk egemenlerinin en temel karakteridir. Dolayısıyla, güç sahibi olan yayılmacı devletlerin emirlerini en iyi uygulayanlar Türk egemenleri oluyor. Bu işbirlikçi ve uşak mantığa göre, bir büyük kuvvete dayanmadan yaşamak mümkün değildir. Partimiz önderliğinde yükselişi durdurulamayan ulusal kurtuluş mücadelemiz, Türk sömürgeciliğinde en çok da bu noktada şok etkisi yaratıyor. Ortaya çıkan bu gelişme, Türk egemenlerinin bu uşakça yaşam felsefesini yerle bir ediyor; ve bu Türkiye halkına bağımsızlıkçı ve özgürlükçü yaşam felsefesinin yolunu açıyor. Genel Sekreterimiz Abdullah ÖCALAN yoldaş, "ABD'nin Kürt sorunuyla ilişkili olduğu" safsatasına ilişkin yaptığı bir açıklamada, *"ABD'nin desteği olamaz. Bu düşünce, biraz da Türk siyasi ve diplomatik yaklaşımlarında oldukça yer tutan ve hassasiyetle yaklaşılan bir konu. Amerika nezdinde ben kurtuluş göremiyorum; yürüttüğüm özgürlük hareketiyle taktik düzeyde de olsa ilişkilenmesini fazla anlamlı bulamıyorum. Amerika gitsin, Okyanus'un ötesinde kendi ülkesiyle, oradaki insan haklarıyla ilgilensin. Ben burada halkımla ve Türk halkıyla bu işleri halletmeye çalışırım... Fakat, Türkiye'nin aşağılık işbirlikçileri bu konuda tantana koparıyorlar... Egemen sınıfların ve onların başındaki kalemşörlerinin sık sık buna değinmeleri, kendileri öyle oldukları içindir. Onlar hep birilerine bağlı olarak yaşarlar. Sahte solcusu da, sağcısı da böyledir. Onlara göre bir büyük merkeze bağlanamazsan, nefes bile alamazsın. Bu mantığa göre, hatta adam olamazsın, olgunlaşamazsın ve efendi olamazsın... Özgürlük savaşçısı bununla çelişen kişidir"* şeklinde görüş belirterek, bu tür sahte demagojilere gereken cevabı vermiştir.

Gerçek bu iken, Türk egemenleri büyük bir çarpıtmaya giderek, Partimizi, dış güçlerin tahriki ve desteğiyle mücadele geliştiren ve halka dayanmayan terörist bir hareket olarak kamuoyuna kabul ettirmeye çalışıyorlar. Parti önderimizin de belirttiği gibi, *"Dünyada bu kadar az imkanı olan, bu kadar zayıf bir halkı özgücüne dayanarak ayağa kaldıran ikinci bir hareket yoktur."* Ve işte bu nedenledir ki, hep sırtlarını birilerine dayayarak varlık gösterebilenler, Partimize gözüdönmüşçesine saldırılar yöneltiyor ve onu dış kaynaklı gösteriyorlar.

Günümüzde doğruluğu kanıtlanan gerçek, Partimizin hiçbir karanlık ilişkisinin olmadığı; kitleselleşerek, gücünü önderlik ettiği halktan aldığı ve ulusal kurtuluşçuluğun sınırlarını aşarak enternasyonalist bir rol oynadığıdır. Karanlık ve barbar bir güç olan Türk sömürgeciliği, karakterine uygun uygulamalar gerçekleştirebilir, fakat Partimizin gün gibi açık olan gerçekliğini tersyüz etmeye güç yetiremeyecektir. Bu gerçekliğin çarpıtılmasında görevlendirilen ne idüğü belirsiz U. Mumcu gibi sahte demokrat ve karanlık yazar taslakları, ikiyüzlü iddiaları çalakalem karalayadursunlar. Gerçekler tersyüz edilemez...

İsviçre'de Atom Sığınakları Kürtlerle Dolu

Gazetemizin muhabiri, İsviçre'de yaşayan bir kısım ilticacı Kürdistanlıyla görüşerek, onların maruz kaldığı uygulamaları sordu. İlticacı Kürdistanlıların muhabirimize verdikleri cevapları yayınlıyoruz.

Berxwedan: Siz bu alanda ilticacı mısınız?

Genç (25 yaşlarında): Evet iltica başvurusunda bulundum.

Berxwedan: İltica başvurunuzun nedenlerini izah eder misiniz?

Genç: Faşist Türk devletinin terör ve baskısından, açlık ve yoksulluktan kaçarak bu alanda iltica ettim. Bu yalnız benim için değil, alanda bulunan bütün Kürtler için geçerli.

Berxwedan: Kürdistan'ın hangi vilayetinden geldiniz? Sizinle beraber kalanlar hangi bölgemizin insanları?

Genç: Ben kendim Maraşlıyım. Son zamanlarda Maraş, Antep, Adıyaman, Urfa ve Bingöl bölgelerinden gelen ilticacılar ağırlıkta.

Berxwedan: İsimleri sayılan bölgeler daha çok Türkiye ile sınır illerimizdir. Bu, özel bir uygulama sonucu mudur?

İşçi (Maraşlı, 32 yaşında): Bir bütün olarak özel bir uygulamadır. Maraş, Antep, Adıyaman, Urfa bölgelerini tampon bir alan haline getirmek istiyorlar. Kürdistan'daki mücadelenin Türkiye sahasına sıçramasını önlemek için göç geliştirilmektedir. Diğer yandan Türk köyleri bu topraklar üzerine iskan ettirilmekte, Bulgaristan'dan Afganistan'dan getirilen göçmenler bu topraklara yerleştirilmektedir.

Berxwedan: Siz Avrupa'ya hangi umutlarla geldiniz? Nasıl geldiniz?

İlticacı (Urfalı, 40 yaşında): Doğrusu, baskı vardı, ama ben işsizlik ve yoksulluktan dolayı buraya geldim.

Berxwedan: Yoksul olduğunuzu söylüyorsunuz. Ancak bu alana gelmek için 5-10 bin mark gerekli. Siz bu parayı nasıl temin edebildiniz?

İlticacı: Ailemin bilezik ve altınları vardı; bir de 10 dönümlük bir tarlam vardı. Hepsini sattım, elime 8 milyon Türk lirası geçti. Pasaport ve şebekelere bu para yetmedi. İtalya'da harçlıksız kaldım. Sınırda yakalandım. Türkiye'ye gönderdiler. Eli boş eve döndüm. Tabii evde ailemle aramızda huzursuzluk, kavga başladı. Bir tarlam daha vardı. Onu da satacağım, olmuyor. Yukarı Göklü'de Kör Cimo var. Bu adam herkese faizle mark veriyor. 1000 DM'yi üç ay vade ile 1500 DM karşılığında veriyor. Ben de faizle borç para alarak geldim.

Berxwedan: Kör Cimo verdiği para için ne gibi tedbirler alıyor?

İlticacı: Kör Cimo devlettir. İstersen parayı geciktir, veya verme. Önce senet yapar. Tarlan varsa zimmetine geçirir. Akrabanı şikayet eder, karakolda öle-siye dayak attırır. Devlet var arkasında. Pasaport alamasan Kör Cimo bunu yapar. 1000 markı alıp mark olarak 1500 markı 3 ayda ödemesen, bu sefer 1500 mark üç ayda 2250 marka çıkar, ne kadar gecikirse o kadar da faiz artar.

Berxwedan: İnsanlarımız bu kadar büyük rizikoyu nasıl göze alabiliyor, kendi hayatını kumara nasıl yatırabiliyor? Siz nasıl kandırıldınız?

İlticacı (Antepli, 28 yaşında): Türk devletinin özel olarak eğittiği ajanlar var. Bunlar şehir, kaza ve köyler arasında mekik dokuyorlar. Polis ve jandarma karakollarında her şey planlanır. Özellikle gençlik tehdit edilir, işkence ve tutuklamalarla sabıkalı olarak fişlenirler. Fişlenen bir kişinin iş bulması zor, çalıştırmıyorlar... Ardından Avrupa'nın propagandası yapılır. Türkiye kamuoyunda Türkiye'nin AT'ye girmesi tartışmaları güncel; Özal tek umut kapısı olarak orayı göstermiş... Diğer yandan Avrupa'da işçi olanlar ilticacı olanlar, Avrupa'yı şirin gösteren propagandalar yapıyorlar. Bazıları arabayla gelip hava atıyor. Bu gönüllü propagandacılar daha etkili oluyor tabii. Ve bu durum ajanlar için son derece elverişli bir ortam yaratıyor... TC'nin ajanları Avrupa'yı sadece bir kurtuluş alanı olarak göstermekle yetinmiyorlar. Sözümona bu kurtuluşa ulaşmanın yol ve yöntemlerine çare oluyorlar... Dostlarının olduğunu söylüyorlar... Çok kısa süre içinde bu ajanların iyiliklerinin, işbecerici olduklarının propagandası yapılıyor... Sonra!.. Bu gizli ajanlar, MİT elemanları nazlanarak, sadece bir iyilik yapmak için (!) diyerek vurgunlar vuruyorlar... Pasaport bir hafta-on gün içinde hazır.

Berxwedan: Türk MİT'inin şebekelerle ilişkileri nasıldır?

İlticacı: Çoğu zaman aynı kişilerdir. Pasaportu aldıran, uçak biletini de hazırlıyor. Yugoslavya, İtalya, Avusturya'daki şebekenin adresini ve telefonunu veriyor, oraya kavuştuğunda hediyesini göndermeni belirtmeden de edemiyorlar.

Berxwedan: Şebekelerin verdiği güvence var mı?

İlticacı (Maraşlı, 30 yaşında): Kesinlikle yoktur... Bir şebeke bizi Avusturya'ya getirdi... Orada bıraktı. 2 bin Mark para vermiştim. Bu para oldu keklik... Sonra bir başka şebeke bulduk. İsviçre'ye geçiş için 3 bin mark istedi... O da bıraktı mı bizi İsviçre sınırında! Ormanda kaldık. Bir de yağmur yağıyor. Üç gün dağda kaldık; bu arada birbirimizden koptuk. Arkadaşlarım yakalandı... İsviçre polisi bunların üzerinde kalan paranın tümünü, kol saatini de aldı. Bir suya vurdum geçtim. Tam beş gün sonra bir akrabam gelip beni aldı...

Berxwedan: Aldıkları eşyaları vermiyorlar mı?

Tercüman (İlticacılara yardımcı oluyor): İsviçre polisine yetkili makamlardan bir karar tebliğ edilmiş.. Kanımca, polise görevini daha iyi yaptırmak için olacak... Sınırda yakaladığınız turistlerin bütün eşyalarına el koyun denmiş. Bu eşya; para vb. turist kişiyi yakalayan polise veriliyor. Bu karar ardından polis maaşını dörde katlamak için gece gündüz koşturuyor...

Berxwedan: Avrupa polisi isterse şebekeyi yakalatır... İltica başvurusunda bulunanlar şebekelerin isim ve adreslerini vermiyorlar mı?

Tercüman: Şüphesiz öyledir. Polisin elinde adres ve telefonlar var. Bunlar doğru... Ancak bunlara yönelme yok. Bu da gösteriyor ki, enternasyonal şebekenin içinde Avrupa polisi de var...

Berxwedan: Sığınma başvurusunda bulunanlara ne tür sorular soruluyor?

Tercüman: Bu ülkeye nasıl geldikleri, Türkiye'de neden arandıkları, hangi hareket için ne tür faaliyetlerde bulundukları, bundan sonra ne yapmak istedikleri soruluyor...

Berxwedan: Verilen ifadeler inandırıcı olabiliyor mu?

Tercüman: Genellikle olmuyor. İnandırıcı olmak için rüşvet karşılığı Türk makamlarından arandığına dair belge getirtiliyor.. Gerçek belgesi olmayanlar 4-5 milyon karşılığı akla hayale gelmeyen yöntemlere başvuruyorlar...

Örneğin; adam burada bir tanıdığının evine gidiyor soyunuyor, kollarına, bacaklarına, göğsüne, beline sigara basıyor. Vücuduna jilet atıyor, birkaç gün bekliyor, yaraları kabuk bağladıktan sonra polise başvuruyor. İşkence gördüğüne dair belge olarak vücudunu gösteriyor.

Berxwedan: Peki bu biçimde inandırıcı olabiliyorlar mı?

Tercüman: İlk etapta bir iki kişi bu biçimde geçici oturum aldı... Daha sonra polis bunu açığa çıkardı. Derhal uçağa koyup gönderdi.

Berxwedan: İltica başvurusu hangi hareket adına daha fazla yapılıyor?

Tercüman: Bütün ilticacıların yüzde 95'i Kürt olduklarını belirterek PKK taraftarı olarak başvuruda bulunuyorlar. Türk olanlar da Kürt olduklarını söyleyerek başvuruda bulunuyorlar.:. Köy korucuları da var. Bunlar köy korucu belgesi ile ilticada bulunuyorlar.

Berxwedan: Köy korucularının ilticaları kabul ediliyor mu?

Tercüman: Kabul etmiyorlar... Bir köy korucusunun tercümanlığını yaptım... Kendisine açıkça şunu söylediler: "Devlet size maaş veriyor, siz de köy koruculuğu yapın; devletinizi koruyun. Bakın biz de koruyoruz. Başvurunuzu kabul etmiyoruz. Böyle bir başvuru ticari, ekonomik, askeri alandaki işbirliğimize aykırı... O zaman Türkiye devletini kim koruyacak, hepsi buraya gelir... Bunun ardından adamı tutuklayıp Türkiye'ye gönderdiler...

Birçoğuna da ajanlık teklif ediyorlar. PKK'li olduğunu söyleyenlere, "PKK tehlikeli bir örgüt, adam öldürüyorlar. Hüseyin Yıldırım bizimle çalışıyor. Siz onun taraftarı olursanız, o da sizin için bize bir yazı gönderirse burada kalırsınız..." diyorlar...

Berxwedan: Siz şimdi nerede kalıyorsunuz?

İlticacı (Bingöllü, 26 yaşında): Atom sığınağında.

Berxwedan: Atom sığınağı mı? Bu sığınağı tarif etseniz?

İlticacı: Yeraltı sığınaklarıdır. Dümdüz bir yer. Merdiven ile aşağı iniyorsun. Tonluk demir kapılar karşına çıkıyor. İçeri giriyorsun elektrik ile aydınlatılmış, pencere yok, motor ile içeriye hava veriyorlar. Her tarafı beton duvarlarla çevrili ve rutubetlidir. Buraya ranza atmışlar, insanlar balık istifi gibi. İsviçre'nin Cenevre şehrinde bunlardan 13 tane var. Bern'de bayağı tünellere doldurmuşlar. Diğer birçok alanda gemilere doldurulmuşlar. Askeri nizam var. Sabah 7'de herkes kalkar, akşam 7'de ise kapılar kapanır... İlk üç ayı bu sığınaklarda geçiriyoruz.

Berxwedan: Kamp düzenini kim sağlıyor? Nasıl bir yönetmelik uygulanıyor?

İlticacı: Her kampın sığınağının bir sorumlusu var. Bu kişiler polisle işbirliği içinde olanlardır. Hatta bazı kamplara dinleme cihazları, kameralar konulmuş... Kişinin bütün davranışları buralardan izleniyor... Ayrıca raporlar da tutuluyor. Bu şekilde kişiler kontrol altına alınıyor. Kamp sorumluları hem İsviçre polisi ile ve hem de konsoloslukla ilişki içerisindeler. Gerçekte ilticacıları bir kobay olarak kullanıyorlar. İlticacılar dil bilmiyorlar. Apayrı bir toplum içinde çok sert uygulamalar altındadırlar. Atom sığınaklarına insanlarımızı doldurarak, bir atom savaşında bu sığınaklarda insanın ne kadar yaşayabileceğini tesbit ediyorlar. Aşı yapıyorlar. Burada da ilaçlarını deniyorlar. Artık ne siz sorun, ne de ben cevap vereyim. Arkadaşlarım, bizi insanlıktan çıkarmak için bir video ve televizyon koymuşlar bu sığınaklara. Ahlakdışı filmler getirip seyrettiriyorlar... Her türlü pis filmler, arabesk filmler. Bu, çaresiz insanlarımızı ağlatıyor. Tam bir rezalet. Ne umutlarla geldik, nelerle karşılaştık...

Berxwedan: Siz kaç kişi bir odada kalıyorsunuz? Çalışıyor musunuz?

İlticacı (Adıyamanlı, 40 yaşında): 6 kişi, 6 metrekarelik bir odada kalıyoruz. Üç ranza üstüste. Banyo yok, her taraf pislik kokuyor. Çalışıyorum. Ev kirası 500-600 İsviçre frangı. Yemek, doktor, vergi, yol parası derken, aldığım aylık olduğu gibi gidiyor. Bu rezalet de fazla... Üç ay çalışıyorsun red geliyor. 2-3 bin frank avukata gidiyor... Şimdi iltica başvurusundan en az altı ay sonra çalışmana izin veriliyor... İş bulmak da zor. Bir yıl burada kalırsan, altı ay çalışma iznin yok.. Diyelim altı ay çalıştın. Ki, düzenli olarak çalışmak mümkün değil, bir de dil bilmiyorsun. Zaten her taraf işsiz dolu. Ayda 500-600 biriktirsen altı ayda eder 3 bin. Oysa buraya hiçbir engel çıkmadan en ucuz bir biçimde gelsen bile 7-8 bin İsviçre frangı gidiyor. Ülkede her şeyi satmışsın... Çocuklarınla gelmişsen rezalet çok daha büyük...Doğrusu iltica başvurusunu açanlar tam bir cinayet işliyorlar. Geçtiğimiz kış, Maraşlı bir aile İtalya dağlarında çocuğunu kaybetti. Bir başka kadının sırtında, üç yaşındaki çocuğu donarak öldü. Bu aileler apar-topar Türkiye'ye gönderildi.

Berxwedan: Bu çözümsüzlük ortamında bunalıma düşenler oluyor mu?

İlticacı: Zaten burayı tercih edenler bunalımlı insanlardır. Bu alanda bahsettiğimiz bunalım, trajik olaylara yol açıyor. Yuva yıkılmış, darmadağın. Bütün umutlar kırılmış, ne yapacak bu insanlar? Etrafımızda tanık olduğumuz intiharlar, çıldırmalar fazla. Tımarhaneler dolu... Bu insanlar ne yapacak bundan sonra?

Berxwedan: Ne yapıyorlar?

İlticacı: Türk konsoloslukları esrar-eroin şebekelerini piyasaya sürmüş... Büyük skandallar ortaya çıkıyor.

Berxwedan: Ne gibi skandallar?

İlticacı: Geçen sonbahar ERNK, İsviçre'nin Bern şehrinde bir açlık grevi düzenlemişti.

Berxwedan: Cezaevi direnişlerini destekleme amaçlıydı.

İlticacı: Evet, Türk konsolosluğu TKEP içinde onun adıyla hareket eden bir ajanını açlık grevine göndererek silah sıkmıştı ya...

Berxwedan: Evet.

İlticacı: İşte o adam Bern'de bir kahve açmış. Türk konsolosluğu parayı vermiş. Kadın satıyor o herif; esrar-eroin, daha ne dersem orada geliştiriliyor. Türk-Kürt gençleri burada yozlaştırarak, pis işlerde kullanıyorlar. İsviçre polisi bunu biliyor... Bilmesine rağmen, gidip açlık grevinden bir yurtseveri alarak tutukladı. Buradaki yurtsever Kürtler bir avukat tuttu. TC konsolosluğunun büyük bir ajan şebekesi (esrar-eroin satan) açığa çıkarıldı. Göstermelik olarak tutukladılar. Ardından serbest bırakarak kendilerine, "Bir daha böyle şeyler yapmayın" demekle yetindiler...

Berxwedan: İsviçre polisi ile bu karanlık şebekeler arasındaki ilişkileri belgeleyen durumlar var mı?

İlticacı: Var! Geçen yıl İsviçre Adalet Bakanı Madam Elisabet Coop...

Bexwedan: Şu PKK'ye İsviçre'de müsamaha edemeyeceğini, PKK'nin zorla halktan para topladığını söyleyen kadın mı?

İlticacı: Evet bunu söyleyen, işte bu madam Coop'tu.

Berxwedan: Bu kadının Türk mafyası ile ilişkileri hangi düzeydeydi?

İlticacı: Bu kadının kocası Türk mafyası ile ortak çalışmış. Bu İsviçre basınına da yansıdı. Kadın İsviçre güvenliğinin en üst denetleyicisiydi. Milyonlarca

Devamı 15. sayfada

ULM'DA KÜRT İLTİCACILARA SALDIRI

Almanya'nın Ulm-Bibeach alanında Kürdistanlı ilticacıların kaldığı eve molotof kokteyli atıldı. Evin mutfak bölümüne denk gelen patlayıcı madde yangın çıkarırken önemli maddi zarara da yolaçtı. Yurtseverlerin, o esnada mutfakta bulunmamaları sonucu olası ciddi tehlikeden tesadüf eseri kurtulmalarına neden oldu.

Patlama sesiyle mutfak bölümüne koşan yurtseverler, korkunç alevlerle karşılaştılar. Bir yandan yangını söndürmeye uğraşırlarken, öte yandan polisi ve itfaiyeyi haberdar ettiler. Tüm uğraşlara rağmen, olay yerine gelmeyen polisin bu duyarsızlığı kuşku uyandırıcıydı. Yurtseverlerin ısrarlı ve kararlı tutumlarına karşılık, olay yerine gelmek zorunda kalan polisin yaklaşımı, varolan kuşkuları daha da doğrular nitelikteydi.

Olayın asıl faillerini bulmanın çalışmalarını başlatmaları gerekirken, yurtseverlere yönelik tehdit dolusu sözler sarfettiler. Sivil polisler de olay yerine gelerek, *"Sizler PKK'nin eylemlerine katılıyor, afişlerini asıyorsunuz, böyle devam ederseniz, buraya daha çok bomba atılır"* türünden sözler sarfettiler. Bunun üzerine yurtseverler de, *"Neye mal olursa olsun Partimize sahip çıkmaya devam edeceğiz"* cevabını verdiler. Ve meydana çıkıp hep birlikte sloganlar atarak halay çektiler. Bunu gören polisler olay yerinden hızla uzaklaştılar.

Hiçbir komplo ve gözdağı bizleri Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadelesini ve önder gücünü desteklemekten alıkoyamayacaktır.

Bir grup yurtsever adına
R.H

Sevgili dostlar;

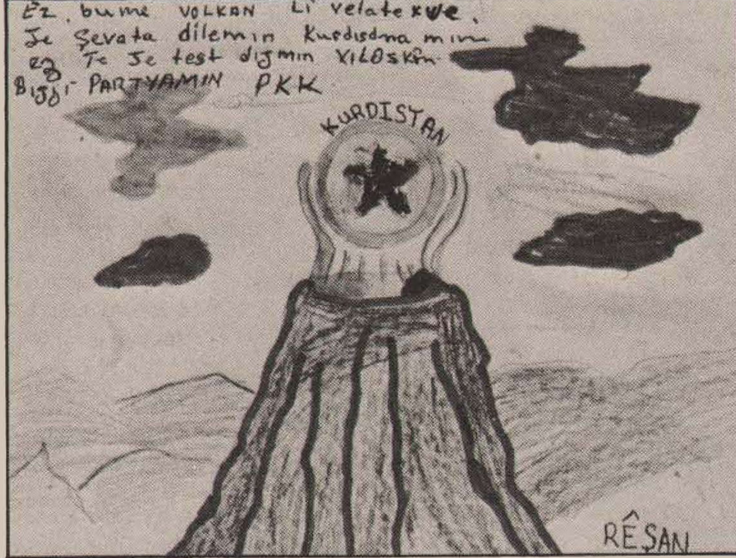
Koskoca 11 yılı mutlu ve acı günleri geride bıraktığımız bu günlerde kazanılan mevziler, sınırlı olanaklarla yaratılan muazzam değerler, bizlere geleceğin umut dolu olduğunu göstermektedir.

Tarih boyunca, dünyada Kürdistan halkı kadar katliamlara, işkencelere, sürgünlere maruz kalmış bir halka zor rastlanır. Bundan dolayı, tarihi, kültürü, varlığı ve dili inkar edilmiş bir halkı, tarih sahnesine çıkaran, başaşağı gidişe dur diyen, barbar Türk sömürgeciliğini dize getirmesini bilen büyük önder Abdullah ÖCALAN yoldaşın büyük çabası ve PKK'nin mücadelesi, ilerici insanlık tarihine altın harflerle yazılacak bir değer yaratmıştır.

Partimiz PKK'nin 11. kuruluş yıldönümünü kutlar; sizleri devrimci coşkuyla selamlarım.

-Kahrolsun sömürgeci faşist Türk cuntası!
-Yaşasın PKK'nin 11. mücadele yılı!
-Selam selam APO'ya bin selam!

Tutuklu Ahmet Göktaş (Amele)
JVA-Frankentahl.
15.11.1989

BOTAN

Benim adım Botan
Aç tarihi gör beni
Yıllardır sömürgeciliğe ve
Katliamlara karşı
Direndim dirildim
Kayalarım, ağaçlarım, yılanlarım
Ve hazin bülbüllerim,
Binbir çiçeklerimle
Kızıl ateşli toprağımla
Ben direndim ve dirildim
Artık övünmeme gerek yok
Tarihimi ben kanla yazdım
Canlı doğamla besledim ben
Kırmızı karanfillerimi
Düşmana meydan okudum ben
Sert kayalarımla, karanfillerimle
İşte ben hep direndim dirildim
Doğan ihanete geçit vermez
Zalime hiç boyun eğmez
Yiğitlerim and içti tarihine
Geri hiç dönmezler
Ateşimi yaktım Kürdistan'a
Alevimi saçıyorum yurduma
Kızgın toprağım gebe
Ben anayım yurduma
İşte ben yanan bir volkan
Direndim ve dirildim

Osnabrück'ten
bir yurtsever
20.11.1989

Partimiz, PKK'nin 11. kuruluş yıldönümü tüm dünya ilerici insanlığına ve Kürdistan halkına kutlu olsun!

Bielefeld alanında, her ne kadar 11 yıllık gelişmelere layık olmasa da gücümüz oranında Partimizin kuruluş günü olan 27 Kasım'ı, Bielefeld Kürdistan Centrum'da kitlesel bir şenlikle kutladık. Kutlama programından önce yapılan hazırlıklarla Kürdistan Centrum baştan başa sarı, kırmızı, yeşil renklerle, şehitlerimizin resimleri ve ulusal önder Abdullah ÖCALAN yoldaşın posteriyle donatıldı.

Saat 18.00 civarında şehitlerin anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra günün anlam ve önemini belirten Türkçe ve Kürtçe konuşmalardan sonra folklor ekipleri ve Ozan Dilgeş, Kürdistan'ın çeşitli yörelerinde derledikleri birbirinden güzel oyunlar ve direnişçi türküler sundular. Ardından kitlelerden de bazı yurtseverler, gönüllü olarak okudukları şiir ve türkülerle, geceye renk kattılar.

YJWK, YKWK ve YXK Bielefeld örgütleri yazılı mesajlar sundular. "Bijî PKK", "Bijî Serok APO!" sloganları eşliğinde çekilen halaylarla kutlama geç saatlerde sonuçlandı.

Bielefeld'den bir yurtsever
28.11.1989

27 KASIM

Bir tarih yazılıyor
27 Kasım 1978,
Kapkaranlık dehlizlerde
Taht kurmuş yarasalara
3 bin voltluk
Dev bir trafodan
Küçücük bir hûzme
Işık saçıyor,
Medlerin ülkesinden
cihana!..
Kılıç kadar keskin,
Atom kadar öldürücü,
Kawa'nın çekicinden
Bir kıvılcım sanki
Marksizm-Leninizmle
donanmış.
Çakıyor Fis köyünde
Fis köyünde Zoğurlular
Zoğurlular haklı gururda
Ey tarih; 27 Kasım 1978
Yaz böyle
PKK doğdu Kürdistan'da.

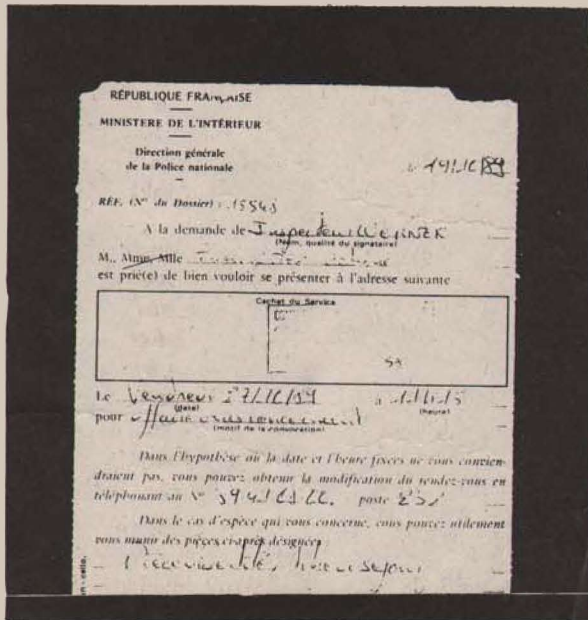
YARINLARA

Ağlama kara gözlü küçük bebek!
Artık ağlama...
Dört bir yanın yeşillerle bezenecek,
Ufkuna güneş doğacak yarın senin.
Bekle biraz sen de
Sabırla bekle...
Belki sen biraz daha şanslısın şirin bebek bizlerden
Geç kalmayacaksın
bizler gibi
Koçgiri, Şeyh Said, DERSİM Katliamlarını öğrenmekte..
Evet!.. Evet!..
Sen biraz daha şanslısın
Kara gözlü bebek
Sen utanç duymayacaksın
Bir zamanlar bizim "Kürt" kelimesini duyunca yüzümüzün kızardığı ve daha nice insanlarımızın, ırkını, tarihini bilmeden toprak olduğu gibi
Yok olamayacaksın sen kara gözlü bebek
Aksine sen; HAKİ gibi,
MAZLUM gibi,
MAHSUM gibi şehitlerle
Ve APO gibi önderinle gurur duyacaksın...
Onları okuyacak,
salt gerçekleri öğrenecek
Gerçekliğinden dolayı utanmayacağın,
dışlanmayacağın
bir okulda okuyacaksın...
Bizler gibi; "Türküm, doğruyum, yasam" diye yıkanmayacak ilk günden beynin...
Bizler gibi, Kürtlerin Türk boyları olan Kurt soyundan geldiğini öğretmeyecekler sana...
Evet!... Evet sen çok daha şanslısın küçük bebek
Cehaleti yenmiş olan anaların, babaların olacak
Her şeyi öğreneceksin!..

Berlin'den G. P.

Yeni bir Almanya yaratılmak isteniyor!

Fransa alçakça saldırılarına yenilerini ekliyor. Fransa'nın Alsace bölgesinde, polis tarafından yurtseverlere 1988'in başlarından bu yana sürekli baskı yapılmaktadır. Yurtsever işçi ailelerine imzalı-mühürlü belgeler gönderilerek karakola "davet" ediliyorlar. Polisler, Berxwedan ve Serxwebûn dergilerini göstererek, "Bunları kim satıyor?" diye soruyorlar. Yurtseverler "Bunları satanı tanımıyoruz, bir kişi getirip bırakarak gidiyor" deyince, "Bu bölgede PKK'nin faaliyetlerini kim yürütüyor" sorusu soruluyor. Polis istediği sonuçları alamayınca yeni yöntemlere başvurarak, başka dayatmalarda bulunuyor. "Çalıştığınız yerden ne kadar aylık alıyorsunuz, size iki katını verelim çalışmayın. PKK'nin içine girin, faaliyet yürütün ve bize bilgi verin" deniliyor. Aynen TC faşizminin satınalma politikasını hayata geçirmeye çalışıyorlar.

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
MINISTERE DE L'INTÉRIEUR
Direction générale de la Police nationale
le 19.10.89
RÉF. (N° du Dossier) : 15545
A la demande de Inspecteur WERNER (Nom, qualité du signataire)
M., ~~Mme, Mlle~~ [illegible]
est prié(e) de bien vouloir se présenter à l'adresse suivante
Cachet du Service
Le Vendredi 27.10.89 (Date) à [illegible] (Heure)
pour affaire vous concernant (motif de la convocation)
Dans l'hypothèse où la date et l'heure fixées ne vous conviendraient pas, vous pouvez obtenir la modification du rendez-vous en téléphonant au N° 59.43.63.22. poste 232
Dans le cas d'espèce qui vous concerne, vous pouvez utilement vous munir des pièces ci-après désignées
— [illegible]

Polisin bu dayatmalarına maruz kalan yurtseverlerden biri polise yönelik şunu soruyor: "Siz gerçekten PKK'li mi arıyorsunuz?" "Evet" diyen Fransız polisine, "Dünyada 30 milyon Kürt vardır. Sizin, emperyalizmin has uşakları dışındaki herkes PKK'yi savunur. Biz Apocuları hiçbir saldırı ve komplo yıldıramaz" diyerek kararlılığını dile getirir.

Bölgede bir yurtsever bayanı çağıran polis, ajanlık dayatmış. Yurtsever bayan bunu reddetmiş. Bir süre sonra, kendisine tekrar yazılı çağrı yapılıyor. Bunun ajanlığa çağrı olduğunu bilen yurtsever bayan, çağrıya cevap vermedi.

Bir yurtsever

Şanlı, şerefli ve onurlu gün olan 27 Kasım halkımıza kutlu olsun!

27.11.1989 tarihinde Celle şehir merkezinde 100 civarında Kürdistanlı yurtseverin katıldığı neşeli bir yürüyüş eylemiyle Partimiz PKK'nin 11. kuruluş yıldönümü kutlandı.

Disiplinli ve coşkulu geçen yürüyüşümüz, Alman kamuoyunun da dikkatini çekti. Bu esnada yüzlerce bildiri dağıtılarak kamuoyu bilgilendirildi. Bu yürüyüşümüz, ertesi gün yerel gazetelerde haber konusu oldu. Yürüyüşten sonra yurtseverler toplu olarak derneğe gittiler. Gösterilen gerilla filmi ve düzenlenen programla kutlamaya burada da devam edildi. APO Hate Hilvanê halayıyla kutlama eylemimiz sonuçlandı. Böylece Partimizin kuruluş yıldönümünü alanımızda da kutlamış olduk.

Celle'den bir ERNK taraftarı/28.11.1989

CEZA DAVASI MI, EMPERYALİST MÜDAHALE Mİ?

Selahattin ERDEM Ali Haydar KAYTAN

Elimde Federal Savcı Völz'ün bana gönderdiği 25.08.1988 tarihli bir yazı var. Üzerinde duracağım sorunla yakın ilişkisi yüzünden bu yazıya atıfta bulunmak zorundayım. Bay Völz yazısında,"Federal Başsavcılığın hareket tarzının hukuki temellere dayanmadığı şeklinde ortaya koyduğunuz ithamı reddederim" diye başlıyor. Sürdürdüğü soruşturmanın Kürdistan halkının özgürlük mücadelesine karşı yapılmış bir emperyalist müdahale biçimi olduğunu kabul etmiyor. Buna bağlı olarak, kendi görev alanının sınırlarını da çiziyor. "Federal Almanya Cumhuriyeti toprakları üzerinde işlenen suçlarda, suçun failleri hakkında takibat açma"nın kendi, "kanuni vazifesi" olduğunu belirtiyor. Ardından kişisel durumumu ele alıyor ve "Federal Almanya Ceza Kanunu'nu ihlal etmekten ötürü hakkınızda acil şüphe mevcuttur" diyor.

Bay Völz'ün bu talihsiz açıklaması ile somut gerçekler arasında tam bir çelişki olmasaydı, kendisine diyeceğim bir şey olmayacaktı. Ancak orta yerde bay Rebmann'ın imzasını taşıyan iddianameler var ve bunlar kendisini şiddetle tekzip ediyor. Biliyorum, "reddetmek" bay Völz'ün en çok sevdiği ve sürekli kullandığı bir sözcüktür. Yine de benim "ithamlarım"ı reddetmekle Federal Savcı kendisini daha da zor duruma düşürüyor. Hakkımızda hazırlanan iddianamelere inanmak gerekirse, ki mahkemeniz inanmamız gerektiğinde ısrar ediyor- benim ve bazı arkadaşlarımın Kürdistan, Türkiye ve Lübnan toprakları üzerinde de "Federal Almanya Cumhuriyeti Ceza Kanunu'nu ihlal" ettiğimiz anlaşılıyor. Yasa koyucular, "Yasayı bilmemek mazeret sayılmaz" derler. Dedikleri gibi olsun. Bizler de bu konudaki "bilgisizliğimiz"e mazeret aramıyor ve mahkemenizden hoşgörü beklemiyoruz. Federal Savcı itirafçıları da çok seviyor. Bu arada ben de bir itirafta bulunayım: Doğrusu Federal Almanya Cumhuriyeti Ceza Kanunu'nun şimdiye kadar egemen sandığım bazı devletlerin ulusal sınırları içinde de hükmünü yürüttüğünü bilmiyordum. Böyle olunca bay Völz'ün eski açıklamasının hiçbir değeri kalmıyor. Beni ve arkadaşım Kıdır'ı sözümona Lübnan'da cinayet işlemekle itham eden Federal Savcılık makamı, böylece kendi görev alanının sınırlarını da epeyce genişletmiş oluyor. İddianameler de bunu kesin olarak doğruluyor. Bu durumda bay Völz'ün, "Kürdistan, Türkiye ve Lübnan toprakları üzerinde işlenen suçlarda, suçun failleri hakkında takibat açmak benim kanuni vazifemdir" demesi gerekiyor. Orta yerde duran çelişkiler bay Völz'ü mutlaka böyle bir düzeltmede bulunmaya zorluyor.

Sizler de kabul edersiniz ki, bilmemek ayıp değildir, öğrenmemek ayıptır. Ben de bilgisizliğimi bilgiye dönüştürmek ve bilmediklerimi öğrenmek istiyorum. Doğal olarak bu davayı gündeme getirenlere soru sorma hakkına sahibim. Mahkemeniz ve Federal Savcılık makamı da bu davanın hangi "hukuksal" temellere dayandığı hakkında beni ve arkadaşlarımı aydınlatmakla yükümlüdür. Şimdi sorularımı sıralıyorum: Federal Almanya Cumhuriyeti ile Kürdistan, Türkiye ve Lübnan arasındaki bağımlılık ilişkilerinin içeriği ve boyutları nedir? Haydi Kürdistan'ı bir yana bırakalım ve emperyalistler hala Kürdistan'ı "serbest atış poligonu" olarak görüyorlar diyelim. Peki, Lübnan ve Türkiye bağımsız ve egemen devletler midir, yoksa Federal Almanya Cumhuriyeti'nin sömürgeleri midir? Bu ülkelerin kendine özgü bağımsız bir yargı sistemleri mi vardır, yoksa bu ülkelerde Alman sömürge hukuku mu geçerlidir? Federal Savcılık makamı bu ülkeleri Federal Almanya Cumhuriyeti'nin eyaletlerinden biriymiş gibi değerlendirirken, acaba hangi uluslararası hukuk kurallarına dayanmaktadır? Bu yaklaşım başka ülkelerin içişlerine müdahalede bulunmak anlamına gelmiyor mu? Türk devletinin bu müdahaleye alkış tutması, onun hukukdışılığını ortadan kaldırabilir mi? Bu anlayış ve yaklaşım ne zamandan beri Federal Almanya Cumhuriyeti yargı sistemine yol göstermektedir? Yoksa bay Völz ve bay Rebmann sadece Federal Almanya Cumhuriyeti'nin değil, bu ülkelerin de başsavcıları olduklarını mı iddia ediyorlar? Bu sorularıma yanıt verme zahmetinden kaçınmayacağınızı sanıyorum.

Koşullar Kürdistan'da omuzladığımız görevin burada da bizleri beklediğini gösteriyor. Görevimiz; başkalarının tersyüz ettikleri gerçekleri düzeltmektir. Bu görevimizi seve seve yerine getiriyoruz. Bu sorundaki çarpıklığın düzeltilmesi zor bir şey değildir. Bay Rebmann ve yardımcılarının iki tür görevi vardır: "Federal Almanya Cumhuriyeti toprakları üzerinde işlenen suçlarda, suçun failleri hakkında takibat açmak", Federal Başsavcının "kanuni görevi" oluyor. Kürdistan, Türkiye ve Lübnan toprakları üzerindeki olayları koğuşturmak ise, bay Rebmann ve yardımcılarının "siyasal görevleri" arasına giriyor. Federal Alman emperyalizminin jeopolitik çıkarları sözkonusu olduğunda bay Rebmann hukukçu cübbesini çıkarıyor ve **NATO** kuvvetleri komutanıymış gibi davranıyor. Bay Rebmann, Federal Almanya Cumhuriyeti Ceza Kanunu'nu **PKK** hareketine karşı izlenen emperyalist saldırganlık siyasetini yürütmenin hizmetine sokuyor.

Şimdi burada yaptığım ilk açıklamada dile getirdiğim gerçeklerin ne kadar doğru olduğunu daha iyi görüyorum. Mahkemeniz hiç şaşmadan atanmış bir özel mahkeme olmanın gereklerine uygun davranıyor. Mahkeme heyetiniz Federal Savcılık kurumunun yaklaşımını aynen onaylıyor ve adeta bu kurumun bir alt örgütüymüş gibi hareket ediyor. Sözümona Lübnan'daki bazı öldürme olaylarını gündemdeki davanın önemli bir parçası haline getiriyor.

İnanıyorum ki, hukuk adını duymuş olan her insan, PKK'nin Federal Almanya toprakları dışındaki eylemleri hakkında soruşturma yürütme ve "ceza davası" açmanın hukuksal temellere dayanmadığını anlamakta zorlanmayacaktır. Bu tür eylemler hakkında "ceza davası" açmakla Kürdistan'a askeri birlikler gönderip PKK'ye karşı savaşmak arasında hiçbir fark yoktur. Böyle bir yaklaşım, Federal Alman emperyalizminin Partimize ve mücadelemize karşı daha kapsamlı müdahale biçimlerine hazırlandığının habercisidir.

Bir kez daha tekrarlıyorum: Mahkemenizin niteliğini kavrıyor ve istemlerimize nasıl bir karşılık vereceğini rahatlıkla kestiriyorum. Ancak çağdaş insanlığa karşı derin sorumluluklarım var. İlerici insanlığın bu uğursuz davanın durdurulmasını istediğini ve "bu oyun oynanmamalıdır" diye haykırdığını biliyorum. Sorumluluklarıma bağlı kalıyorum. Mahkemenizi bu çağrıya olumlu karşılık vermeye ve NATO senaryolarını sahneye koymaktan vazgeçmeye davet ediyorum.

Oysa bu çağrıya vereceğiniz yanıtı şimdiden duyuyorum: "Hayır" diyeceksiniz. İşte o zaman bu davada bizlere karşı takındığınız tutumla Kuzey Amerika'da "beyaz adam"ın kızılderili kabilelere karşı takındığı tutum arasında tam bir paralellik buluyorum. Kuzey Amerika'nın tek sahibi olmak isteyen açgözlü "beyaz adam", başından beri "iyi bir kızılderili, ölü bir kızılderilidir" anlayışıyla hareket etti. Kızılderililere karşı giriştiği soykırımı adeta bir sürek avına dönüştürdü. Amerikalı generaller soyu tükenmek üzere olan ve barış isteyen yerli halka, *"Ben askerlerimi kızılderili öldürmek için eğittim, kızılderili öldürmeden askerlerimi geri çekemem"* karşılığını verdiler. Kanımca hakkımızda bu davayı açanlar da Amerikalı generaller gibi düşünüyorlar. "Bu davayı Kürtleri terörist ilan edip cezalandırmak için açtık, Kürtlere dersini vermeden nasıl bu davadan vazgeçebiliriz" diyorlar... Buyrun, yolunuza devam edin. Ancak karşınızda yenilgi kabul etmez bir davanın temsilcilerinin bulunduğunu unutmayın.

Bitirirken, bay Völz'ün geçen duruşmadaki sözlerine birkaç cümle ile karşılık vermek istiyorum. Bay Völz, meydan okumakta sonuna kadar özgürsünüz. Buna karşılık, sizden bir tek istemimiz var. Gırtlağımıza basarak sesimizi kesmeyin. O zaman meydan okumanıza karşılık verelim ve sizin nasıl iskambil kağıtlarından şatolar kurduğunuzu bütün dünyanın gözleri önüne serelim. Bizlere bu kadarcık bir fırsat tanımaya cesaretiniz var mı? Haydi, bekliyoruz.

Ali Haydar Kaytan
28.11.1989

Mahkemenizin sayın başkanı, sayın üyeleri!

A. Haydar Kaytan yoldaş, ceza yasalarınızın nasıl olup da kıtalararası işlerliğe sahip olduğu sorusunu sordu. Bu, önemli bir sorudur. Ve bu sorunun cevabı sadece bizi değil, tüm dünya halklarını ilgilendirmektedir. En başta da Alman halkını ilgilendirmektedir. Çünkü eğer, Federal Almanya devleti, kendi sınırları ötesinde herhangi bir devletin egemenlik sahasındaki muhtemel olayları sorgulama ve ceza verme yetkisini kendisinde görüyorsa, bu Federal yasaların dünya yasası olarak benimsendiği anlamına gelir. Pek tabii ki bu da, Alman halkı adına yapılmış yetki gaspı olayıdır. Alman emperyalist burjuvazisinin kendi suçuna Alman halkını da bulaştırması olayıdır. Bu noktayı özellikle vurgulayarak, bir gerçeğe işaret etmek istiyorum.

2. Dünya Savaşı sonrası emperyalist sistemin jandarmalığını üstlenen ABD'nin dünyanın neresinde olursa olsun ABD vatandaşlarına yönelik eylemleri ABD yasalarınca yargılama hakkını kendinde gördüğü ve bunu fiilen de uyguladığı bilinmektedir. Şimdi: Federal Almanya, ABD'den de bir adım öteye geçerek, dünyanın neresinde olursa olsun emperyalizmin çıkarlarına yönelik her türlü hareketi kendi ceza yasaları kapsamında mı görmektedir? Öyle ya, burada sözkonusu olan suç isnadında herhangi bir Alman vatandaşının uğradığı zarar da yoktur. Federal Savcılığın iddiasına göre, Federal Savcılığın savunma ihtiyacını duyduğu şahıslar Türk ajanlarıdır. Federal Almanya, TC gibi emperyalizmin has uşağı devletlerin ve bütün ajan şebekelerinin resmen savunuculuğunu yapmaktadır. Öyle ise, Federal Almanya'nın, TC tarafından PKK'ye musallat edilmek istenen ajan şebekeleriyle ilişkisi nedir?

Size emperyalist derken, dünya hakimiyetine oynadığınızı söylerken açık ki hakaret etmiyoruz. Hatta utanç duymanız bir yana, bununla gururlandığınızı biliyoruz. Bu, sizin gerçeğiniz. Daha önceki duruşmalarda, bizzat bu salonda görüldü ki, Federal Savcı, emperyalizmin çıkarlarını korumak sözkonusu olduğunda ortaçağın barbarlık yasalarına bile sahip çıktığını ortaya koydu. Doğrusu bu açık yüreklilik hoşumuza gitti! Biz işte tam da böyle olmasını istiyoruz. Öyleyse lütfen şu sorulara da cevap veriniz.

Örneğin, El Salvador'da ölümle cezalandırılmış herhangi bir ajan ya da provokatörden ötürü gerillaların yargılanması Federal Almanya yasalarının kapsamı içinde midir?

Örneğin, Filipinli gerillaların Filipinler'de ajan ve provokatörlere yönelik cezalandırma eyleminin hesabını soracak güç F. Almanya mıdır?

Örneğin, SWAPO gerillalarının Namibya'da ajan ve provokatörlere yönelik cezalandırma eylemlerinin sorgulanması ve yargılanması F. Almanya yasalarının kapsamında mıdır?

Ülkelerin adı daha da çoğaltılabilir. Açılan bu davaya göre, eğer bu sorunlara verilecek cevap "evet" ise, o halde şu soruya da cevap verilmelidir; Federal Almanya, dünya halklarına karşı karanlık ve kanlı işlerin uluslararası planda örgütleyici-sorumlu gücü müdür? Dikkat

edilirse burada sadece emperyalist çıkarların sıradan bir korunması olayı değil, dünya karanlık işler imparatorluğuna soyunma olayı vardır.

Birinci soruyu, yani F. Alman Ceza Yasası'nın geçerlilik alanlarının nereleri olduğunu arkadaşım sormuştu.

Buna ikinci soruyu ekliyorum: Federal Almanya'nın Kürdistan'da ve iddianamede adı geçtiği biçimiyle Lübnan'da PKK'ye karşı faaliyet yürütmek üzere örgütlendirilmiş ajan ve provokabağlantısı nedir?

Umut ediyoruz ki, Federal Savcılık, ortaçağın barbarlık yasalarına açıktan sahip çıkma yürekliliğini gösterebildiği gibi, bu kürsüde adına konuştuğu güçlerin bu sorular kapsamındaki durumuna da itiraf etme cesaretini gösterebilir.

Bu konuda biz esas sözlerimizi henüz söylemiş değiliz. Öncellikle bu sorulara cevap verilmesini istiyoruz

28.11.1989
Meral Kıdır.

Mahkemenizin sayın başkanı, sayın üyeleri!

Bizleri izlemekle görevlendirilen psikologlar konusunda daha önce aynı salonda düşüncelerimizi ifade ettik. Ben, daha önce söylenmiş sözleri, bu psikologların bu salondan uzaklaştırılmaları gereğini tekrarlamayacağım. Buna iki nedenle gerek yok. Birincisi; bunlar zaten söylenmiş sözlerdir. İkincisi ise; psikolojik işkenceyi sürdürmekte kararlı olan sizlerin işkence yapma özgürlüğünü, bu koşullarda önlemeyeceğimiz gerçeğidir. Kendinize tanıdığınız bu özgürlüğü istediğiniz kadar kullanabilirsiniz. Üstelik bu sadece bu salonda da olmadı. Öncesi de var.

Örnek mi istiyorsunuz? Benim yalnızca kendi durumumu anlatmam bile yeterli olacaktır. 8 Temmuz 1988'de gözaltına alınıp, 9 Temmuz 1988'de tutuklandığım günden itibaren 1914 yapımı, iki dünya savaşı görmüş Bühl Cezaevi'nin karanlık bir hücresine konuldum. Dünya ile bütün bağlantılarım kesildi. Dört duvarla başbaşa bırakıldım. Bununla da yetinilmedi. Dört duvarla başbaşa kalan bir insanın nasıl davrandığı anlık olarak izlendi. Günlük bütün davranışlarım inceleme altına alındı.

Biz, olağanüstü insanlar olduğumuzu iddia etmiyoruz. Ettenkemikten canlı varlıklarız. Nitekim, zaman ve mekan kavramının silindiği o koşullar içerisinde dayanılmaz fiziki ağrılar kaçınılmaz oldu. Psikologlarınız bunu not edebilir. Aylarca dört duvar içerisinde bırakılan bir insan sinir sistemine yüklendiği için, sinirsel tahribata uğruyor ve bu fizyolojik ağrıları da ortaya çıkarıyor. Bu konuda başarılısınız. Psikologlarınız not etmeli. Dünyanın bütün işkencecileri de bunu not etmeli çünkü, insana acı vermek için dünya işkencecileri adına başarılı bir uygulama.

Mahkeme salonuna gelinceye kadarki yalnızlaştırma politikası, insanı düşünemez ve yıldırma noktasına getirerek, sizin deyiminizle bizleri "muhalifleştirmek" içindi. Bu amacı hala güdüyorsunuz. Bir araya getirilmemiz için yaptığımız son başvuruya verdiğiniz cevapta bu başarınızı açıktan söylediniz. Ama psikologlarınız hemen şunu da not edebilir ki, uygulamalarınız insana acı vermek bakımından son derece başarılı olsada, amaçları bakımından beş para etmez.

İşte karşınızdayız. İnsanlık onurunu ve ulusal onuru savunmak için karşınızdayız. Hiçbir uygulamanın insan beyni ve yüreğini karartma yeteneğinde olmadığını gösteren birer kanıt olarak karşınızdayız.

Psikologlarınız not edebilir: Bizim psikolojimiz ulusal kurtuluş psikolojisidir. Köleliğe ve onursuzluğa karşı isyan edenlerin psikolojisidir. Bu psikolojiyi incelemeye Spartaküs'ten başlayabilirsiniz. Tarih isyancılarının ruhunu bizlerde bulabilirsiniz.

Biz temsil ettiğimiz ulusal kurtuluşçuluk ruhunu her yönüyle ortaya koyuyoruz. Burada, birbirimizi kucaklaşışımızla,sloganlarımızla, bu kafes içinde bile eksik etmediğimiz kahkahalarımızla,coşkumuz, neşemiz ve emperyalizme nefretimizle ortaya koyuyoruz.

> ***"...İşte karşınızdayız. İnsanlık onurunu ve ulusal onuru savunmak için karşınızdayız. Hiç bir uygulamanın insan beyni ve yüreğini karartma yeteneğinde olmadığını gösteren birer kanıt olarak karşınızdayız..."***

Çok açık ki, böylesi bir gerçek karşısında şurada oturan iki psikologa hiç mi hiç gerek yok.

Ama şuna gerek var: Bu gereklilikten ötürü, bilimin psikoloji dalıyla uğraşan bilim adamlarına bir çağrım var. Dünya halklarına köleliği layık gören kafaların nasıl hastalıklı bir kafa olduğunun psikolojik yönden de incelenmesi gerçekten gerekli. Örneğin, daha dün onbinlerce Kürt insanının katliamıyla sonuçlanan Halepçe olayı var. Federal Almanya'daki silah tekelleri ve kimya sanayinin bu katilamdaki sorumluluğu biliniyor. Çocuk, yaşlı, kadın, erkek onbinlerce insanın hunharca öldürülmesine yol açan bu olayda sorumlulukları artık gizlenemez biçimde açığa çıkan emperyalistlerin ve onları savunan politik şahsiyetlerin kafa yapılarının incelenmesi, dünya insanlığı adına şükran duyulacak bilimsel bir katkı olacaktır.

Meral Kıdır
28.11.1989

Batı Almanya'daki Kürt duruşması

KURTULUŞ MÜCADELESİNE TERÖRİST DAMGASI

22 UTRIKES Proletären nr 45, 9-15 november 1989

Kurdrättegången i Västtyskland:

Befrielsekampen terroriststämplas!

När rättegången mot de 15 kurderna startade i Düsseldorf i Västtyskland den 24 oktober befann sig många utländska observatörer på plats, företrädare för Amnesty, internationella rättsorganisationer m fl.

Från Sverige deltog **Tom Carlsson** och **Ragnhild Pohanka.**

– En fruktansärd upplevelse med ett enormt säkerhetspådrag, sammanfattar de rättegångens två första dagar. K-pistar, kroppsvisiteringar och glasburar där de anklagade fick sitta utan kontakt med sina försvarare.

Tom Carlsson, ordförande i Kurdernas Vänner, och Ragnhild Pohanka, riksdagskvinna för Miljöpartiet samt medlem i Svenska Kurdkommittén, befann sig i Düsseldorf när rättegången mot de 15 kurderna startade. Samtliga anklagade utifrån sitt medlemskap eller sin sympati för det kurdiska arbetarpartiet, PKK. Den konkreta anklagelsen är brott mot den västtyska terroristlagen, utöver detta söker åklagaren binda tre av kurderna för mord, fem för medhjälp till mord och andra för bl a urkundsförfalskning (pass).

Västtyskland

Batı Almanya'nın Düsseldorf şehrinde 24 Ekim günü Kürtlere karşı açılan dava başladığında, Uluslararası Af Örgütü, Uluslararası Hukuk Örgütlerinin Temsilcileri ve birçok ülkeden gözlemciler de orada hazır bulundular.

İsveç'ten Tom Carlson ve Ragnhild Pohanka da katıldılar.

Duruşmaların ilk iki günü olağanüstü emniyet tedbirlerinin alındığı korkunç bir olaydı: Otomatik silahlar, üst-baş aramaları ve yargılanmakta olanların avukatlarıyla ilişkisiz içinde oturdukları cam kafes.

Kürt Halkının Dostları Derneği Başkanı Tom Carlson ve Çevre-Yeşiller Partisinden milletvekili kadın parlamenter Ragnhild Pohanka, 15 Kürde karşı Düsseldorf'taki mahkemeler başladığında oradaydılar. Suçlananların tümü Kürdistan İşçi Partisi-PKK üye ve sempatizanlarıdır. Somut olan suçlama, Batı-Alman terörist kanunu çerçevesinde suç işleme olayı ile ilgili. Bunun dışında savcı üç Kürdü cinayet işleme, beşini cinayete yardımcı olma ve değerlerini de sahte belge düzenleme ile suçluyor.

Batı Almanya dünya polisliğine oynuyor

İlginç olan şu ki, yargılananların suçlandığı iki cinayet Lübnan'da işlenmiştir, diyor Tom Carlson. Fakat Lübnan'da herhangi bir cinayet suçlamasına kalkışılmamış, çünkü bu tür olaylar savaşın bir parçası sayılıyor. Bu şu anlama geliyor: Kürtler başka bir ülkede işlenmiş olan bir suçtan dolayı suçlanmaktadırlar ve üstelik bu ülke savaşı yaşıyor. Ve, Batı-Almanya ceza verme hakkını sınırları ötesine taşırarak, böylece kendi kendine dünya polisliği rolünü oynuyor.

Tom Carlson gibi Ragnhild Pohanka'nın da anlattığına göre, suçlanan sanıklar insanlıkdışı uygulamalara tabi tutuluyorlar ve 1,5 yıldan fazla bir zaman geçmesine rağmen suçlamalar hala somut delillerden yoksundur.

Aynı Palme cinayetindeki PKK izi gibi zayıf dayanak. Pohanka ikirciksiz bunu belirtip, ayrıca mahkemedeki baş şahidin Ebbe Carlsson'un "Kaynak A"sı olduğuna işaret ediyor. (Bu kişi) Batı-Almanya'da işlenmiş bir cinayetten affedileceğine dair söz almış, kendi vatandaşlarına karşı şahitlik yapan bir provokatör.

Tamamen Tecrit

Yargılanmakta olanların çoğunun 1,5 yıldan fazla bir zamandır tamamen tecritte tutulduklarını belirtiyor Pohanka; ve nihayet adalet önüne çıkarıldıklarında, bu yer özel inşa edilmiş bir mahkeme salonu olup, cam kafeslerde savunma avukatlarından da ayrı tutularak oturtuluyorlar!

Bütün mahkeme salonu ve avukatlar hukukdışı uygulamalara karşı ayağa kalkıp protestoda bulundular. Hakim, suçlananlardan birinin adını çağırdığında, hitap edilenlerden bu kişi, birkaç defa tekrarlanmasına rağmen yerine oturmayı reddetti. Nöbetçiler onu yerine oturtma emrini alıp kendisini dövmeye başlıyorlar. Bunun üzerine mahkeme salonu tamamen karışıyor ve daha başka insanlara da dayak atılıyor.

Pohanka, tutucu basının ertesi günü kaçırma girişiminden bahsettiğini anlatıyor.

Aslında tercümanın mikrofonu çalışmıyordu! Duruşmadaki Kürtlerin çoğu Almanca bilmediklerinden, tercümana ihtiyaç duyulması, makamlara duruşmayı arzu ettikleri yöne çekme imkanı vermiştir. Hatta mahkeme sanıkların yeterinden fazla konuştuğunu belirterek, cam kafeslerdeki mikrofonları kapatabiliyordu. Sadece mahkemenin ilk günü, dinleyici ve avukatların protestoları üzerine üç tane tercüman değiştirildi.

Tom Carlson, ilk tercümanın bir beyanatı bilinçlice yanlış tercüme ettiğini ve bunun üzerine yuhlamalar başlayınca hakimin bir tercüman değişikliğine gitmek zorunda kaldığını belirtiyor. İkinci ve üçüncü tercüman aynı nedenden dolayı değiştirilmek zorunda kalınınca, mahkeme yeni tercüman bulmak üzere ertelendi.

Açıkça yalnış tercüme ediliyordu, diyor Tom Carlson, "Kürt" kelimesi "Türk" oldu ve "Kürt kurtuluş mücadelesine sempati duyuyorum" sözleri "Kürt kurtuluş ordusunda asker" şeklinde çevrildi vb. Ne suçlananlardan biri iyi Almanca konuşabiliyor ne de savunma avukatlarının tercümanının savcının kabul göstermemesi yüzünden, tercüme yapmasına müsaade edildi.

Batı Almanya'nın peşinde olduğu şey bu mahkeme ile, PKK'yi ve Kürt kurtuluş mücadelesini bu suçlananların şahsında mahkum etmeye çalışmaktır. PKK bir Batı-Alman örgütü olmadığından, makamlar suçlanan kişilerin "PKK içinde terörist bir örgüt"e mensup oldukları yolundaki iddialarla uğraşıyor.

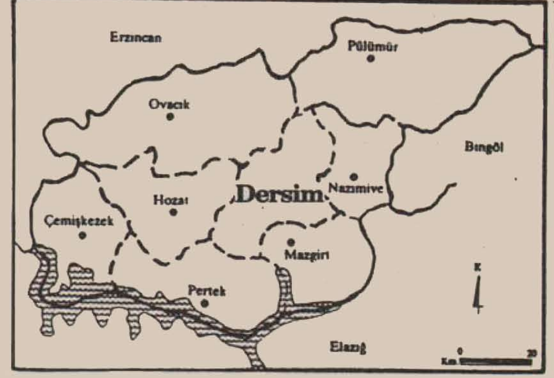
Duruşma emperyalizm ve gericiliğin bir ifadesi durumunda olup, NATO'nun doğu kanadında faaliyet gösteren, NATO'nun ABD'den sonraki en büyük ordusuna karşı savaş yürüttüğü için bu kurtuluş mücadelesi terörist ilan ediliyor. Ayrıca Batı-Almanya için önemli olan, Batı Almanya'da bir milyona yakın nüfusu olan Kürt misafir işçi kitlesinin desteklediği, güçlenmekte bulunan Kürt örgütlerini (Feyka-Kurdistan ve Kurdistan Komiteler kastediliyor, çn.) yıkmaktır.

Bunun direkt bir sonucu olarak, Marksizm-Leninizm terörist olarak damgalanıyor. Dava, sadece ve sadece bir halk olarak Kürtleri, Parti ve kurtuluş örgütü olarak PKK'yi ilgilendirmiyor. Bu kirli oyunda SÄPO ve İsveç makamları aktif bir göreve sahiptirler: Hans Holmer ve Ebbe Carlsson'un PKK-izine hayat vermek için kullandıkları işe yaramayan dökümanlar bu defa Düsseldorf'taki savcıların dosyalarının en önemli bir kısmını teşkil etmektedir.

Rainer Andersson*

***İsveç Komünist Partisi-KPML-(r)'nin Stockholm sorumlusu ve Merkez Komite üyesi.**

Bu yazı, İsveç'te yayınlanmakta olan Proletären gazetesinin 9-15 Kasım 1989 tarihli 45. sayısından alınmıştır.

Sömürgecilere geçit vermeyen Kürdistan'ın gümüş kapısı

DERSİM

(Tunceli)

- IV -

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZDEKİ YERİ

Dersim, büyük bir katliamla Kürdistan genelinde en son teslim alınan ve sömürgeci egemenliğin hakim kılındığı bir alanımızdır.

TC, Kürdistan genelinde sağladığı askeri ve siyasi egemenliğini en son bu alanda geliştirmiş ve tarihten bu yana sayısız direnişe tanık olan bu direniş beldesini de yarı imha, yarı sürgün ve bastırma yöntemiyle teslim almıştır. Bu teslim alış ardından boş durmayan ve hızla siyasi egemenlik kurma çabasına giren TC, çok yönlü tedbir ve yöntemlerle beyaz katliamı gerçekleştirmeyi hedeflemiştir. Bunu kısa sürede başarmıştır da. Sömürgecilik burayı kendine bir maket haline getirerek, özel politikalarla Kemalizmi hakim kılma ve adım adım tüm Kürdistan'ı da ona benzeştirme planlarını geliştirmiştir. Bu hedefe varmak için katliamdan geri kalanların toplatıldığı bir merkez kuran TC, çok yoğun tarzda inşa ettiği kışla ve karakolların yanıbaşında okullar açmış ve bu okulları amacına ulaşmanın önemli bir basamağı yapmıştır. Aynı şekilde, kendi çıkar sistemine göre örgütlediği bölge idari sistemini de, bu küçük merkezlere, tüm resmi devlet kurum ve kuruluşlarına hakim kılarak, çok hızlı bir sömürgeleştirme çabasına girmiştir. Her devlet kuruluşu, her okul ve her öğretmen birer subay gibi hareket etmekte ve devletin resmi politikasının en iyi yürütücüleri olmaktadırlar. Böylelikle halkta muazzam bir pasifikasyon, korku ve güvensizlik yaratılmıştır. Tek kurtarıcı güç, Kemalizm ve devlet kapısı olarak gösterilmiş ve buna bağlılık zorunlu hale getirilmiştir.

Özellikle de Alevilerin dostu olarak tanıtılan M.Kemal'in partisi olan CHP, burada kısa sürede önemli bir tabana sahip olmuştur. Öyle ki hemen herkes CHP'li olur ve böylelikle de devletçiliğin ruhlara işlenmesinin zemini yaratılır. Dolayısıyla herkes solcudur fakat, Kemalizmin etkisinde bir solculuktur bu. Yörede Türkiye solundan örgüt ve kuruluşların tutunması ve taban bulması, bu nedenle raslantı değildir. En reformistinden en radikaline ve oportünistine kadar tüm güçler yöreyi adeta bir tartışma kulübü haline getirmiş; bu tartışmalar ise özünde devlete hizmet yarışı çerçevesi dışına çıkamamıştır.

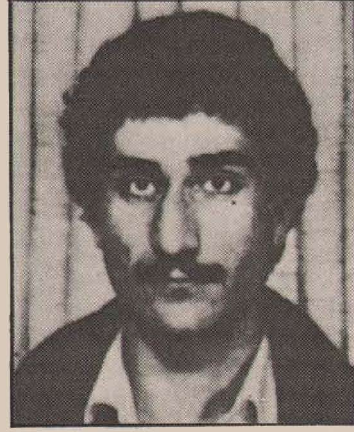
Tüm bunlara rağmen TC, bu alana hiç güvenmemiştir. Devletin önemli mevkilerinde olsun, ordu içinde olsun, bu yöreden olanlara yer vermemiştir. Alana gönderdiği devlet yetkilileri ise, genellikle Özel Harp Dairesi'nin eğittiği kontr-gerilla ve özel yetiştirilmiş elemanlar olmuştur. Yöreyi bir Türk maketi haline getirmek için burası bir tampon bölge olarak özenle ele alınmış

Aydın GÜL

ve Kürtlük, Kürdistan adına tek kelimenin bile ağıza alınmadığı bir ortam yaratmak istenmiştir. Kırda, şehirde ve hatta her evde muazzam bir denetim mekanizması kurulmuştur.

'75'ler sonrası alanda gelişme gösteren ulusal kurtuluşçu düşünceler ise bölge açısından öze dönüşün kapısını açmıştır. Cunta dönemine kadar ki süreçte bu yönlü yürütülen çabalar belli oranda sonuç vermiş ve siyasal olarak düşmanın politikasına karşı ilk kez bir alternatif ortaya çıkarılmıştır. Bu alternatifin anlamını çok iyi kavrayan TC, bu nedenle de mücadelemiz üzerine çok sert ve çok yönlü tedbirler geliştirerek yürümüştür. Her türlü özel savaş yöntemi de dahil, üst boyutlarda bir baskı ve işkence uygulaması geliştirerek son bir hamle yapmak istemiştir. Kitlelerde beliren kurtuluş umudunu yok etmek ve kendi idari mekanizmasını tek hakim güç olarak kabul ettirmek için; insanlar üzerinde büyük bir terör dalgası estirmiş, işkence ve baskılarla göz korkutma, teslim alma çabalarına girişmiştir. Emekçi sınıflar bu baskı ve işkenceler altında teslimiyete zorlanırken, işbirlikçi kesimler uşaklıklarını bir kez daha sergilemiş ve nasıl iyi hainler olduklarını kanıtlama yarışına girmişlerdir. Bürokrat aydın kesim içerisinden de devlete yaranma çabası yoğunluk kazanmıştır. Emekçi kesim ve yoksul köylülük ise, faşist terörün hedefi durumuna gelmiş, en ağır muamelelere maruz bırakılmıştır.

15 Ağustos Atılımıyla başlayan gerilla savaşı, Kürdistan genelini olduğu gibi, Dersim bölgesini de etkileyecekti. Partimizin 1982'de yapılan II. Kongresi'nde alınan ülkeye dönüş kararıyla birlikte, Kürdistan'a yönelen silahlı propaganda birlikleri Dersim'e de ulaşırlar. Hareketimiz bir süre toparlanma ve hazırlık amacıyla Ortadoğu bölgesine çekildiğinde, alanda belli bir boşluk doğmuştu. Askeri-faşist cunta, bu dönemde alabildiğine baskılarını yoğunlaştırmış ve böylece bir pasifikasyon ortamı yaratmıştı. Yöre

Celal ERCAN

insanları sindirilebildiği kadar sindirilmeye çalışılmış ve gündemleştirilen faşist uygulamalarla adeta '38 Dersim katliamı hatırlatılmıştır. Devrime olan umutları tümden yoketmek, devrimcilerin adını unutturmak için sömürgeciler gerekli her yönteme başvurmuşlardır. Düşman bu ağır baskı koşullarını egemen kılmanın yanısıra, türlü komplo ve provokasyonlarla, yöre insanlarını Partimize karşı çıkarmak ve böylelikle Dersim'in kapılarını tümden kapatmak istemiştir. Bu uygulamalarını başarıya ulaştırmak için de en olmadık yöntemlere başvurarak, mezhep çelişkisini körüklemiş, Partimizin "Dersimli kadrolarını öldürdüğü", "Dersim'i ihanet bölgesi olarak adlandırdığı" vb. yalan propagandalarla kitleleri etkilemeye çalışmıştır. Düşman bununla da yetinmemiştir; cezaevlerinde teslim alarak ihanet ettirdiği Şahin Dönmez, Yıldırım Merkit gibi unsurları harekete geçirmiş, yurtdışında Semir provokatörünü devreye sokmuş ve böylece Partimizin tümden tasfiye olması için Dersim'i temel almıştır. Görüldüğü gibi, düşmanın bu girişimleri, sıradan bir fırsatı değerlendirme olayı değildir. Bu Dersim'in siyasi ve stratejik coğrafik konumundan kaynaklanıyor. Düşman, özellikle bu alanı kaybetmek istemiyor; burayı ulusal kurtuluş mücadelemize karşı, karşı-devrimin bir üssü olarak kullanmak istiyordu. Her türlü komplo ve provokasyon devam ediyor olsa da, düşman bu amacına ulaşamamıştır; Dersim'i ihanetin kalesi ve karşı-devrim üssü haline getirememiştir.

Düşmanın tüm özel savaş uygulamalarına ve sosyal-şoven çevrelerin mücadelemizin önüne engel dikme çabalarına rağmen, gerilla savaşımız Dersim derinliklerine kök saldı. Ulusal kurtuluş gerillaları, oldukça elverişli Dersim dağlarında üslenerek, sömürgeci ordu birliklerine ağır darbeler vurdular. Yaygın ulusal kurtuluşçu eylemler bölgede küçümsenemez gelişmeler yarattı ve önemli etkide bulunan devrimci bir otorite doğurdu. Mücadelemiz kırsal kesimlerde yoğunlaşmak üzere, şehir alanlarında da gelişmeler kaydetti.

Bölgedeki yoğun eylemlilik önemli bir yurtsever kitle gücü yaratmıştır. Ulusal kurtuluş mücadelemizin ortaya çıkardığı etkinin sonucu olarak da, düşman artık bölge insanları üzerinde istediği gibi oynayamıyor ve kendi emellerine alet edip direniş savaşının karşısına çıkaramıyor. Tüm komplo ve baskılara rağmen, düşmanın köy koruculuğu sistemi tutmadı. Köyleri boşaltarak, köylüleri sürgüne gönderme çabaları vb. gibi uygulamalar sonuç vermedi. Diğer yandan ulusal kurtuluş mücadelemiz gelişirken, düşman güçleri bir acizlik ve çıkmazı yaşıyor. Burada düşmanın özel bir uygulamasına dikkat çekmek gerekiyor. Genelde Kuzey-Batı Kürdistan'ın kuzey kesimlerinde, özelde Dersim alanında kesintisiz şekilde mücadelemizin gelişmesine ve eylemlerin devam etmesine rağmen, düşman bu gelişmeleri özenle gizleyerek, basına yansımasını engelliyor. Bu alanda "mücadele gelişmiyor ve eylemler gerçekleşmiyor" gibi bir imaj yaratmak istiyor. Bu mücadelemize yönelik öteden beri bilinen bir oyundur; ancak bu yıl bu alanda daha da açık oynandı bu oyun.

Sömürgeci düşmanın, Dersim'e yönelik özel savaş uygulamaları günümüzde de sürmektedir. Mücadelemize yönelik olarak özellikle provokasyonlara başvurulmakta ve ulusal kurtuluşun saflarına ajan sızdırma yöntemleri geliştirilmek istenmektedir. 1988'in ortalarında ortaya çıkan birkaç ajan-provokatör de Dersim alanında gelişen mücadelemize yönelik komplolara başvurdular. Bu ajan provokatörler ve Fatma-Hüseyin Yıldırım provokatörlerinin düzenlediği bir komplo sonucu, düşman ordusuna ihbar edilen bir grup yoldaşımız, Temmuz 1988'de Hani'de pusuya düşürüldü. Saatlerce süren çatışma sonucunda Veli TEYHANİ ve Ömer AKKAYA yoldaşların da içinde bulunduğu 9 yoldaşımız kimyasal gazlarla şehit edildiler. Bunca karşı-devrimci komplo ve provokasyonlara rağmen, ulusal kurtuluş mücadelemiz kesintisiz şekilde gelişimini sürdürmektedir. Çünkü Dersim'de direniş ruhu her geçen gün daha fazla dal-budak salmaktadır.

Sömürgeci düşman, ulusal kurtuluş mücadelemizin gün geçtikçe sağlam temellere oturduğunu görüyor. Özellikle bölgedeki gerilla birliklerinin saflarına ajan sızdırma ve bunlar vasıtasıyla komplo ve provokasyonlar geliştirme yöntemlerinin hızla açığa çıkarılarak sonuç alınamadığını da görüyor. Nitekim bölgede, bu yönlü düşman oyunlarına büyük darbeler indirilmiş ve olası düşman taktiklerine karşı da ciddi tedbirler alınmıştır. Dolayısıyla düşmanın manevra ve etki alanları daha da daraltılmıştır.

Faşist ordu birlikleri, Dersim'in yoğun dağlık arazisine uyum gösterememekte ve tutunma gücünü bulamamaktadırlar. Gerillanın geliştirilmesine oldukça avantajlar sunan bu dağlık arazide çıkan çatışmalarda ARGK savaşçıları, Türk ordu birliklerine büyük darbeler indirmektedir. Bu koşullarda, saldırı inisiyatifi ARGK gerillalarının elindedir. Bu avantajı, gerillalarımızın üstün savaş yeteneğinin yanısıra, Dersim'in coğrafik yapısı sunmaktadır. Faşist ordu birlikleri kendi koşullarında operasyon bile gerçekleştirememektedirler. Gündüz saatleri dışında, hareketsiz bir konumda kışlalarına çekilmektedirler. Bölgede umudun komplo ve provokasyonlara bağlanması biraz da, Dersim'in sömürgeci ordu birliklerini oldukça zorlayan coğrafik koşullarından kaynaklanmaktadır.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında acizlik içine düşen düşmanın durumu, bölge insanları tarafından rahatlıkla görülmektedir. Bunun sonucu olarak, sömürgeci devletin prestiji sarsıntılar geçirmektedir ve kitlelere kendisini kabul ettirmekte büyük zorluklarla karşılaşmaktadır. Düşman bu gerçekliğinin olumsuz sonuçlarını engellemek için, SHP'yi etkinleştirme çabalarını yürütmektedir. Dersim kitlesinde gelişmekte olan ulusal kurtuluşçu bilinci bulanıklaştırıp yok etmek için, SHP ile tasfiyeci politikalar uygulamaya geçirilmektedir. Düşman, Dersim kitlesi nezdinde kaybettiklerini, şoven SHP'nin sosyal-demokratçılığıyla kazanmak istemektedir. Fakat, ulusal kurtuluş mücadelemizin ortaya çıkardığı gerçeklerin netliği, sosyal-demokratlığın devlet politikası olduğunu önemli oranda kabul ettirmiştir.

Her şeye rağmen, Kürdistan genelinde olduğu gibi, Dersim zemininde de gelişme gösteren tek çizgi, Partimizin uygulamakta olduğu ulusal kurtuluşçu çizgidir.

Gelecek sayıda:
MAZRA (Elazığ)

GORBAÇOV-BUSH BULUŞMASI GERÇEKLEŞTİ

MALTA ZİRVESİ: SOĞUK SAVAŞ DÖNEMİNİN SONU MU?

3-4 Aralık tarihlerinde, Sovyet Devlet Başkanı Mihail Gorbaçov ile ABD Başkanı George Bush Malta'da bir araya geldiler. Malta Zirvesi'ne çeşitli tarihi roller atfedildi. İkinci Dünya Savaşı sonrası gerçekleşen Yalta Konferansı'na atıfta bulunularak, "Yalta'dan Malta'ya", "Soğuk savaş sona eriyor" vb. gibi yorumlarla, Malta'yla yeni bir tarihi sürece girileceği, bununla emperyalist ve sosyalist sistemler arasındaki çelişkilerin uzlaşır noktaya geldiği kaydediliyordu. Aynı zamanda bu zirve, yeni bir ekonomik, sosyal ve siyasal düzenin başlangıcı olarak dedeğerlendiriliyordu. Böylece, Yalta'da temellendirilen "soğuk savaş" dönemi Malta Doruğunda yerini "barış sürecine" terk etmiştir sonucuna varılıyordu.

Malta Zirvesi'ne geçmeden önce, bu sorulara yanıt oluşturacağından, Yalta Konferansı'na kısaca bakmak gerekecektir. Yalta Konferansı 4-11 Şubat 1945 tarihlerinde yapıldı. Yalta, Sovyetler Birliği'nde, Kırım'da küçük bir kıyı kasabasıdır. Yalta Konferansı'na Sovyetler Birliği'nden Stalin, İngiltere'den Churchill ve ABD'den Rooswelt katıldılar. Konferans'ın toplandığı dönem II. Dünya Savaşının sonuna tekabül eder. Almanya henüz teslim alınamamış olsa da, yenilgisi kesinleşmiştir. Konferans'ın amacı, savaşı sona erdirecek adımları atmaktır. Bilindiği gibi, II. Dünya Savaşı 1939'un sonlarına doğru Hitler'in esasta sosyalizmin anavatanı Sovyetler Birliği'ni ortadan kaldırmak amacıyla savaş ilanıyla başlar. Bu savaş kitlesel kırım savaşına dönüşür. Savaş sonuna gelindiğinde 50 milyon insan faşizm tarafından kırımdan geçirilmiş, bunun birkaç misli de sakat kalmıştır. Bu savaşta ölenlerin 22 milyonu aşkın bölümünün Sovyet vatandaşı olması, savaşın yükünü esasta kimin çektiğini iyi ortaya koymaktadır. Zaten insanlığın faşizmin azgın saldırısından kurtarılması, Stalin önderliğindeki kahraman Kızıl Ordu'nun ve Sovyet halkının büyük fedakarlığı sayesinde gerçekleşmiştir. Burada bilimsel sosyalizmin üretkenliği ve şaşmazlığı belirleyicidir. Yine, faşizmin saldırıları ve bombardımanlarıyla dünya ekonomisi tahrip edilmiştir. Bunda da en büyük zararı genç Sovyet ekonomisi çekmiştir.

Sovyetler Birliği öncülüğünde, dünya halklarının başına büyük bir bela olarak kesilen faşizm ağır bir yenilgiye uğratıldı ve bu zeminde sosyalist sistem doğdu. Böylece dünya iki kampta bloklaştı. Bir yanda başını ABD'nin çektiği emperyalist-kapitalist kamp, diğer yanda SSCB'nin öncülüğünde sosyalist sistem ve dünya proletaryası ile ezilen ve sömürülen dünya halklarının kurtuluş hareketleri yer aldı. Doğu Avrupa'daki halk iktidarları Kızıl Ordu'nun desteğinde bu temelde doğdu.

Yalta Konferansı, dünyadaki yeni ekonomik siyasal çehrenin diplomatik temellere oturtulması yolunda ilk adımın atılmasıdır. Bundan sonra, dünya genelinde sosyalizmle kapitalizm arasındaki çatışmanın, yer yer şiddeti de kapsasa, esas olarak diplomatik ve siyasal arenada sürdüğü bir dönem başlar. Dünyada sosyalizm sürekli gelişirken, emperyalizmin hakimiyet alanları giderek daralır. Birçok sömürge ve bağımlı halk, halk savaşı yöntemiyle zafere ulaşır ve sosyalizme yönelir. Sosyalizm dünya ezilen ve bağımlı halklarının tek kurtuluş umudu haline gelir. Emperyalizm sürekli pazar yitirir. Bunun üzerine kendini militarize eder. Kitlesel kırım silahları olan nükleer ve kimyasal silahların üretimine hız verir. Giderek silahlanmayı uzaya kadar taşırır. Bununla halkların kurtuluşa yönelmelerinde, bu silahların caydırıcılığını (tehdit ögesi olarak) kullanır. Bu temelde demagoji ve tehdite dayanan propagandayı geliştirir. Ana hatlarıyla böyle gelişen bu sürece "soğuk savaş dönemi" adı verilir.

İkinci Dünya Savaşını sona erdiren ve yeni bir süreci proletarya ve halklar lehine başlatan Yalta Konferansı'nda alınan kararların çerçevesi şöyledir: Almanya'nın tümden silahsızlandırılması ve savaş tazminatı ödemesi. Başta Polonya olmak üzere, Nazi işgaline uğrayan Doğu Avrupa ülkelerinin yeni statülerinin belirlenmesi ve Nazi işgaline uğrayan ülkelerde seçimlerin yapılması. Yalta'da çizilen ana esaslar daha sonra yapılan konferanslarda daha da ayrıntılı hale getirilip onaylanmıştır. Böylece bugünkü Avrupa'nın siyasi haritası belirlenmiştir.

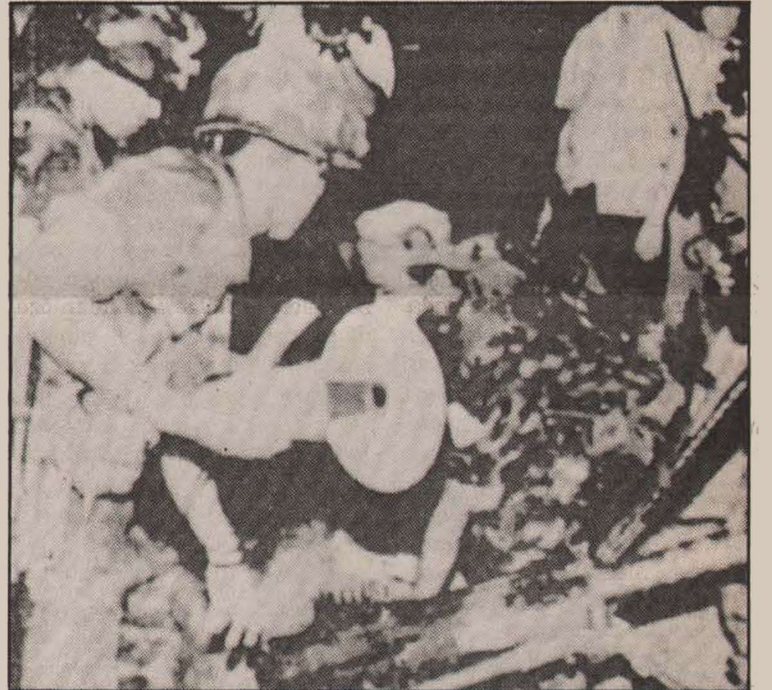
Yalta Konferansı'nın II. Dünya Savaşını sona erdirip, yeni bir süreci başlatma özelliğinden hareketle, siyasi çevreler sosyalist ülkelerdeki reformcu gelişmelere dayanarak Malta Zirvesi'nin de "Avrupa birliğinin" başlangıcı olacağı iddiasını ortaya attılar. Bu temelde "soğuk savaşın" sona ereceği, sosyalizmle kapitalizm arasındaki uzlaşmaz çelişkilerin söndüğü, dolayısıyla dünyanın yeni bir ekonomik-siyasal düzene geçiş yapacağı varsayımları üzerinde duruldu. Dünya "barışına" giden yolun açıldığı yolunda umutlar yaşandı. Açık ki bunların tümü sosyalist ülkelerdeki gelişmelere dayanılarak varılmaya çalışılan sonuçlar oldu. Fakat işin aslının bu olmadığı ortadadır. Çünkü hala dünyamızda kapitalizm sistem olarak yaşamaktadır. Sömürü ve baskı en gelişkin tarzda varlığını sürdürmektedir. İşçi sınıfı ve ezilen halklar ile emperyalizm ve kapitalizm arasındaki çelişki varlığını sürdürmektedir. Çözüm bekleyen yığınla ulusal, toplumsal, sınıfsal ve bölgesel sorun vardır. Emperyalizm ve sömürgeciliğin kendilerini tasfiyeye uğratarak uzlaşmaya yaklaşmaları bir yana -ki bu onların karakterine aykırıdır- tam tersine, gerici güçler daha örgütlü hale gelerek sömürüyü yoğunlaştırmaya çalışıyorlar. Yaşadıkları ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımlarını bu temelde aşma çabasındadırlar. Her ne kadar sosyalist sistemin yaşadığı bazı sorunlar varsa da; bunlar da sosyalizmin tasfiyesi anlamında ele alınamaz. Sosyalist ülkeler bünyesindeki sorunların çatlaklarında ortaya çıkan sağcı eğilimler dünya insanlığının sorunlarını çözme gücünde değillerdir ve olamazlar. Bunlar geçici olarak zaman zaman ortaya çıkan marazi hastalıklardır. Çağımızın sorunları ancak bilimsel sosyalizmin rehberliğinde çözüme kavuşur. Onun devrimci özü yaşıyor ve sosyalist sistemi yaşatacak olan da odur.

Bu gerçekliktendir ki, Malta Zirvesi beklentilere cevap vermekten uzaktı. Karşılıklı "iyi niyet" ve "temennilerin" ötesine geçemedi. Üzerinde çalışılan hiçbir konuda somut anlaşma sağlanamadı. Bütün sorunlar yeniden gelecek yılın Haziran'ında Washinton'da yapılacak zirveye havale edildi. Zirve sonrası iki liderin yaptıkları ortak basın toplantısı bunu kanıtlar nitelikteydi. Gorbaçov; "Barış çağına giden yolun henüz başlangıcındayız. Soğuk savaş döneminden çıktık, yeni bir döneme giriyoruz. Bu sadece bir başlangıçtır" derken, Bush da benzeri vaadlerde bulunmaktan öteye gidemiyordu.

Zirve'de ele alınan belli başlı konular şunlardı: SSCB ve ABD ilişkilerinde daha güvenilir ve sağlam işbirliği geliştirmeye çalışacaktır. Avrupa'nın geleceği her ulusun kendi geleceğini kendisinin belirlemesi temelinde çözülebilecektir. Ayrıca Lübnan sorununda her iki taraf da barıştan yana olduklarını, fakat Sovyet ve ABD'nin ortak bir girişiminin olmayacağını belirttiler. Ayrıca, Nikaragua'da seçimlerden yana olduklarını açıkladılar. Gorbaçov; uzun menzilli nükleer silahlar, Avrupa'daki konvansiyonel güçler ve kimyasal silahlarda indirime gidilmesine ilişkin ilerleme kaydettiklerini vurguladı. Ayrıca Bush, Sovyetler Birliği kabul ederse, kimyasal stoklarının yüzde 98 oranında imha edilebileceğini, kendilerinin "çiftli" diye bilinen kimyasal silahlarının üretilmesinden vazgeçebileceklerini açıkladı. Deniz güçlerinin indirimi konusunda ise görüş ayrılıkları sürüyor. Diğer yandan, karşılıklı ticari ilişkilerin geliştirilmesi konusu üzerinde de duruldu ve belli bir ilerleme kaydedildi.

Görüldüğü gibi, görüşmelerde ciddi hiçbir sonuca varılmış değildir. Kimyasal silahların indirimi konusunda bazı ilerlemelerin kaydedilmesi ise esas olarak, yaşanan ekonomik krizden kaynaklanmaktadır. ABD bütçesi milyarlarca dolar açık vermiş durumdadır. Bu yüzden ABD, tasarrufa gitmek zorunluluğu hissetmekte, kendisi için hayati önem taşımayan silahlarda kısıntıya gitmektedir. Dolayısıyla, Zirve bazı zorunlu indirimler dışında ciddi bir sonuç doğurmamıştır. Sadece dünyaya "biraz içinizi rahatlatın" mesajı verilmeye çalışılmıştır.

FİLİPİNLER'DE ASKERİ DARBE KANLI BASTIRILDI

1 Aralık'ta Filipinler Devlet Başkanı Corazon Aquino'ya karşı başarısız ve kanlı geçen bir darbe gerçekleştirildi. Bir haftadan fazla süren, ağırlıklı olarak hava kuvvetlerindeki isyancı birliklerin yer aldığı darbe girişimi kanlı sonuçlandı. 1986'da seçimlerle ülkenin diktatörü Ferdinand Marcos'u devirerek iktidara gelen Aquino'ya karşı, bu darbe bugüne dek 6. ve en büyük darbe oldu.

Darbeciler, 1 Aralık günü başkent Manila'nın iş merkezi olan Makati semtini, Villamor Askeri Üssünü, Manila Uluslararası Hava Alanı'nı ve Manila'dan 560 kilometre uzaklıkta bulunan Cebu adasındaki hava üssünü ele geçirerek isyanı başlattılar. Ayrıca Manila'da darbecilerin ele geçirdikleri bir TV istasyonu çevresinde çok şiddetli çarpışmalar oldu. İsyanın ilk günü darbeciler, T-28 uçaklarıyla Başkanlık Sarayını bombaladılar ve roket ateşine tuttular. Yine hükümete ait çeşitli üsleri top ateşine tuttular. Hükümet birlikleri ise darbecilerin mevzilerini karadan ve havadan sürekli dövdüler. Darbe girişimi bastırılıncaya kadar Manila tam bir savaş alanı görünümündeydi. Okullar tatil edilmişti. Kamu ve özel sektöre ait iş yerleri çalışmalarını durdurmuştu. 10 bini aşkın kişi evlerinden tahliye edilerek kilise ve okullara yerleştirilmişti. Yaşanan savaş hali tüm yaşamı felce uğratmıştı.

Ayrıca, Makotaki semtindeki iş merkezi ve isyancıların eline geçen Intercontinental Otel'inde binlerce turist mahsur kaldı. Darbeciler bunları rehin tuttular. Ülkenin dış dünya ile hava bağlantısını kuran Manila ve Cebu adasındaki Mactan hava alanları isyancıların eline geçtiğinden, Filipinlilerin dış dünya ile bağlantısı kesildi. Yaşamın felce uğradığı ülkede, olağanüstü hal ilan edildi.

Sayıları 3 bini bulan darbecilerin isyanı bastırılamayınca Aquino, ABD'den yardım istedi. ABD de Filipinler üzerindeki denetimini arttırmasına bir vesile olacağından bu yardımı verdi. ABD emperyalizminden yardım alınması üzerine muhalefet tarafından Aquino sert bir şekilde eleştirildi. Bu Aquino'nun siya-

Devamı 15. sayfada

Metelokên Kurdî

Hevalên şaşiyê zehf in, ên şînê kêm in!

BARUT KOKAN HAVALARDA YOLDAŞLIK SEVGİSİ

Hissetmek
hissetmek ya da
yaşamak!-
Zorluğu var bu duygunun
sevgi gerek
can gerek.
Duymaz benliğinde
"sosyal-demokrat";
yaşamamıştır.
Ve bir meydan savaşında
yaralı yoldaşını
omuzlayıp
kalmamıştır günlerce.

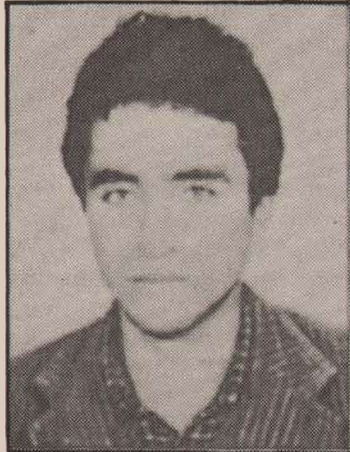
Ilık bir Nisan günüydü. Dağ dorukları karlı, etekler alacalı, vadi boylarında ise tomurcuklar çatlamış, orman günden güne yeşil giysilerine bürünmüştü. Arada birkaç gün, güneş doğayı ısıtayım derken kara bulutlar gökyüzünü kaplıyor, ardından bereket dolu, ama bizi de bıktıran yağmur yağıyordu. Bahar havası! Derken, kara bulutlar hafif açılıyor, güneş daha doyunca gülümsemeden, bir gelinin yüzünü örtercesine önüne perde çekiliyor ve güneşe olan hasretimizi doyuncaya dek gidermemize izin vermiyordu.

Bu sene kış habire direnmiş, bahardan da epey zaman çalmıştı. Yağışlar bitmek bilmiyordu. Açık hava, güneşli ılık günler adeta karaborsa olduğu için baharın yeşilliği gecikiyor da gecikiyordu. Tomurcuklar büyüyor, şişiyor, toprak kabarıyor, kuşlar umut ve sabırsızlıkla arada bir kesilen neşenin burukluğunu bir arada yaşıyordu. Zaman zaman yağmura inat öne fırlayanlar olmuyor değildi. Gerilla birliğimiz Nisan'la birlikte canlanmış, ters giden hava koşullarını, baharın gecikmesini adeta dinlemiyordu. Öyle ya dağ, toprak, tabiat dursa da gerilla durur muydu?

Günlerdir yaşanan savaş hareketliliği bizlere bahardan daha çok can katmıştı. Sanki aylarca okyanusta yol alan denizcilerin karayı görmesi gibi, biz de uzun süren kar örtüsünden sonra toprak anayla kucaklaşmanın neşesiyle zevkten dört köşeydik. İki gün evvel yakınlardaki tepelerde, gündüz saatlerinde bir düşman birliğine saldırmış, ardından gelen düşman takviye birlikleriyle amansız bir çatışmaya tutuşmuştuk. Çatışmanın sürdüğü tepelerin her iki yanındaki Çelekas ve Xiran vadileri boyunca serpilmiş köy ve mezralardaki halk yıllardır devrimcilere destek vermesine rağmen, bir gündüz çatışmasından gerillaların savaş gücü hakkında hala endişeliydi. Bu endişelerini birkaç gün evvel birliğimizin gerçekleştirdiği eylemler anında dile getirenler olmuştu. Birliğimizin komuta kademesi, hem bir hafta boyunca gerçekleştirilen bir dizi eylemi, düşmanın askeri birliklerine yönelik eylemle pekiştirmek, hem de halkın bu yönlü endişelerini bertaraf edip güven vermek için gündüz çatışmasını başarıyla sürdürüp düşmana gündüz de darbe vurabileceğimizi ispatladık. Aynı zamanda birliğimiz, savaş gücünü sınamak, tecrübe kazanmak, yapıyı netleştirmek, yeni yeteneklerin açığa çıkmasına imkan sağlamak amacıyla gündüz çatışmalarını da, fırsat doğduğunda kaçırmama kararına varmıştı.

İkindi vakti kalaşnikofun otomatik ateşiyle başlayan eylemimizle düşman öncüleri anında vuruldu. Düşman, sıkışan birliğini tümden imha olmaktan kurtarmak için helikopter filosuyla kısa zamanda takviye birlikleri gönderdi. Bir anda hem hava desteği, hem de çevre köylerdeki düşman birliklerinin karadan destek olma çabalarıyla ortalık savaş alanına dönmüştü. Köy ve mezralardaki halk ise kadını ve çocuğuyla herkes evinden dışarı fırlamış, endişe, heyecan ve sabırsızlık içinde çatışmayı izliyordu. Güneş batıp ortalık kararmaya başlayana kadar en yüksek tepenin bizlerin elinde olduğunu halk açıkça görmüştü. Bir ara tepenin kenarındaki ara düzlüğe inmeye çalışan bir düşman helikopteri yara alarak kaçmak zorunda kalmış, düşmekten zor kurtulmuştu.

Saatlerce süren çatışma boyunca, çoğu kontra olmak üzere düşmana onbeş dolayında ölü, bir o kadar da yaralı verdirilmiş, fedakar, kararlı ve cesur

İlhami KILIÇ

bir arkadaş olan Seyitxan (İlhami KILIÇ) yoldaş, kahramanca çarpışarak şehit düşmüş ve bir arkadaş da bacağından yaralanmıştı. Geri çekilme sonrasında, birliğin hareket ve manevra hızını düşürmemek için yaralı arkadaşla ben birliğimizden ayrılıp x... noktasında konumlandık.

Yaralı olan Ş. arkadaş birliğimizin tecrübeli bir üyesiydi. İkili sohbetlerimiz genellikle yaşadığımız çatışma ile ilgiliydi. Ş. arkadaş çok hayıflanıyordu. Hem bir arkadaşın şehit düşüşü ve hem de kendisinin yaralanması çatışma anında yaşanan yetersizliklerden kaynaklanmıştı.

"Zorunluluktan olsaydı bu kadar zoruma gitmezdi. Bunun gibi birçok kayıplarımız, düşmanın güçlü oluşundan değil, bizim gerilla savaş sanatını ve kurallarını yerine getirmediğimizdendir" diyordu

Düşman, çatışmanın gerçekleştiği günün gecesi, ölü ve yaralılarının çoğunu toplayamadı. O gece tepelerde sabahladılar. Ertesi sabah, yapılan takviyeler ve helikopter filosunun desteğinde operasyon başlattılar. Öğlene kadar ölü ve yaralılarını toplayıp şehre naklettiler. Bir yandan da binlerce güçle çevreyi arıyorlardı. Konuşma sesleri bize de geliyordu. Bazen bizim yakınımızdan geçenler de oluyordu. Arkadaşla gözgöze geldiğimizde, iki kişi olmanın, birbirimize derinden güvenmenin ve kanımızın son damlasına kadar düşmanla çatışmanın kararlılığıyla bileniyorduk. Adeta sırtımızı ulu bir dağa dayadığımız, yenilmez güçlere sahip olduğumuz duygusu alevleniyordu içten içe. Arkadaşa dedim ki, *"Gece düşmanla karşılaşırsak seni sırtlayıp kurtarırım, gündüz olursa sonuna kadar birlikte direniriz."*

Ama yaralı Ş. arkadaş kabul etmeyerek şunu söylüyordu:

"Gece olursa duruma göre değişir, fakat gündüz olursa, ben zaten hareket edemediğime göre, düşmanla çatışırsam, sen elinden geldiğince kurtulmaya çalışırsın. Şu anda günlük yaşamda bana yardım etmek için yanımdasın. Elimizden geldiğince bir şehit yerine iki şehit vermeyeceğiz. Partimiz için birimizin bile kurtulması büyük kazanımdır. Bazı duygular yüzünden kendimizi harcamak devrimci sorumluluğa sığmaz."

Ş. arkadaşın bu sözlerine ben de hak verdim. Söyledikleri doğruydu. Gün batımına doğru düşman askerlerinin sesleri kesilmişti. Arada bir sessizliği bozan kuş cıvıltısı ve hızla akan parça parça bulutlardan düşen tek-tük yağmur taneciklerinin çıkardığı sesten başka ses yoktu. Gece, zaman zaman yağan yağmur uykumuzu bozuyordu, bazen de soğuk hava Ş. arkadaşın yarasındaki sızıyı arttırıyor ve bu da yaralı arkadaşın uykusunu aralıyordu.

Sabah olduğunda çatışmanın üçüncü gününe girmiştik. Güne başlarken bütün sevecenliğiyle gülümseyen güneş, ilerleyen saatlerde tenimizde tatlı bir ılıklık yaratıyor, doğanın habire şenlenmesi de kalpleri ferahlatıyordu. Düşman, açık havadan yararlanırcasına, günün sabah saatlerinde helikopter filosuyla, doğanın şenliğini motor gümbürtüsü ve pervane sesleriyle bozup geldiğini haber veriyordu.

Ş. arkadaş ile sohbetimiz bugün daha derinlere gidiyordu. Birliğimizi ve birlikten ayrı düşen arkadaşları ne olup olmadığını tartışıyor, birlikten ayrı olduğumuz halde düşünce ve kalplerimizi birliğimizden ayıramıyorduk. Sohbet bir ara koordinasyon sorununa kaydı. Öyle ya yaşadığımız çatışma anındaki en önemli yetersizlik koordinasyondan kaynaklanmıştı. Daha iyi savaşmasını öğrenmek, ancak yaşanılan savaş pratiğinden dersler çıkararak sağlanabilir. Pratik yaşam, eğer yeterli değerlendirilip eksikler görülebilirse, aylarca verilen teorik eğitimden de değerlidir. Düşüncelerimiz yoğunlaşıyor, çözümlere vardıkça kendine güven duygusu daha da güçleniyordu.

Nisan'ın son günleri olduğu halde, orman hala çıplaktı. Gözlerimle meşeyi izlerken bakışlarım tomurcuklara takılıyor, kabuğunu yırtıp çıkan tomurcukları sayıyorum. Kabuktan fışkıranlar bugün dünden daha çoktu. Ötelerde düşman birlikleri hareketliydi. Helikopterler üstümüzden alçak uçuşlar yapıyordu. Artık düşman bizi, arada bir toplanan kara bulutlar kadar rahatsız etmiyordu. Öğle saatlerinde toplanıp yoğunlaşan bulutlar, çayın karşı yamaçlarında bardaktan boşanırcasına bir yağmura dönüştü. Yağmur uzun sürmedi, güneşin ortalığı ısıtmasıyla, karşı yamaçlar şenlendi aniden. Karşıdaki ormanları iyice süzdüğümde, özellikle güneye bakan ve daha aşağılarda bulunan kümelerin rengi hafif değişiyor gibiydi. İyice incelediğimde yer yer yeşil giysilerin belirmeye başladığını görüyordum.

Akşama doğru Ş. arkadaş, çevreyi keşife çıkmam için üstelemeye başladı. Ben ortalığın alaca karanlık olmasını beklemek dimse de arkadaşın dayatması karşısında, günbatımında keşife çıktım. Çok sessiz, her adım atışta çevremi iyice gözleyip yavaşça ilerlemeye başladım. Her on metrede durup önüme, yan taraflara iyice bakıp emin olduktan sonra hızlı adımlarla ilerliyordum. Bu kadar titizlik yaralı arkadaşın güvenliği için gerekliydi. Silahım elimde, mermi namluya sürülü, emniyet açık ve her an ateş etmeye hazır bir dikkatle keşife devam ediyorum. Arada bir durup çevreyi dinliyorum. Sol yamaçta bir kuş yeri eşiyordu, biraz ötede sudan dönen kaplumbağa tırmanmaya çalışırken gürültüyle yuvarlanıyor. Ben dikkatle ilerlemeye devam ediyorum. Her an mevzilenebileceğim yerleri gözüme kestiriyor, yürürken genellikle kayaları siper almaya özen gösteriyorum. Birden önümde bir ses!.. Anında elim tetikte, bakışlarım, ses gelen noktada; ama tetiğe basmıyorum. Seslenen ismimle çağırmıştı. Ben daha kim olduğunu anlamaya çalışırken bir daha ismimi çağırdı. Evet, gördüm. Yirmi metre ilerde bir kayanın altındaki çalılıkların arkasında sadece kafası görünen, sakalları biraz uzamış iri yapılı biri var. Ben bir metre yüksekliğindeki iki kayanın arasında durmuştum, biraz daha bakınca tanıdım. A. arkadaştı. Önce tetikteki parmağımı çektim. Ne kadar sevindiğimi ve bunu nasıl anlatacağımı bilemiyorum. Yanına yaklaştığımda yerden bir yay gibi kalkışı ile beni kucaklayışı bir oldu. Ben de içten ve güçlü bir sarılmayla karşılık verdim. Arkadaş beni kucakladığında vücutlarımız sarsılırcasına titredi. Gözlerin neşesi, kalbin içtenlik ve ferahlığı, yüzlerin sevecenliği ve dolup taşan sevgi, bağlılık, memnunluk dolu duygular o anda yeterli gelmemiş; bedenler, en iyi anlaşan ruh, can ve kan o anda iki yoldaşın birbirleriyle kucaklaşırken toprağın, tarihin ve özgürlük ateşinin canlandığı bir titreşim oldu.

Hayatım boyunca ne aile yaşamında ne de başka hiçbir ortamda bu denli güçlü bir sevgi ve bağlılık duygusunu anımsamıyorum.

Titredin mi hiç
saçından
tırnağına dek
Biriyle kaynaşıp
birleşti mi kalp
atışların?
Ve doyduğunu hissetin mi
kucaklaşırken?
Ağır barut kokan
havalarda birbirini
kokusundan bulanlar var!

İlk aklıma gelen, arkadaşların sıhattıydı. Yaralı olmadığı her halinden belliydi. Kısa bir soru cevapla durumu anladıktan sonra Ş. arkadaşın yanına döndük. Yoldaşça bağlılık ve sevgi taşan bir canlılık yeniden yaşandı orada.

Birliğimiz üç kişiydi artık. Kısa bir hal hatır sohbeti sonrasında, yerine getirmemiz gereken görevler üzerinde tartışma derinleşti. Çatışmanın etkisinin henüz yoğun olarak yaşandığı bu günlerde elden geldiğince halka gitmek, kabaran ihtilal duygularını mücadeleye katmak gerekiyordu. Yaralı olan Ş. arkadaş gelemediğinden köylere yalnız iki kişi uğrayacaktık. Fakat hem yürütülen çalışmaların sonuçlarını birleştirmek, hem de değerlendirme ve çözümlemelerde bulunmak için yaptığımız toplantılarda, birikim ve tecrübesi daha fazla olan Ş. arkadaş sunduğu perspektif ile yol göstericimizdi.

O günden sonra artık halka gitmenin sevinci ve mücadeleye ürün katmanın verdiği güven bizleri birbirimize daha çok bağlıyordu. Şehit yoldaşın kanı yanıbaşımızda akan nehre karışmış ve Kürdistan topraklarına yayılmıştı artık. Coşkuyla akan nehir sularına karışan şehit kanıyla isyanı haykırıyordu sanki.

Bir yaralı
iki sağlamdık
Bingöl dağlarında
şafak vaktini ve
Mayıs baharında
kızıl gülleri
izlerken kızgın
peri suyunda!..

R...

İsviçre'de atom sığınakları...

Baştarafı 8. sayfada

frank vurgun vurdu. Açığa çıktı, istifa etti. Şimdi mahkemede kocası diyor ki: "Eğer bana ceza verirseniz, tüm servetimi Amerika bankalarına kaydırırım." Ceza vermediler... Bu kadın ise yabancılar polisinde bazı polisleri görevlendirmiş...

Berxwedan: Ne amaçla?

İlticacı: İltica edenlerin dosyaları ve durumları hakkında bilgiyi Türk mafyasına veriyor. Bunlar madam Coop'un talimatları ile oluyor. Türk mafyası zaten Türk konsoloslukları ile ortaklaşa çalışıyor. Bunalımda olan işsiz-çaresiz adamları alıp kirli işlerde kullanıyorlar...

Berxwedan: Bu kadar büyük haksızlıklar var. Adeta insanlık onurunu rencide ediyorlar. Bu uygulamalara karşı örgütlenip mücadele edilmiyor mu?

İlticacı (Maraşlı, 37 yaşında): Kamplarda bazı kişiler çıktı, "Açlık grevi yapalım" dediler. Açlık grevine başladık. Bildiri çıkardılar, altına kendi isimlerini koydular... Bizi sürgün ettiler, bunlar kaldı. Sonra öğrendik ki, bu bildirileri mahkemede delil olarak kullanıyorlarmış...

Berxwedan: Öyle anlaşılıyor ki, bu tür sahtekarlar ilticacıları kullanıyorlar. Bunlar kimdir? Ne tür vaadlerde bulunuyorlar?

İlticacı: Türk solu adına hareket ediyorlar. Ama adına konuştukları örgütlerin bundan haberi yok.. Dil bilen bazı kişiler kendilerine adlar takıyorlar "Kürt-Türk Demokratik Komitesi", "İltica Komitesi" vb. Araştırıyoruz; meğer serseri, lümpen bir-iki kişi. Bunlar işsiz, bazıları Türk konsolosluğu ile çalışıyor ve bu temelde yaşamlarını sürdürmeye çalışıyorlar. Öyle ilginç şeyler oluyor ki; bunlar geçtiğimiz günlerde bir bildiri çıkarmışlar. Bildiri, sanki İsviçre demokratik halk cumhuriyetinin kurulduğunu duyuruyor; sundukları talepler de anayasası oluyor... O kadar çok taleple doldurmuşlar ki, bilmeyen biri, bu iltica komitelerinin İsviçre'de devrim yapacaklarını sanır vallahi...

Berxwedan: O zaman bunlar PKK'nin anti-propagandasını da yapıyorlar.

İlticacı: Elbette! İlişki kurdukları çeşitli yabancı kuruluşların adamlarını şartlandırmışlar. Bizim duymadığımız PKK hakkındaki yalanları bunlardan duyuyoruz. Tabii tavır koyuyoruz...

Berxwedan: Yabancı düşmanlığı var mı?

İlticacı: Son dönemlerde İsviçre polisi tarafından geliştiriliyor. Bu üç ay içinde dört yabancı İsviçreli faşistler tarafından vuruldu. Birçoğu kayıp... Bunu da kötü amaçlı kullananlar oldu. Mesela, geçenlerde Antepli biri Friburg'da vuruldu. Hemen yürüyüş yaptılar. Bu adam kimdir; nerede, nasıl ve neden vurulmuş, olayın gelişim biçimi nedir? Bunlar,öğrenilmeden bildiri furyası başladı... "Anısını mücadelemizde yaşatacağız", "Işıklı yolundayız" vs. vs... Hemen ardından ortaya çıktı ki adam gece hayatını yaşıyor; pislik merkezinde ölmüş.. Ne oldu? Yürüyüşe katılan yabancı örgütler şimdi bin pişman...

Berxwedan: Bu alanda ERNK'nin tavrı ne oldu?

İlticacı: Doğrusu ERNK bütün gelişmelere dikkatle yaklaşıyor. Önce araştırıyor. Ülke mücadelesini esas alarak bu sorunların çözümüne gücü oranında yaklaşıyor. Bahsettiğim yürüyüşe ERNK katılmadı... Hatta bazıları, "İşte bakın ERNK halkın sorunlarına eğilmiyor" dediler... Şimdi yüzlerine vuruyorum, kafalarını eğiyorlar...

Berxwedan: Peki, siz hangi umutlarla yaşıyorsunuz?

İlticacı: Sadece ben değil, bu alanda bu oyunları görenler, bundan ders çıkaranlar, eğer kafalarını deve kuşu gibi kuma gömmüyorlarsa, tek kurtuluş umudu vardır: O da özgür vatan. Vatan... Vatan... Vatan... Bize ne bunların otobanları, canlı renkli binalarından. Dilsiz, evsiz, işsiz, vatansızız... PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'ın röportajını okudum; diyor ki, "Kürdistan halkı bir top gibi ayaktan ayağa atılıyor..." Biz bunu yaşıyoruz ve görüyoruz... PKK bir kurtuluş umududur. Bize bu yaşamı reva görenler, PKK'ye düşman olanlardır. Niye? İnsanlık, ancak özgür, demokratik bir toplumda yaşanır. İşte bütün halkımız artık gerçeğin işçisi olmalı... Sahte umutlarla, hayallerle yaşamayı bırakıp özgürlük savaşımıza maddi ve manevi, her düzeyde gücünün yettiği kadarı ile katılmalıdır... Bize şunu söylüyorlar, "Madem haksızlık vardı, siz bağımsız Kürdistan için çalışıyordunuz, o zaman ne işiniz var burada?" Biz de şunu haykırmalıyız: "Emperyalizm ve TC'nin ülkemizi boşaltması oyunlarına kandık... Ama gerçeği gördük... Gerçek Kürdistan ise, biz de onun bir parçası isek, onu kurtarmak bir namus ve şeref borcu olmaktan da öteye insan olmanının ilk şartıdır. Biz bunun için de olsa gerillanın bir yoldaşı olacağız. Zalimlerden hesap soracak, size muhtaç olmayı mezara gömeceğiz..."

Berxwedan'ın sesimizi herkese duyuracağını bildiğimiz için çok çok teşekkür ediyoruz.

Berxwedan: Biz de mücadelenizde başarılar diliyoruz.

1.12.89

Türkiye ve Kürdistan'da öğrenci...

Baştarafı 1. sayfada

160 öğrencinin gözaltına alınmasıyla Türkiye ve Kürdistan'daki yüksek okullarda protesto eylemleri başladı. Diyarbakır Dicle Üniversitesi ile İstanbul, Ankara ve İzmir'deki hemen hemen bütün yüksek okullarda korsan gösteriler, yemek boykotları ve şehirlerin çeşitli semtlerinde korsan mitingler yapıldı. Çukurova Üniversitesi'nde yapılan eylemde polis 300 öğrenciyi gözaltına aldı. Ayrıca öğrencilere karşı da silah kullandı. Gözaltına alınan 300 öğrenciden 21'i tutuklandı. Bu eylemlere onbinlerce öğrenci katıldı. Ayrıca İstanbul'da tutuklanan 160 öğrenci süresiz açlık grevine başladı. Bu gösterilerin asıl amacı, polis-idare ve faşist işbirliğine son vermek ve tutuklanan öğrencilerin serbest bırakılmasını sağlamaktır.

Dicle Üniversitesi'nde yapılan gösterilerde dikkatler Kürdistan'a çekilmeye çalışıldı. Binlerce öğrencinin katıldığı bu gösterilerde, Kürtçe ve Türkçe sloganlar atıldı. Sömürgeci faşist TC'nin son gerçekleştirdiği İkiyaka katliamı teşhir edilerek protesto edildi. Sık sık, "Katliamlarla halklar yok edilemez", "Kahrolsun faşizm" sloganları atıldı. Ayrıca yaygın dağıtılan bildiride, "Devlet terörü özellikle Güneydoğu, üniversiteler ve Kürdistan gençliği üzerinde yoğunlaştı. Devrimci gençlik faşist saldırılara er-geç gereken yanıtı verecektir. Bunun için tüm üniversite gençliğini ve demokratik kamuoyunu mücadeleye çağırıyoruz" görüşleri yer alarak, sömürgeci-faşist TC'nin katliamlarına dikkat çekilmekte ve kitleler mücadeleye çağrılmaktadır.

Yine 7 Aralık günü Kürdistanlı devrimci öğrenciler İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde İkiyaka katliamını protesto eden bir forum düzenlediler. Foruma yüzlerce öğrenci katıldı. Anfiye büyük kırmızı bez üzerinde "Kürdistan'da faşist baskılara son" yazılı pankart asıldı. Yapılan teşhir konuşmalarında İkiyaka katliamına geniş yer verildi. "Kürt halkının yıllardır sindirilmeye çalışıldığı" gerçeği vurgulandı. Ayrıca Üniversite çevresinde İkiyaka katliamını teşhir ve protesto eden bildiri yaygınca dağıtıldı. Böylece TC'nin katliam ve komploları konusunda kamuoyu bilgilendirilerek, yalanları önemli oranda boşa çıkarıldı.

Kürdistan ve Türkiye'deki yüksek okullarda onbinlerce öğrencinin gerçekleştirdiği eylemler bir gerçeği çarpıcı bir biçimde ortaya koyuyor: Kitlesel olarak Türk rejimine karşı bir eylemlilik sürecine giriliyor. Öğrencilerde başlayan politikleşme iyi örgütlendirilip Türkiye halkına taşırılırsa devrimci-demokratik muhalefet güçlü bir seçenek haline gelir. Türkiyeli devrimcilerin devrimci gelişmeleri örgütleyip faşist rejimin temel direklerine doğru kanalize etmeleri gerekmektedir. Bu anlamda görev büyük ve ciddidir. Kürdistanlı öğrenci-gençlik açısından bu sahada ciddi sayılabilecek bir boşluktan sözedilemez. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin öncüsü PKK, bu sahada da önemli adımlar atmış, gerekli tedbirleri geliştirmiştir.

O, Partimizin direnişçi gerçekliğinin...

Baştarafı 2. sayfada

evlatlarının kanı üzerinde zafere yürünür. Bu gerçeklik temelinde Diyar yoldaş şahadetiyle devrimimizin önemli bir köşe taşı olmuştur. Biz daha birçok şehitler vererek bu binayı yükseltip tamamlayacağız.

Diyar yoldaşın ardından gözyaşı dökmedik, yas tutmadık. Anısına söz söylemek veya yazı yazmanın da O'na bağlılığa yetmediğinin bilincindeyiz. O'na esas bağlılığımız, bize devrettiği bağımsızlık ve özgürlük bayrağını Kürdistan burçlarına dikmekle mümkün. Bu temelde bize emanet ettiği özgürlük davasını temsiline sonuna kadar layık olacağız. Bunun için sömürgeciliğe karşı Partimizin silahıyla sonuna kadar savaşacağımıza tekrar and içeriz.

Bahware direniş kahramanımız Celal KURT (Diyar) yoldaş, şahadetinin ikinci yıldönümünde de örnek militanlığıyla manevi komutanımız olarak bize yol gösteriyor!

Silah Arkadaşı Mahsum
10.11.1989

Filipinler'de askeri darbe...

Baştarafı 13. sayfada

sal prestijini önemli oranda sarstı. Çünkü Aquino diktatör Marcos'u devirirken, anti-Amerikancı bir slogana da sarılmıştı. Kitlelerdeki Amerikan karşıtı tutum gelişkindir. Bu durum Aquino'nun taban yitirmesine neden olabilecek bir gelişmedir. Ayrıca darbe girişiminin arkasında ABD parmağı bulunmaktadır. ABD darbeyle Filipinler'deki yönetimi yanına çekmeyi amaçladı ve bunu da büyük oranda başardı. Aslında Filipinler'deki yönetim hiçbir zaman anti-Amerikancı değildi. Fakat böyle bir görünümle kitlelerdeki bu eğilim iktidarın aracı haline getirildi. Dolayısıyla zaman zaman ABD karşıtı tutumlar içine girilebilmekteydi. Son darbe girişimi ile ABD Filipinler üzerindeki denetimini yeniden güçlendirip açıkça geliştirme şansını elde etmiş bulunmaktadır. Çatışmaların sürdüğü 3. gün darbeciler hükümete ateşkes çağrısı yaptılar. Hükümetin reddettiği bu çağrıda darbeciler; koşullarını da açıkladılar. Bu koşullar arasında; 6 ay içinde genel seçimlerin yapılması ve ülkedeki yönetimin şeklini belirlemek için referanduma gidilmesi de yeralmaktaydı. İsyancılar bu istekleri kabul edildiği taktirde teslim olacaklarını açıkladılar. Fakat hükümet bu ateşkes çağrısını reddetti. Sadece rehin tutulan turistlerin ülkelerine gönderilmesi için geçici ateşkesi kabul etti. Bunun üzerine görüşmeler başladı. Ancak görüşmeler tam sonuçlanmadan darbeciler 8 Aralık günü koşulsuz teslim oldular. İsyana katılan yaklaşık 3 bin kişiden 2 bine yakını tutuklandı. Çatışmalarda 80 kişi öldü, en az 580 kişi de yaralandı. Böylece darbe kanlı bir biçimde bastırılmış oldu.

Impressum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickborn

Yazışma adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya	3.00 $
Avusturya	18.00 s.
Belçika	60.00 bfr.
Danimarka	8.00 dkr.
Fransa	6.00 ff.
Hollanda	3.00 hlf.
İngiltere	0.80 £
İsveç	6.00 skr.
İsviçre	2.50 sfr.
Norveç	10.00 nkr.

Di avakirina Demokrasiya Gelî de rêhavalê Suat ŞAHÎN (Rûbar) kevirekî enîşkê bi hostayî lêkir

«Kesên dikarin xwenasiya jiyanê di **Akademiya Mahsum KORKMAZ** *de bi serfirazî derbas bikin, di jiyaneke kollektîfî de dibin sembol û ji her cure girêdanên kevin xwe rizgar dikin. Ev in ên ku Serokatiya Partiyê, deliva çûyina welat û têkilbûnên şerê germ didin destên wan...»*

Hevalê **Suat ŞAHÎN (Rûbar)**, li ser bingeha gotinên li jorê rêzbûne, herdemê xwe dida pêş, da bikaribe bigihe hemû taybetiyên Serokatiya Taktîkî ya li ser axa welat. Weke pîvanên Serok û bi girêdana xwîna ronakrewanên nemir, hevalê **Rûbar** peymana şoreşgeriya bê dawî dabû. Bê tixûb xwe tevlî jiyana kollektîfî dikir. Hemû bermayên civaka kevin ji ser xwe avêtibû. Di nava zeviyên jiyana Partiyê de, her rojê enîşk û kêlekên jiyana gelê Kurd, li ber wî vedibûn. Bi ronahî, tedigihîşt riyên çare û veristinê. Bi xurtî û dijwarî tim diçû pêştir.

Agirê **Çiyayên Gilîdan (Agirî)** û serîhildana sala 1927'an, careke din bi rewanê şoreşgerên Kurdistanê yên pîroz û bi rûmet, li hemberê dijminê dagîrker hilbû û tîrêjên ronak pijiqîn çar aliyan. Gemara ku bi sedan salan kombûbû, hemû bikaraninên asimilasyonê yên Kemalîzmê û hovîtiya kolonyalîst, hîna di salên têkoşînê yên pêşîn de li herêma **Serhedan** lêdan û kulmên giran girtin. Bi rêberiya rêhevalê **Mahir CAN**, ev derdor, piştî salên 1970'an bûbû hêlîneke şoreşgeriyê li hemberê her şêwe komplo û provokasyonên hêzên dijminî, komîkên reformîst û şovenîstên civakî, ku dixwestin karên xwe li ser bingeha êlperestî û riyên olî pêkbînin. Hevalê **Mahir CAN**, di nava rêzên ciwanan de, van bikaraninên dij-şoreşgerî zelal kir û li hemberê wan himeke mezin anî der. Ev heval, di gerdenê wan de bûbû dasiyeke mirinê. Di serê pîlanên wan de ji holê rakirina vî hevalî cih girtibû. Bawer dikirin, ku bi kuştina vî hevalî, wê xebata ji bo serxwebûn û azadiyê li vir bê rawestîn. Bi xinizî, pîlana xwe ya gemar pêkanin. Lê hevalê **Mahir CAN** tovên jiyana azad çandibû. Berhemên têkoşînê, tirhên rîhanan, kulîlkên kesk, zer û sohr, hevalên leheng ên weke **Mehmet ERTÜRK** û **Fuat ASLAN** şîn bûbûn û bi destên van têkoşîn bilindtir bû.

Hevalê **Rûbar**, di sala 1960'an de, li bajarê **Bazîdê** di malbateke dewlemen de çavên xwe ji bo jiyanê vekir. Malbata hevalê **Rûbar** ji welat dûr ketibû, xwe gihandibû bajarê Stanbolê. Hevalê **Rûbar** li wir dest bi xwendinê kir. Piştî dawî anîna bi xwendina dibistana navîn, dest bi xwendina dibistana bilindtir li Haydarpaşa kir. Li wir ji xwe têkilî xebatên polîtîkî kir. Weha zanîbû, ku tenê bi rizgarbûna tevayî, rizgarbûna kesanî ji heye. Bi dil û can bawerî bi vê nêrînê anî û xwe kire perçeyeke rewşa civakê. Dev ji xwendina xwe berda. Ji ber vê yekê, malbata wî ji arîkariyên diravî ji ser wî birrî. Ji neçaretiyê hevalê **Rûbar**, dest bi xebata hemû karên çetin û zor kir. Karên hemaltiyê, avakirina xaniyan û gelek karên din kir. Di wê domanê de mejokdarî û kedxwariya çînî jî, ji nêzîk ve nasî. Li dijî hêzên serdest, girr û nifrîn di dilê wî de mezin bûn.

Dûrketina xwe ji dibistanê, hevalê **Rûbar** weha dianî zimên: *«Piştî ku çavên min li ser rewşa Kurdan vebûn û min naskirî, rizgarbûna welat delametên gelek mezin datîne pêşiya mirovî û bi taybetî jî girsên ciwanên xwendevan divê serkêşiya rabûna gelî bikin, min wusa bawer kir, pêwîst e ez xwe bighînim xaleke xebatên şoreşgerî bi şêweya profesyonelî...»*

Hîna şoreşgerên Kurdistanê xwe negihandibûn avakirina Partiyê, hîna domana têkoşîna bîrdozî (îdeolojî) li hemberê ramanên reformîstî û şovenîzma civakî nuh pêşvediçû, hîna li ser ji bo bê pejirandin ku Kurdistan welatekî dagîrbûyî ye gelek danûstandin û guftegotin çêdibûn, hevalê **Rûbar** di sala 1978'an de di mehên havînê de ji bajarê İzmîrê rojavayê Tirkiyê, ji nuh ve vegeriya bajarê Bazîdê. Li bajarê İzmîrê biqasî sê-çar mehan têkiliyên wî bi rêkxistina bi navê "Dev-Yol" re çêbûbûn, lê piştî vegerîna Bazîdê, di nava rêzên şoreşgerên serxwebûn û azadiyê de dest bi xebatên şoreşgeriya ji bo rizgarkirina Kurdistanê kir.

Di ciwanî û bihara jiyana xwe de, wî derfetan peyda kir, da bikaribe tevlî karvaniya hevalên xwe yên şoreşgerên Kurdistanê bibe; pêşî di nava xortên xwendevan de li bajarê Bazîdê destpêka bangeşiya (propaganda) şoreşgerî pêşvebibe. Wî, girsên xwendevan li dora tevgera serxwebûn û azadiyê civand. Rastiya û armancên hêzên li ser bingeha dewleta Tirk avabûne, danî pêşiya çavan. Rist û rola kesên şoreşger zelal da şanî kirin û di nava xwendevanan de komên xwendinê û hînbûnê çêkir. Di wan salan de rabûna tevgera şoreşgerî gelekî germ bû. Ji her alî û bi hemû şêweyan êriş bi rê ve diketin. Hevalê **Rûbar**, karê xwe di nava wan êrîşan de û li hemberê wan, da bi tevayî xwe biparêze, karî roj bi roj eniya hêzên faşîst biçewsîne (biperçiqîne). Di dawiyê de ew derdor, bû bingeha xebatên aktîfî û ev xebat jî, posideyên xwe li teviya herêmê dagerandin.

Dijminê ku li pêşberê xebata hevalên mîna **Rûbar** bê çare dima, nedikarî ji vê pirs û kêşê re çi çareyên leşkerî peyda bikira. Lewma serî dida pêkanîna hinde xelekên şerê taybetî. Dijmin jî baş dizanî, heke Kurd bigihin hîma bikaranîna mejiyê xwe bi şêweyeke serbixwe û bê girêdan, heke Kurd bikaribin xwe ji xulamtiya çînên jordest rizgar bikin, wê demê wê bigihin himeke zikmakî ya bê dawî jî. Lewma dijmin, di vê pirsê de, karên mezin danîbû pêşiya xwe. Dijmin, hemû kêş û problemên kevin dilivand û tevdida. Li kêleka bi civakê dayin pejirandina rewan û sincên Kemalîzmê, dijmin herweha dixwest nakokî û dubendiyên sivik ên di navbera êl û eşîran de li vê êrdimê jî tevbide, pevçûnan mezin bike û bibe sedema kuştina bi sedan mirovên hejar, belengaz û bêguneh. Ji aliyê din dijmin, her carê bi navê rêdariyeke olî; geh bi navê "elevî"tiyê û geh jî bi navê "sunî"tiyê xwe diavête holê. Li ser bingehên daxwazên pragmatîkî di nava ciwanan de jî, evîn û heskirina rojê birêvedibir. Bi navê nûjenî û pêşketinê dixwest bala xortên xwendevan bikişîne ser bajarên metropolî û di nava jiyana kapîtalîzmê de wan bigihîne hoyên kozmopolîtîkî, da ciwan ji nava û hebûna gelê xwe dûrbikevin, xwedî li nav û hebûna gelê xwe dernekevin.

Hevalê **Rûbar**, di nava rewşeke weha de rê şanî xortên welatparêz dikir. Rêzanî, birdozî, taktîk û stratejiya Partiyê ji bo wan şîrove dikir û bi wan dida nasîn. Ji bo hemû nexweşiyên di kesaniya wan de çareyan peyda dikir. Rizgariya netewî, taybetiyên welat, gel û şoreşa me bi firehî bi wan dida nasîn. Weha bûbû, ku hemû ciwanên xwendevan xwe li dora wî dicivandin. Nexweşî û kêmkasiyên xwe ji wî re digotin. Tev dixwestin, bi dirêjahî di civata wî de rûnin. Hemû pirsên xwe pêşkêş dikirin, kul û keserên xwe, her pêrgala xwe bi eşkereti ji wî re digotin. Barê hevalê **Rûbar**, ji vî alî ve gelekî giran bû. Lê belê li pêşiya van delamet û erkên bingehîn tu caran dilsar nedibû û tim digot: *«Rast e, di bingeha mirovên me*

de dijmin, rewşeke geleki reş û tarî çinandiye, kesaniya mirovên me gelek sist, jar, tenik û bê mecal kiriye, lê bi rêberiyeke rast û viyana rizgariya netewî, em dikarin vê rewşê ji nuh ve ser û bin bikin, dilên mirovên xwe li hemberê êrişên dijmin bikin mîna polayê. Tenê ji bo jiyaneke azad û serbixwe, emê xelekên wan ên li ser zend û bendan bişikinin. Mirovên me, êdî bi xwe wê herin pêş, çarenûsa jiyana xwe binivîsin û wê bibim leşkerên şerê gelî yê demdirêj...»

Hevalan, hemû dibistanên ku di bin perdeyên baregehên (qişleyên) Kemalîzmê de bûn, bi xebata xwe zivirandibûn navendên bangeşî û ajîtasyonê. Her rojê li ser alternatîfên ji bo şoreşgeriya rast, bi berfirehî axiftin û danûstandin çêdibûn. Divîbû carnan, bi neynuk, dest û lepan hinek pirs bihatan verisandin. Tevgerên oldarî yên kevneperest û hêzên faşîzmê yên çavsohr û har, êrişên xwe dianîn ser hevalên me. Rewş, bi seranserî xwe gihandibû rewşa şer û pevçûnên civakî. Li hêlekê dewleta Tirk û peyayên xwe hebûn, li hêla din jî şoreşgerên serxwebûn û azadiyê hebûn.

Hevalê **Rûbar** tenê bi vê dilxweş û razî nedibû. Dixwest xwe bigihîne nava eşîran jî. Dixwest nakokiyên di navbera wan de ji holê rake. Dibezî hemû aliyan. Hemû aliyan digihand hevûdu. Nerînên hemû aliyan bingeh digirt, guhdariya wan dikir û gotinên wan dibihîst. Di dawiyê de hemû nexweşiyan ji holê radikir. Ki bûn kesên bi leyistokên mîna yên İdrîsê Bêdlîsî bûbûn cerdevan? Çima Kurdan ji berê ve gotiye, "Kurmê darê ne ji darê be, dar narize?" Çima aşên şerbaziya Tirk, Ereb û Farisan di seriyên me de ardê cewsandinê û bindestiyê hêrane? Çawa gelê me di nava rêzên mirovatiya pêşverû de dikare cihê xwe bigire? Bi van pirs û ramanên xwe hevalê **Rûbar**, rê li pêşiya nexweşiyan digirt. Di navbera eşîrên Serhedan de, jiyaneke birayetî û aştiyê diçînand û pêkdianî.

Bi van taybetî û kirinên xwe, ji dijmin re bûbû hisreteke mezin. Dijmin dixwest azadiya hevalê me **Rûbar** ji destê wî bigire. Fermana girtina wî li hemû deran belav bû. Di dawiyê de, di ancama operasyonekê de hevalê **Rûbar**, di Adara 1979'an de ji aliyê faşîzmê ve hate girtin. Faşîzm, cezayên bi deh-salan ji bo wî daxweyan kir. Li ser vê bingehê peleke berxwedanê ya nuh di jiyana hevalê **Rûbar** de vebû. Vê carê tenê ew derfet û gengaz hebû, ku mirov bikaribe tenê bi ziman û mejiyê xwe li hemberê dijmin biraweste. Baş dihê zanîn, ku dijmin dixwest, bi soz û peymanên ji bo jiyaneke bê rûmet li derveyî girtigehan hevalan di hundurê zindanan de teslîm bigire û wan bi destê xwe ve bîne. Lewma dijmin, gava ev daxwaz nedihat bi cih anîn, serî dida hemû azîneyên dij-mirovatiyê. Daku heval mafên Kurdistanê neparêzin û xwedî li Partiyê dernekevin, hemû cureyên dirinde bikardianî. Lê belê eposên (destanên) lehengiya girtî û şehîdên zindanan rê û hatin, zelal û ronahî dikiran. Girêdana mirovan bi xwîna ronakrewanan, dikir ku mirov baş bizanibe, çawa ji tunebûnê hebûnên mezin çêbike, çawa mirov dihêle ku pariya dijmin di ber de bimîne û bifetise.

Hevalê **Rûbar**, di nava çar dîwarên jêrzemîn de, ji kûraniyan dengê stran û xweşxaneyên şoreşgerî bi berdewamî bilind dikir. Di bin rewşên dildariyê de jî, dîsa bi moralê şervaneki azad ê li ser serê çiyan, liv û tevgera xwe dikir. Tîrêj û evînên li serê çiyan xwe digihandin hevalê **Rûbar**. Dixwest dîwarên zindanê bihilweşîne û derkeve der. Her demê pîlanên derketina ji zindanê dida ber çavên xwe. Li ser kolondina tunel û qulan dirami. Li hemberê êrişên polîsan û li pêşiya dadgehan tevgera rizgariya netewî diparast. Di vê pirsê de digot: *«Çawa be, çi bibe, wê rojekê ji bo gelê me serfirazî pêkbêtin...»*

Hevalê **Rûbar**, piştî girtineke nuh ku 16 rojan doma, cara dawiyê di meha Nîsanê sala 1988'an de dîsa hate berdan. Bi lez berê xwe da bajarê Stanbolê û li hevalan geriya, da ji nuh ve careke din xwe bigihîne nava gelê me û dest bi xebatên şoreşgerî yên germ bike. Hevalê **Rûbar**, biryara xwe ji bo şoreşgeriyeke bê dawî û xebatên bê tixûb dabû. Li bajarê Stanbolê biryara xwe da, daku tevlî hevalan ji Tirkiyê derkeve û here Akademiya Mahsum KORKMAZ. Paşê derbasî welatê Yewnanistanê bû. Demekê li wir ma. Li hemberê sixletên nebaş, ku dibin bingeh ji bo girêdana ciwanan bi jiyana Ewrupa re, sekinî. Di hemû kar û barên xwe de, di hemû peyvên xwe de, pirsa gihana xortan nava şer diani zimên.

Gava xwe gihandî Akademiyê, weke şêrekî boz xwe dida hînbûnên leşkerî û konevanî. Xwe bi xurtî dilivand, li ser fêrbûnûn weke fîlozofiya proletarya, şerê gelî, şerê taybetî, moral, otorîte, disiplîn (bizmitî) û rêkxistinî bi kûranî radiwestî. Di geliyên li derdorên Akademiyê de diçû û dihat, digot: *«Li vir dijmin weha tê kuştin! Ji vî girî mirov wê avantajê (sudê) digire. Li ciheki weha, ketina kozikan û vegirtina çeperan geleki baş e. Ev der, ji bo vegirtina dafan li pêşiya hêzên dijmin, pir baş e...»* Belê weha digot û mejiyê xwe bi şev û rojan ji bo pêşketina xwe û hevalên li dora xwe bikardianî. Ji hevalan re dibû sembolê fidekariyên mezin û qehremaniyê. Di wan mehan de, ku li Akademiyê bû, ji aliyê birdozî (îdeolojî) ve xwe geleki pêşvexist. Hema hêvî û daxwaza wî vêca ev bû, dîsa vegere Çiyayên Gilîdan û berxwedana dîroki bidomîne, di nava şer de bersiva hovîtiya dijmin bide.

Piştî demeke kin di Akademiyê de dewreya **Berxwedana Şehîdên Hênê** bajarê Amedê destpêkir. Di meha Çiriya Pêşin (Cotmeh) sala 1988'an de, bi vekirina vê dewreyê, hevalê **Rûbar** ji di nava kargêriya Akademiyê de cihê xwe girt. Hemû zanabûnên xwe, hemû fêrên jiyanê, karvaniya şoreşgerî, nimûneyên berxwedana zindanan û têkoşînê kir pêtên pêşketina şagirtên Akademiyê. Bi vê xebata xwe, kovareke (broşûreke) fireh li ser pirsên bizmitî û otorîteyê amade kir.

Di jiyana xwe ya di Akademiyê de nîşan dida, çawa mirovek dikare li gora pîvanên Partiyê xwe bigihîne bersivên demê, çawa mirov dikare bibe rêberê gel, çawa mirov dikare însiyatîfê di cih û dem de bikarbîne, çawa mirov dikare xwe nêzîkê şerê gelî bike û çawa otorîte û kontroleke durust dikare bê pêkanîn. Hevalê **Rûbar**, van pirsan tevan, bi hev re vedikir. Bi dijwarî moral dida hemû hevalan. Digot, *«Giring e çavên mirovî tu caran tirsê nepejirînin. Baweriya rast, bi kêmkasî nîvê serkeftinê ye. Her kesek divê jiyana xwe ji ber çavan derbas bike û rewşa xwe ya bê pîlanî ji holê rake...»*

Di meha Kanûnê sala 1989'an de, piştî ku Serok hatî Akademiyê, karvaniya hilgavtinên havîn û payîzê ji nuh ve ji ber çavan hat derbas kirin. Bingehên amadekariyên gelekî mezin. di Akademiyê de hatin danîn. Pîlanên nuh, ji bo vekirina hemû herêmên Kurdistanê ji têkoşînê re zelal bûn. Di nava van pîlanan de koma hevalê **Rûbar** jî, pîlana Botankirina Gilîdan û Serhedan danî. Amadekariyên dawiyê hatin pêkanîn. Da Gilîdan (Agirî) bibe qadekî şerê germ, hevalê **Rûbar** di destpêka biharê de bi şahî û dilanên pîroz xwe gihand axa Gilîdan û li wir bû berpirsiyarê teviya herêma Serhedan bajarên Qers û Agirî.

Karvaniyeke rast, ji nuh ve bi xurtî destpêkir. Derdor bi tevayî ser û bin bû. Bi dehan livbaziyên şoreşgerî bi jêhatibûn serketin û serfirazî bi destan ve anîn. Bingeh, ji bo pêşketinên mezin hat danîn. Sîstema parêzkarên gundan ji hev ket. Artêşa mêtingerên faşîst kete nava rewşeke tirsa mirineke reş. Aliyê Serhedan, li kêleka Botanê seriyê xwe hilda. Artêşa gelê me ARGK, kozik û çeperên xwe vekir, kehniyên lojistîkî û aborî herikand. Gelê me jî nêzîk ve leşkerên azadiya xwe dît. Bi dehan civînên bi gel re pêk hatin. Di mehên bihar û havînê de Serhedan, bû qada şer û pozberiyên giran. Hevalê **Rûbar** jî, di vê demê de, ji bo navenda (merkeza) Partiyê ya li hundurê welat, hate hilbijartin.

Bi serketinên geleki hêja û giranbuha, di mehên havînê de gelê me, xwe gihande bilindkirina dirûşmeya, **"Ji bo damezirandina demokrasiya gel pêş ve!"** Di vê riyê de, gelek gavên bingehîn hatin avêtin û biserketin. Komîteyên gundan, yekîtiyên karker û xwendevanan hatin avakirin û xebatên girseyî yên fireh, li bajaran, ji bo **"Komên Gel"** destpêkirin.

Lê belê dîsa, li vir jî, careke din hestuyên İdrîsê Bêdlîsî xwe livandin. Bi destê neviyên wî xwe hildan. Hevalên **Rûbar** û **Şahabettin Ozkan (Aydin)** di 12'ê Tîrmehê sala 1989'an de bi destê bêbext û welatfiroşan şehîd ketin.

Lê belê şehîdên me yên nemir, bi zanabûna hostayên şoreşgerî, li herêma Serhedan jî, li derdorên Qers û Gilîdan, dîwarên demokrasiya gelî lêkirin û bûn sembolên domanekê, ku di dîroka gelê me de wê ciheki gelek fireh bigire.

Germiya tava meha Tîrmehê û agirê amadekariyên hilpişkîn û hilgavtina 15'ê Tebaxê sala 1989'an xwe gihandin germî û agirê xwînê hevalên me... Hêrsa dilê wan, biryara wan, karvanî û rêberiya wan, her rojê bêhtir, me dikişînin nava xebatê û dibin peymanên me yên bê dawî.

Belê, em di riya wan de sozê didin, ku emê bersiva demê bidin. Em, avahiya demokrasiya gelî xurttir û bilindtir bikin û her demê bêhtir herin pêş... Em soz û peyman didin wan, ku em di bihara Kurdistaneke demokrat, azad, serbixwe û yekhev de, bi dilên şoreşgerî, zend û milên bi çek û rextan, viyan û rewanê proletarya hevûdu hembêz bikin!

*Di rojnameya me **Berxwedan** hejmarên 88 û 89'an de, me hinde hevpeyvînên bi Kurdên ji başûrê Kurdistanê re weşandibûn, ku ji ber êrîşên kîmyevî yên rejîma Iraqê derbasî bakurê Kurdistanê bûbûn û paşê hatine Frense. Niha bi van hevpeyvînên li jêr, ku hevalê **Amed** amade kiribûn, em dawî bi vî karê xwe tînin.*

"Axiftinêt PKK ji hemiyan duristtir derketin"

- Kek M... hun çawa derbas bûn?

- Em pênc pêşmerge bûn. Me hinekî şer kir, lê me nikarîbû li hemberê leşker û caşan rawestiyan. Gundêt me di pey me re dişewitandin. Dengê dikêleki ber bi ezmanan ve diçû. Hinek Kurdêt Bakur di hawara me de hatin. Lê mixabin, gava hatin kesekî negot, *"Ez serpereştê we, ez rêberê we."* Kesekî nediwêrit bêjit, *"Ezim kurê filanî."* Bi hezaran pirejinan ji me re digotin, *"Xudanêt çekan! Bi şev û rojan me xew nedikir. Me nan dipat ji bo we. Kanî tedbirekê li me bikin! Ka we çi kir? Hilo tedbirekê bo me bikin!"* Em hemî derketin hêlekê. Kesi newêrî xwe pêşî cemawerî bike...

Di sala 1983'an de, peyman di navbera Iraq û Tirkiyê de hebû, da nehêlin Kurd derbas bibin. Her dewletekê mafê xwe hebû, ku 20 km. bikeve axa dewleta dinê. Berê xwe bidê! Dijminêt me li hev in, partiyêt me li dijî hev in! Tirkiyê em qebûl kirin, da xwe dewleteka mirovperwer nîşan bide. Çunkî Tirkiye dixwaze bikeve Bazara Ewrupî. Xelkê Kurdistana Bakur xelkê me ye, ew der jî axa me ye. Bi rastî, bi hiç rengekî me li ser axa me qebûl nakin.

- Ez dixwazim vegerime ser şerê we yê partizanî. Ji 26'ê Gulanê 1976'an heta sala 1982'an, ser şerê bere.

- Di heyva heftan sala 1982'an de, min got, ezê herime Îranê, da bizanibim ka çawa pêwendiyêt me digel wan hene. Gava ez zivirim, ez hatim min gote hevalan, *"Bi hiç rengekî şoreşa me bi sernakevit, dê ji neksa 1975'an mezintir bit."* Wextê min we digot, hema hemiyan pêk ve qisêt (gotinên) nexweş digotine min. Min got, *"Heke kani, serêkani tiji kevz, gilêş û dehl bû, av zêde nabit. Divê em serê kaniya xwe paqij bikin."* Gelekan ji min re gotin, *"Wisa nine!"* Bi rastî, giraniya xwe didan ser pirrbûnê. Mirovê ku zirek bûya, ew ne çi bû. Çendayetî, bi vî rengî, da ser çawatiyê. Partiyetî pir dirêj nekir. Her kes bi serê xwe bû. Me neşêt em behsa xala pêncê bikin. Rexna hev bikin. Kesî neşêt nêrîna xwe diyar bikira. Partiyek nizama xwe nahêne pê. Di çi bizavan de, eger mala serdaran ne di nav şoreşê de be, ew şoreş bi sernakeve. Mala kesekî ji serokên Kurd ne di nav şoreşê de bû. Kesekî milê xwe nedaye milê feqîrî. Wan birakujiyeke mezin di nav xwe de kir. Hemî armancên wan yên şexsî jê hebûn.

- Îro, li Ewrupa dûşek ji aliyê emperyalistan ve tê hazir kirin, da milletê me bixine bazara otonomî yê. Tu li ser otonomî û serxwebûnê çi dikarî bibêjî?

- Ew, ji bo xwe dikin. Berê, ji bo me Kurdên Başûr belkî bûbûya. Vê rojê, piştî hevqasî têkoşîn, derbiderî, nexweşî û kuştin, otonomî fayde nake, vala ye. Dûmahîk tenê serxwebûn e.

- Em biçine ser rewşa we ya li Tirkiyê.

- Tirkan em pir êşandin. Tim daxwaza çekên me dikirin. Ew ditirsiyan, ku me çekên xwe dane PKK.

- Di warê aborî de?

- Bi xwedê rewş pir ne xweş e. Hinde kes hene pere nine da pêlavekê bikirrin. Heger destê arikariyê hebitin, armancêt dijminî pêk nahên. Weki ez dizanim, Tirk hez dikin cemawerî pûç bikin. Wan bi peran li aliyê xwe bixin û li dijî Kurdên Bakur rakin. Vêca, heger arikarî hebe, ev tişt nahêt kirin. Rêberêt wan, ku bi xêra milletî gihiştine derêt bilind, bê agah in. Vî tiştî, ji pişt guhên xwe re diavêjin. Ew, pirsa heqên wan nakin. Heger milletê me li wê derê, bikaribe arikarî bike, armancêt dijminî dê bihêtin şikandin. Çi di navbera me û Kurdên Rohilat de çêbûn, di navbera me û Kurdên Bakur de jî, da çê nebin. Hêviya me ewe ji vê nexweşiyê bi zûtirîn wext derkevin. Heke man li wê derê, mana wan mirin e. Hin dê biçine dojeha Seddamî, hin dê mecbûr bibin biçine Îranê...

- Tu çawa dibînî ku vegerî mal?

- Malêt xwe, na. Hindî Seddamî sax bît, me çi mal nîne.

- Gelo mayîna we li Frense, tu çawa dibînî? Hun dê her tim biminin?

- Min wê rojê, parçe-gotinek ji bo hevalekî di ordigeha Mêrdînê de rêkir. Ji vir re got, ku ew di nav ordîgehê de, bi dengekî bilind di mikrofonê de bide belav kirin. Gotinên min ev bûn, *"Piştî silavan, ez soz û peymanan didime we hemiyan pêkve, ez rêka azadiya milletê Kurd qet danadim, gazî û nexweşiyêt we digihînime dinyayê..."*

- Tu têkoşîna 15 milyon Kurdên Bakur çawa dibînî? Kesên ku dixwazin li hemberê vê têkoşînê bi awakî rawestin; çi bi kovarekê, çi bi înstituyekê, çi bi çend mafên kêm?..

- Bi xwedê tenzîma PKK pir xurt e. Hemî şerê gêrîlla ye. Dijmin bi duristahî jê ditirsin. Ew dewletên dagirkerên paşverû hemî, siyanêt xwe dê serf bikin, ji bo Kurdêt Bakur. Çunkî ew niha xurtir in. Dijmin çi tesîr li wan nekiriye. Pêngavêt wan yêt başiyê ne, yêt pêşkeftinê ne, çunkî wan giraniya xwe tev xistine ser warê tenzimî. Mirovê xelet zû ji cihê wî dê bêxin û xeletêt wî raberî wî bikin. Giraniya wan li ser wan e, ne li ser çi kesan. Vêca, di vê çendê de min baweri pê heye, ku ew dê bi serkevin. Hinek ji endamêt PKK berê dihatine nik me û rewşa me ya niha (M... bi keser dibêje), wan hingê ji me re digotin. Axaftinêt wan ji hemiyan duristir derketin.

- Birayê M..., di şerê Îran û Iraqê de, partiyên Kurd tevan digotin, *"Gereke Seddam bikeve, paşê şer dê raweste."* **Partiya Komunîstên Iraqê helwesta xwe guhart û got,** *"Gereke şer raweste, paşê Seddam dê bikeve."* **Tu çi dibêjî?**

- Bi xwedê hemî gunehbar in. Her yek li pey siyasetekê diçe. Di derbarê helwesta partiya komunîst de, di wî wextî de, Tariq Ezîz çûbû Moskow, da careka dinê, guftûgoyan digel wan bike û biçine Iraqê. Di wê çendê de wan helbesta xwe guhart.

- Gelo we ji berpirsiyarên xwe pirs nedikir, "Eger şer raweste, hun dê çi bikin?"

- Digotin, *"Eger şer raweste fayde ye ji me re, eger şer raneweste her fayde ye ji me re."* Ew Kurdêt me yêt di hebsan de, yêt derbider in, yêt direvin, hemî bûn qurbanên wan serokêt partiyên ku li Ewrupa digerin û kêşxetê dikine.

- Di warê caşan de, dibêjin, we caşêd piçûk dikuştin, yêd mezin difirotin?

- Heke me di destpêkê de, me mesela caşan çareser bikira, caş hevqasî pirr nedibûn. Wan mecal da û hiştin, ku caş pirr bibin. Vêca, nekarin caşan zept bikin.

- Di mesela wefdê Iraqê de, Ahmet Nevroz çi dizanî?

- Ne tenê komîtê dixwest bi wefdê Iraqi re rûniştana. Hin berpirsiyarêt din jî hebûn. Iraqê efû derdixist û Ahmet Nevroz jî, Kurdan teslîmî wan dikir. Ahmet Nevroz, serê her Kurdekî 3.000 dînar, dibir. Carekê pîremêrek birin, muxaberatêt Iraqê gotin, *"Ev bi 3.000 dinar nake."* Vêca, rabûn wî vegerandin. Ji bilî ve jî, du komunîstên Iraqê, Qadir Kerîmî û Hadî, Ahmet Nevrozî û komîtê bi zorê teslîmî Iraqê kirin û Iraqê li ser Pira Îbrahîm Xelil wan kuşt. Yekî din jî, navê wî Îsmayîl bû, bi 8.000 dînar firotin Iraqê.

- Wê rojê, dema ku Noşirwan hatibû vir, min pirsa guftûgoyan digel rêjîma faşist a Seddamî jê kir. Wî got, *"Em her tim amede ne, bi Iraqê re guftûgoyan bikin."* **Nêrîna te di vî warê de çi ye?**

- Bi hiç rengekî ez pê ne bawer im. Heta niha çend caran guftûgotin kirin. Ew kesê ku bibêje, ez guftûgoyan digel Seddamî bikim, ne ji bo berjewendiyêt milletê Kurd e. Seddam gunehkartirî faşîstên dinê ye. Qet rûniştin pê re nabin!..

"...Jehra mişkan bi derzî sistin nanê me"

- Navê te bi xêr?

- Navê min Mihemed Seîd Ehmed e. Di sala 1923'an de bûme. Ez ji xelkê Bêduhê me. Bes ez li Dihokê ji dayika xwe bûme. Ez berê komîsarê polîsan bûm li Dihokê. Du zarokên min pêşmerge bûn. Di salên 1971-1972'an de ez teqawît kirim. Piştî hingê, bela xwe ji min venekirin. Her rojê, ez dibirim Emniyetê. Digotin min, *"Tu zarokêt xwe dişinî şoreşê. Em dê te bikujin."* Halê me wisa bû heta sala 1985'an. Paşê ji min re gotin, *"An tê zarokên xwe binî an em dê te derêxin û keçkêt te bigirin."* Pênc keçkêt min hebûn. Di roja 16.7.1985'an de polîs hatin rex xaniyê min, li Dihokê. Min girtin û tevlî zarokan birin. Sê rojan wext dane min, ku ez herim zarokêt xwe bînim. Nîvê şevê, em reviyan Kurdistanê û hatin Bazê. Em gelekî zengin in. Me pere hebûn. Me maleki dinê kirrî. Heta sala 1988'an em li wir man. Paşê gotin, *"Kîmyayê avêtin."* Me tu kîmawî nedîn. Wekî dinê du hezar kes, paşê li cihê me kuştin. Piştî hingê, em çûn Tirkiyê. Pir bi me re hebûn, xelkê wan bi kîmawî miribûn. Em hatin Arûşê. Di sibê de, komandoyên Tirkiyê hatin dora me girtin. Şeva dinê gotine me, *"Em dê we bibine Xenûkê, we teslîmî Iraqê bikeyn."* Em hemî ji çekdar bûn. Me got, *"Em naçin."* Di xwe de me got, em dê êrîşî van qereqolan bikin û cendirman bikujin û naçine Iraqê. Wekîl-millet di sibê de gihiştine me. Paşê, emir ji Enqerê hat, ku dest nedine me. Sê-çar rojan bi şûn de, em anîn deşta Silopiya. Me çekêt xwe di çiyan de veşartin. Dixwestin me teslîmî Iraqê bikin.

- We çekêd xwe tev veşartin?

- Nexêr, hinek... Em birin Mêrdînê. Dora me tim bi sîmê û polîsan zivirandibûn. Her sed gavî polîsek rawestaye bû. Dora sîmê jî qederê 5 metran kolabûn, da bizanin ka Apocî têne nik me an na. Piştî heyamekê, wefdakî Iraqê hat guftûgoyan digel me bike. Pêşî, çûbûn ordîgeha Amedê. Wan qebûl nekiribûn. Pişt re, wefda Iraqi hate nik me, li Mêrdînê. Me nedizanî çi heye. Walî nêrîna me wernegirt û wefda anî. Em her 16 hezar kes bi xwepêşandanê rabûn. Me dijûn dan wefdê. Dabancêt xwe helgirtin û reviyan. Vêca, sed hezar carî jinêt me tuf kirin ser rûyê walî û piçûkan ji li ber wer kirin. Walî jî revî. Piştî hingê walî li me neyar hat. Rabû çi kir? Digel hukmeta Iraqê di heyva pêncan de, jehra mişkan bi sirincê (derzî) sistin nanê me. Du rojan, me ew sominên nanî dixwarin. Vêca, tu dizanî nanê me Kurdan pir tenik e. Me tu caran hevîrê jehrkirî yê sominê nedixwar. Tesîr li kevî nekiribû. Di ser wî halî de, 4.000 însan pê ketin. Heta niha 200 kes nexweş in. Di nexweşxana Mêrdînê de ne. Dilerizin û pûç bûne. Cîhan pê hesiya û Tirkan inkar kir, gotin, *"Hevirtirş xirab bûbû."* Tirkan nedihiştin rojnamevan werin me bibînin.

- Tu bawer dikî rojekê vegerî Kurdistanê?

- Herwekî carekê rêjîma Seddamî biçit, hukmeteka dêmoqratî li Iraqê bête damezrandin û mafêt milletê Kurd bidê, em dê li ser xwe bizivirin.

- Apo, hun Kurdên Nîvro daxwaza otonomî dikin. Vêca, niha Kurd gihane wê baweriyê, ku otonomî daxwazeka ne rast e. Divê daxwaza serxwebûnê bê kirin. Ji ber ku em çiqasî otonomî bixwazin, her neyarê me wê bijin.

- Dê hîlê li me bikin.

- Belê, dê hîla li me bikin.

- Ez bi xwe feqîrek im, ji feqîrêt Kurdan. Min çi desthilat û nêrîn nine. Ew karê serdarên Kurdan e.

- Tu çi li ser PKK dibêjî? Hinek pêşmerge digotin, ku we endamêd PKK li nik xwe hebûn.

- Ferqa Apocî û pêşmergêt me nine. Me neşiya bi eşkerayî li malêt xwe wergirin. Iraqê xwarin ji me birrî bû. Vêca, partiyêt Kurdêt Başûr xwarin ji Tirkiyê xwestin. Ew gotin, *"Arikariya Apociyan nekin, em dê xwarinê bidine we."* Me xwarin ji Tirkiyê diani. Bi xwedê niha Apocî şer dikin. Her rojê balafirêt Tirkiyê têne ser wan. Herweki em dizanin Apocî markisilenînî ne. Ne mina komunîstêt me yêt Iraqê ne. Rengekî din in. Em bawer dikin wê bi ser kevin. Caşikêt wan ji hene. Caşan ji me re gotin, *"Tirkan bi zorê çek dane me. Me ji Apociyan re ji gotiye. Me bi razibûna Apociyan çek hilgirtine. Apocî ji me re gotine xirabiyê nekin. Hun bikin, em dê we bikujin."*

"...Berpirsiyarêt me guhêt xwe nedan me"

- Bavê S... min dil heye, em ji şerê pêşmergayetî dest pê bikin. Te çawa dît? Gelo tu ji çima nebûyi pêşmerge?

- Di salên 1970-1971'an de, ez endamê Yekîtiya Qutabiyêt Kurdistanê bûm, li Hewlêrê. Me bi xwe, xwe avête xebatê. Gava rejîma Iraqê bi peymana 11'ê Adarê 1974'an negirt, em tev çûn Îranê. Wî wextî min rewşa Kurdan baş fahm kir. Nemaze, arikariya Îranê ji me re. Kurdên Rohilat bi xwe bê maf bûn. Ez li wê derê têgihiştim, ku Îranê mesleheteka xwe ji me heye, lew vê arîkariyê dike. Ev, tim bûbûn axaftinên me. Lê berpirsiyarêt me guhêt xwe nedidane me. Piştî hingê, nekse li serê me hat.

- Te ne nekse çawa dît?

- Min nêrîna xwe di heyva dehan de diyar kiribû. Min dizanî emê tûşî neksê bibin. Piştî wê, me digot, emê dersan ji vê neksê hilînin. Lê bi daxewan, partiyêt me disa weki berê dest bi şer kirin. Vê carê, şerê birakujî fireh bû. Çi digel Kurdêt Rohilat, çi digel Kurdêt Bakur. Vêca, caşêt me vê carê ji dehan bêhtir bûn. Li vê derê, min bi xwe bawer nekir bibime pêşmerge. Çunki, me fayde ji neksa pêşîn negirt. Paşê, ez neçûm bibim leşkerê Iraqê. Ez hatim di gundê xwe de bûme bergiri millî.

- Çi ferqa şerê di navbera sala 1975'an û sala 1988'an de hebû?

- Ferq nîne. Tim Îranê arikarî dikir. Di şerê pêşîn de, min bi xwe leşkerê Îranî dît. Dersûkeka Kurdî xistibûn serên xwe. Di vî şerî de jî, leşkerê Îranê hebû. Li navça Kerkûkê. YNK, leşkerê Îranê di sala 1985'an de anîbû. Piştî hingê, PDK ji leşkerê Îranê anî.

- Bi nêrîna te, çima leşkerê Iraqê û caşan, dest nedane we?

- Nêrîn pir in. Yek, dibe ku hukmetê dixwest sinorê bigire, paşê bi bêdengî li me bide. Piştî hingê agaha wan hebû, ku peşmerge dê şer bikin û xelk bi vî rengî narevit, çunkî partiyan emir nedabûn.

- Partiyan emir nedabûn!

- Nexêr! Digotin, çi nine, çi tişt nine. Me emirê wan şikandin û em derketin. Dido, rojê bi sedan zilêt eskerî ji me diborîn û diçûn Kanî Masê. Dibe ku caşan bi xwe arîkariya me kirin. Zil dihatin, digotin me rawestin. Heke çetan (caşan) hez bikirana, dê kesek ji me nedima. Ji ber ku em di ber wan re çûn û çi rêkêt dinê nebûn. Sisê, fermandarê wî fewcî nexwest me bikuje. Paşê, ji me re xeber hat ku ew kuştine.

- Hun çawa derbasî Tirkiyê bûn?

- Pir xirab bû. Pismameka min zarokê xwe bi rê ve bû û mir. Me neşiya ew derbas bikira, çiku leşkerê Iraqê hat, gihişte me. Me hema bi serê keleşnîkofan ax kola û têde vaşart û em revin. Qerepolêt Tirkiyê pir zor dane me, ku me bizivirînin Iraqê.

●

"Tirkiye kurêt bi kîmawî derman nekir"

- Navê te bi xêr?

- Nesime ye. Ji gundê Xirabê me. Keça Reşidî me. Gava bombe li Hêsê dan, ez li wir bûm. Bêhn bi ser me de hat. Dûkêl rabû. Piçûkêt min digel min bûn. Ew bi kîmyayê ketin. Me ava bacanan di ser çavêt zarokan de dan. Me got, *"Eve çi ye?"* Gotin, *"Ev kîmya ye."* Ew mal digel me revin, paşê mirin. Em derketin çûne pezî. Piçûkêt me şîr vexwarin. Çavêt me tarî bûn. Av ji difinêt me dihat. Em bi hezaran reviyan, çûn Tirkiyê. Kurêt min bi kîmayayî bûn. Tirkiyê wan derman nekir. Bi xwedê me gelek nexweşî dîtin.

"...Tiştek bi derevan çê nabit"

- Navê te bi xêr?

- Navê min Sidîq Sedela Ebdil Rehîm e. Ji gundê Kanî Mezinê me. Bi eslê xwe em Bêduhî ne. Di sala 1961'an heyva 5'an de, ez di leşkerê Iraqê de errif bûm. Paşê, ez hatim nava partiyê. Hingê, partî gelekî xurt bû. Em li Bexdayê bûn. Gava em çûn Kurdistanê yekî, ji wî re digotin Esed Xoşewî, amirê hêzî bû. Baweriya xwe bi endamêt partî netanî. Gote me, *"Herin, li malên xwe rûnin, kengî me bangî we kir, hunê werin."* Em çûn malên xwe. Şer li Amêdiyê çêbû. Gazî min kirin. Ez bi hewara Mihemed Hirorî ve çûm. Ew di hesarê de bû. Wisa em dest bi şer kir. Heta sala, ku Kurd faşil (şikestin) bûn, yanê sala 1975'an. Wê şevê, gava biryara rawestana şerî dan, em deh kes di rebiekê (mufreze) de bûn. Kesî negote me, *"Ne herin, ne jî werin."* Wekî berê partî nema bû, yanê bûbû keyfa şexsî. Meaşê me jî xwaribûn! Ez hatim xwarê, kurek hebû, ji wî re digotin Mistefa Salihê Warmêlî, li wê derê bû. Min gotê, *"Mistefa, tu hatî çi?"* Gote min, *"Min soz digel Kak Reşîdî heye."* Kak Reşîd ji hingê serokê leşkerê Kurdan bû. *"Kanî Kak Reşîd?"* min gotê. Got, *"Li mektebe eskerî ye. Li Napirdan, li ser sinorêt Îranê. Eve deh rojin çûne mekteba eskerî. Ez çûm mektebê, Kak Reşîd û Kak Samî li wir bûn. Min gotê, 'Kak Reşîd eve deh roj in şer rawestaye. Xelk mîna tirêziya mêriyê, hinde diçine Îranê, hinde diçine Iraqê. Kesek nabêje me, ka dê tu çi bikey?' Reşîdî gote min, 'Bila Kak Wezîr an Kak Samî bibêjitin.' Kak Samî gote min, 'Kake yên we jî ruh tenê ditirsin?' Min got, 'Belê em ditirsin. Baweriya me bi Baasiyan jî nahêtin.' Got, 'Eger hun bitirsin birron ji bo Iraq, heke li ruha xwe bitirsin birron jî bo Îran. Li Îranê jî hiç mal niye...'* Paşê ez û hevalêt xwe, me çekên xwe dane şivanekî û çûn Hecî Umran. Pê re em derbasî xwarê bûn, derbasî bajarekî jê re dibêjin Xanê. Paşê em çûn cihê Barzanî li Nexede. Piştî hingê, me birin ordîgeha Kermanşahê. Em heşt hezar kes zugurt bûbûn. Îranê, me wekî kavirran difiroşt Iraqê. Me nêrî, em herine Iraqê çêtir e. Ez bi Seyid Salih şêwirîm. Ew jî serdarekî Kurdan bû. Cîranê me bû. Wî gote min, *"Ez naşêm bêjime te here an nere."* Min got, belkî ev Kurdîniye bi derew çê bibît. Bes çi tiştek bi derewan çê nabît, çunkî serê tevgerê yek sal Kurdînî, bi partî dikir. Paşê her kesî bi kêfa serê xwe kir. Ji mêj e, ez pê hesiyam eve derew e. Min jî got, bila ez herim bila ez bimirim, çunkî çi tiştek bi derew çê nabît. Em 90 hezar kes hebûn. Em anîn bajarê Bexda. Pê re, em wekî pezî birin başûr. Her muxtarekî Ereban hat çend kes birin ba xwe. Hinek Ereb hebûn pir qîmeta me girtin. Em li wir man heta 1979'an heyva Adarê. Min icaze xwest û ez hatim mal. Piştî hingê, şerê Îran û Iraqê ji dest pê kir.

- Şerê kîmawî te dît?

- Min nedît, lê li rex me hebû.

- Rewşa we li Tirkiyê çawa bû?

- Xirab bû, em dereng qebûl kirin.

- Tu çi li dawiyê dixwazî bibêjî?

- Di sala 1945'an de defterek hebû. Ya Cegerxwînî bû. Helbestek têde hebû ya Hacî Qadirê Koy Sincaqê bû. Di wê deftera Cegerxwînî de hatî nivîsandin, ku ew berî bibe 80 salî li Stanbolê miriye. Vêca ji hingê heta nîha dibe dora 130 salî. Ewî gelekî zilm jî ber sultanan dîtiye. Pir hatiye girtin. Paşê reviyaye mala Bedirxanan. Li nik wan bûye mamostayê diyanetê. Ew nezewicî bû û neçûye hecê jî. Di helbesteke xwe de gotiye:

Ta bi imro zor helistan
Gewrekan mîrî Kurd
Hiç yekîş azad nebû
Zalim lekim, tekbîrî Kurd
Her yekî bi xwey dekola
Bo yekîtî hewl nedidan
Poştiman nebûyî,
bo çî nabin yek hemî
Ger bibî ew dem ebin
Tuş ebişim şirî Kurd
Bes e, ey milletim
Heta kengî berberî.

Kake, heke ew car em wiha nebana, em serkewtî dibûn. Bes em li dijî hev in.

"Ji bo me Seddamî ser jê bikin!"

- Navê te, metê?

- Hemra Şems Dîn e. Ez Fovî me, ji gundê Girkanê me. 80 salî me û ez Bêduhî me.

- Metê, çend sal in tu arîkariya pêşmergan dikî?

- Eve sih û tiştek sal in. Bi heft cihan welleh.

- Metê, pêşmerge dihatin mala te an te ji wan re tiştan dibir?

- Ne, ne, bi şevê. Pêşmerge dê werin, pencere baş bigirin û rakevin heta ber devê sibê. Heke bû sibe, radibûn, min zadê wan hazir dikir û der diketin çiyayî. Me cilkêt wan, gorêt wan dişuştin. Pêlavêt wan dişuştin û dirust dikirin, da herin. Ma ev simêlêt gurz bo çi ne?

- Metê!

- Metê gorî.

- Kur gorî, pêşmerge çima şer dikirin?

- Top diavêtin me, tiving divêtin me, balafir dihatin me.

- Ji bo mafê Kurdan bû, ji bo çi bû?

- Erê, erê, ji bo... ew çi dibêjin? Zatî...

- Hukmê zatî.

- Erê, hukmê zatî. Hukmê zatî dê bidine me, em jî dê bibine hukmet. Pa, vêca wisa? Hema me digot, em heqê xwe bistînin, erdê xwe bistînin, rexek ji bo te, yek ji bo me. Em musteqîl (serbixwe) bibin, emê bibine hukmet. Me got, ...zatî dê bide me, ew gotin em nadin û li me hatin!

- Kî ye serokê Iraqê?

- Pêşî, Mela Mistefa bû. Piştî wê, Mesud e û xelas!

- Serokê Ereban kî bû?

- Seddam e. Seye, se! Erê welleh seye. Erê welleh beraz e, kafir e. Ma min şerê wî kir? Ez li ser xanîkê xwe bûm. Kurkekî min tenê heye, dê bila ji me vebûya.

- Kurê te jî pêşmerge bû?

- Nexêr, bi eyal bû, neşiya. Arîkarî dikir, hi-î-î! (Bi dengekî zirav î bilind, ango pir). Bi xwedê bi hêstira xwe her tişt dikir. Ma yek hebû arîkarî nekira. Jinkan dikir, mêran dikir, tolazan, pîremêr û li me hat. Heke bi top û balafiran bûya em neditirsin. Belê kîmawî serî li me birrî.

- Kîmawî çi ye, metê?

- Jehr e, pa?

- Jehr e, çawa dihat avêtin?

- Hema diavêt, toz û xempelê, hema diçite çav, diçite mejî, diçite dil, diçite difn, diçite guh û wisa...

- Te dît gava diavêtin?

- Erê, welleh me didît. Ma çawa me nedît? Ne em ji hindê hatin! Wax! Aha wisa!

- Hun çawa revin, hatin?

- Em hatin, bi piyan, bi destan, bi dewaran, bi tabê, bi birsê, bi rezaletê, bi xwelî-serî em hatin.

- Ez bala xwe didimê tu gelekî pîr î.

- Ez li hêstirê siwar bûm... Dê ji bo me tiştekî bikin.

- Em çi bikin?

- Ji bo me Seddamî serjê bikin. Vê gavê em biçûna welatê xwe! Ma tu dizanî halê me li vê derê çi ye? Ez pîrejin im. Ha eve! Eve sê dan e, min hindê xwarî. Şerme ji bo me, ji te re bibêjim. Bila em biçine welatê xwe, bila em pelkêt daran bixwun. Dê Seddamî ji me vekin! Dê Seddamî serjê bikin! Binax bikin!

- Metê!

- Metê gorî, cenê min.

- Ma Frense ji bo te ne xweş e?

- Ne, baş nîne. Welat xweş e! Ax û avê me, me xweşî li wir ditiye. Xwarina me xweştir bû.

- Ma xwarina vir bi te nexweş e?

- Ne, vê hêvarê xwarin anîn, em nizanin kêz bûn, kitik (pisîng) bûn!

- Em çawa Seddamî bikujin?

- Wî çawa ji me dikuşt, em bi rêz li erdê diketin, hema wisa bikujin. Hema tek bi erdê de bidin! Hema em biçine welatê xwe, bila em giyayî bixwun. Ev xweşî min navê!

HINGIVÊ JEHRÎN Ê "DEMOKRATAN"

"Est-ce qu'il y a eu un Etat kurde? - Gelo Kurd berê dewleteka xwe hebûn?" Ev pirsa "demokrateki" Firensî bû di "Antenne-2" televizyona Firensî de, roja 16. Êlûnê 1989'an, ji vexwendiyên Kurdên "demokrat" re. Vexwendî jî ev bûn: Gérard Chaliand (nivîskarekî Firensî, li ser Kurdan pir nivîsandiye), Îsmet Şerîf Wanlî, Chris Kutchara (rojnamevanekî Firensî, Kurdnas e), Jean Bertelino (rojnamevanekî Firensî, li ser Kurdan nivîsandiye), Kendal Nezan û hwd...

Em yekê bibêjin û yekê nebêjin! Berî vê, pirsê, "demokratê" Firensî çend pîvazan li ser riyê vexwendiyan hûr kir! "Demokratê" Frensî ji berê ve miya xwe biriye, vêca niha şînê ji vexwendiyên "demokrat" re digerîne! Pirs ji nava giştan ji Chris Kutchara re çû. Bersiva wî jî wusa bû: *"Ji binî, ji binî..."* Li kêleka vê "demokratê" Firensî, deh panzdeh caran bala guhdaran û temaşekeran kişand ser vê yekê: " Dewleteka Kurdî tune bû!" Paşê çû ser A. Qasimlo û wusa got: *"Qasimlo mêreki çê bû. Guftûgotinan dixwest. Serxwebûn nedixwest. Xema wî tenê ev bû, ku Kurd werin nasin. Rengekî ji otonomî dixwest..."* Gava çêra Komara Mehabadê bû Chris Kutchara weha bersiv da: *"Komarek bû, ku di warê navnetewan de kesî nas nedikir. Di bin siha Yekîtiya Sowyet de dijiya. Dema hêzên Roava hêriş kirin, Yekîtiya Sowyetî destê xwe ji komarê kişand û hişt ku komar were rûxandin..."* Pêna dor hate ser Îsmet Şerîf Wanlî, da nêrîna xwe li ser tunebûna dewleta Kurdî bide, "demokratê" Firensî peyvdan zû ji dest wî girt û bala vexwendiyên "demokrat" bire ser zimanê Kurdî! Pişt re "demokratê" Firensî diyar kir, ku Kurd ji hemû milletên dinê bêhtir di warê civakî de li paş bûn, lewma dewleta wan tune bûye! Pey re "Antenne" ya "demokrat" filmekî belgeyî, yekî baş(!), li ser Barzanî nîşan da. Barzanî di wî filmî de wilo dibêje: *"Paş eweyî ke milletî Kurd boyî derkev li jiyanî çend salayî da li gel Ebdilkerim, jiyanî bi şêweyî zor zehmet e, sext e... boyî naçar dawayî hukmî zatî, otonomî bo xweyî biket, li çarçêweyî sinorî Iraq de, bo eweyî bitwanê nextêk bi asûdegî we serbestî bijî... we ê me hîç katek dawayî çêbûneyî damezrandinî hukumetî Kurdistanî serbixwe man nekirdiwe!.."* Di warê rêjîma faşîstên Tirkan de "demokratê" Firensî dibêje: *"Li Tirkiyê, bilî her tiştî, rewş hineki cuda ye, ez î şaş im an ne?"* Ji bo bersivê Kendal Nezan xwe dide pêş û dibêje: *"Iraq jî hemû dewletên dinê, ji Kurdan re pir xirab e. Paşê Îran tê. Tirkiye dewleteka nîv-demokrat û nîv-diktatorî ye. Li gora mirovan, Tirkiye mafên Kurdan nas dike, heta bibin wezîr an serokê dewletê, lê bi şertê xwe Kurd nebînin..."* Vêca "demokratê" Firensî radibe û dibêje: *"Pareka giring ji Kurdan li Tirkiyê heliyane, ne wilo?"* Di vir de Jean Bertelino dibêje: *"Kurd ji wan re cehş dibêjin."* "Demokrat" pesna Tirkiyê dide û wanî diaxife: *"Gava Madam Mitterrand çû Kurdistanê xelkê got, 'li rewşa Kurdan binêrin, çi nexweş e!' Weke ez dibînim, em dîsa dikarin herine Tirkiyê. Me dikarî film bigirta. Ez nizanim ew dikarî biçûya Iraqê û Îranê an ne?"* Berî dawiya weşanê yê "demokrat" pirseka dinê kir: *"Gelo pirsa Kurdî bi pêş dikeve?"* Îsmet Şerîf Wanlî dibêje: *"Fikir niha heye, em li ser dixebitin..."* Piştî wî Kendal Nezan ji bersivekê dide: *"Em di warê rêxistinên mirovî de hene, lê di warê dewletan de nîn in. Herwekî, diyasporeka mezin jî Kurdan li derveyî welat heye. Kurd hunda nabin. Emê bi serkevin. Vê wextê ne, lê emê rojekê azad bibin!"* Di dawiya weşanê de, di "Antenne" ya "demokrat" de Şivên da *"Wey li min"*ê. Dengê wî digihişt gerîllayên li ser serê Çiyayê Cudî!

Propagandeya împeryalîstan propagandeyeka pir bi zanîn e. Peyv bi peyv, pîvayî ye. Naxwazin kevirên xwe biavêjin, eger bizanibin du gûz bi hev re nakevin. Gereke em jî gotin bi gotin li ser rawestin, ji hev vekin û armancên wan eşkere bikin. Perdeyên ku xwe di pişt wan de vaşartine, biçirînin. Berî vê, em dixwazin mêraniya Gérard Chaliand li hemberê propagandeyan ji bîr nekin. Pêna "demokrat" xwestin derewa nebûna dewleteka Kurdî bikin rastî û vê ji Kurdan re bikin kêmanî, da peyayên xwe bidine pêş û rêkê ji pêlangên xwe re berebere vekin, camêr Gérard nimûneka ku temaşekerên Firensî zû têbigihîn wê da û got: *"Cezayîrî jî, berî ku serbixwe bibin, dewleta wan tune bû?"* Li aliyê dinê jî, li ser mesela paşmayina civakî ya Kurdan û neserxwebûna wan, Kurdnas Gérard Chaliand, bersiveka li dijî propagandayên împeryalîstan da û got: *"Hun dizanin, li UNO - Rêkxistina Netewên Yekgirtî bi dehan netew hene serbixwe ne, lê ji Kurdan hindiktir in û jî wan bi paşketitir in!"*

Propaganda zanîneka bi serê xwe ye. Yek jî sedemên, ku rejîmên împeryalîst karîne milletên xwe kedî bikin, helbet eve, ku propagandeyekê jê re dirêsin û dihûnin, heta armanca xwe dibine serî. Di warê bindestkirina milletan de jî, gava têkoşîna milletan gurr dibe û dike bi serkeve, împeryalîst karê xwe dikin, da stiriyan bi destê dînên van milletan bidin berhev kirin, ango millet bi xwe li dijî hev rakin û berdine hev; mîna cehşan û "parêzkarên gundan - Koy Korucuları." Li aliyê dinê jî, da împeryalîst bi ser kevin. Paşê, da rengekî din jî propaganda çê bikin û bibêjin: *"Kurd berê ne dewlet bûn, lewma nabine dewlet. Di warê civakî de jî li paş in û hwd..."* Piştî ku stirî bi destên dînan hatin berhev kirin, êdî bazara dînan digihêje perakî... Di derbarê vê yekê de, em dixwazin dûr neçin û nimûnekê ji dîroka me ya ji vê sed-salê bidin: Piştî Peymana "Sykes-Picot" di sala 1916'an de, "hevalbendên" Roava "pîrê nexweş" împeratoriya Osmanî li gora Peymana "Moudros" (30. Çiriya Pêşîn 1918'an) di nava xwe de paymal kirin. Konferansa Aşitiyê "Versailles" li Firense ne mîna Konferansa Çekên Kîmawî ya li Parîsê (di meha Çilê sala 1988'an de) bû, ku sitemkar têde amede bûbûn û polîsên Firensî yên sitembar li derve derdor girtibûn. Hingê karê xwe ji roja 19. Çilê 1919'an dan destpêkirin û General Şerîf Paşayê Baban, Kurdekî berê balyozê împeratoriya Osmanî li Swêdê bû û "hevalbendan" rêza wî digirtin, di mêjûya 22. Adarê 1919'an de têde hazir bû û daxwaznameyek pêşkêş kir. Kurdên roavaperwer dixwestin bibêjin, ku Şerîf Paşayê Baban nûnerê Kurdan bû û bi navê tevgera netewî ya Kurdî çûbû konferansê. Giring e mirov bibêje, di daxwaznameya Şerîf Paşa de perçeyê rohilatê Kurdistanê nehatibû nîşan kirin. Roavahiyên "aşitixwaz" bi benê Kurdan leyistin. Çêra navê dewletekê kirin, pêdivîbû ku ev dewlet bibe sancaqek li hemberê Bolşevîzma li Ermenistanê hatibû damezirandin. Vêca, di sê bendên (bendên 62, 63 û 64) Peymana "Sevres" de ya roja 10. Tebaxê 1920'an, sozê Kurdistaneka serbixwe hatibû dayin. Lê gava berjewendiyên "aşitixwazan" di qaxeta Kurdan de nema, di Peymana "Lausanne" (24. Tîrmehê 1923'an) de, hema gotina "Kurd" jî derbas nekirin û Şerîf Paşayê Baban çû li başûrê Îtaliya serê xwe danî.

Ka em vegerine ser hingivê jehrîn di weşana televîzyona Firensî de. Di warê ku "demokratê" Firensî bala temaşekeran pir caran dikişîne ser "tunebûna dewleteka Kurdî" de, diyar dibe, weşan pêşî hatiye xwendin û li ser hatiye rawestin. Bi gotineka dinê, pirsên dihatin kirin berê hatibûn hazir kirin. Armanca "demokratê" Firensî ev bû, ku silavê li ser "tunebûna dewleteka Kurdî" bide "demokratên" Kurd; weke ku bixwazin bibêjin, Kurd ne hempayê axavirin û birêvebirina dewletekê ne. Ev jî me dibe ser xaleka dinê: Dewlet ji Kurdan re nîn e, bi rengê mafên dinê razî bibin! Ji ber vê yekê jî A. Qasimlo "mêrekî çê" bû û Barzanî jî "bi hîç katekê dawa serxwebûnê nekir!" Pêwist e, em çepê xwe şaş nekin. Balkêşiya niha ya Roava li ser pirsa Kurdî, ne ew berketîbûnê derheqê Kurdên Nîvro û Rohilat e. Wekî dinê, da çarenûsa Kurdên Bakur jî bigihe wan û bi carekê pirsa Kurdî ji guhan bê avêtin. Çawa?

Di dirêjahiya weşanê de, rejîma faşîst a Tirkiyê cihekî xwe yê taybetî li şûna rejîmên dinê yên dagirker jî girt, çima ku çekfiroşiya Firense ji Iraqê re meseleka cuda ye, bi mesela Kurdên Bakur ve ne girêdayî ye! Helîkopterên "Pûma", ku Firense diyarî Tirkan dike da li gerîlla bidin, ew jî meseleka bi Kurdên Nîvro ve ne girêdayî ye! Armanca, Tirkiyê ji dewletên dinê veqetandî bidin şanî kirin ew bû, ku bi temaşekeran bidin bawer kirin, di hemû waran de nenasîna 15 milyon "Tirkên Çiyayî" ne mîna reşekujiya Helebçe û kuştina A. Qasimlo ye! Bi gotineka dinê, rejîma Tirkiyê ya "nîv-demokrat" û "nîv-diktatorî" ji rejîma Îranê û ji rejîma Iraqê çêtir e! Ji bo çarenûsa Kurdên Bakur jî, divê *Tirkbûna Turgut Ozal* bi boyaxa Kurdî were şuştin û Kurdî di Esambla Netewiya Tirkî ya Enqere de serbest bibe! Çilo?

Ji serî heya dawiya weşanê, hema mîna kovarên faşîstên Tirkan bi xirabî ji be, ne çêra PKK û ne ji çêra şerê cuntaya mirovkuj li dijî gelê me yê bakur û azadîxwaz, bi carekê nekirin. Ev propagandeyên reş û tarî, ku împeryalîst li dijî PKK radikin û bi riya "parêzkarên gundan", dixwazin PKK terorîst bidin şanî kirin. Çi di pişt perdeyan de û çi di kovaran de, împeryalîst arîkariya dewleta Tirk dikin. Armanc ji vê eve, da PKK di çavê gelê me û di nêrîna navnetewan de reş bikin, xwîna gerîllayên canemerg bi erzanî bixine bazara dagirkerên Tirkan.

Dawî; di derbarê çareserkirina pirsa Kurdî de "nîv-demokrat" û "nîv-dîktatorên" me, herweha "diyaspora mezin ji Kurdên li derveyî welat" ku derdikevin ser televîzyonan, *reben* dixwazin -ji xwe xwewnên wan ên şevan jî ev in-, bi *"Xezal, xezal!"* û *"Ez kevok im!"* ji antêna **"nebûna dewleteka Kurd"** *parsa* mafê 20-25 milyon Kurd bikin! Wusa wê "bi ser kevin" û wê rojekê "azad" bibin! Wê "herin" Kurdistanê! Hingê bila bira "Antenne" ya "demokrat" jî bikin: **"Ka antêna min ka, bax û xaniyê min ka!"**

Amed

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku berê navenda bazarganiyê niha keleha berxwedanê ye

AMED

- III -

"Amed...
Tu dayika me Amed
Herdu çavên te Ruha û Mehabad
Axin Amed...
Herdu biskên te Tîr û Ferad
Axin Amed..."

CIHÊN RÛNIŞTINÊ Û BI CIH BÛNA ŞÊNÎ LI ÊRDIMA AMEDÊ

Li bakurê-rojavayê Kurdistanê, piştî bajarê Dîlukê (Entab) bajarê ji aliyê hejmara şênî ve mezintirîn bajarê Amedê ye. Herweha li vê birê Kurdistanê bazarganî bêhtirîn xwe li vî bajarî navendî kiriye. Pêşveçûna bajarî û industrî xwe gihandiye koçberên pêwîst. Amed herweha navenda çanda Kurdî ye jî. Bajarê Amedê bi van taybetiyên xwe li bakurê-rojavayê Kurdistanê bûye navendekî bingehîn û herî pêwîst.

Li navenda bajarê Amedê bêhtir ji şêniyê xwe-cih, şêniyê ku ji bajarên ciran hatiye dimîne û ev jî, yan xwe bicihkiriye yan jî piştî demsalan vedigere cihê xwe. Mirovên ku ji der ve hatine bêhtir ji êrdimên Mêrdîn û Rûhayê hatine. Paşê jî piranî ji êrdimên Çewlik û Mazra hatine.

Li bajarê Amedê fakulteya tendurustî (tip), zaningehek (ûnîversîte) û gelek saziyên xwendinê yên din hene. Lewma ji hemû bajarên Kurdistanê bêhtir Amed xwediyê xwendevanên xwe-cih û yên ji der ve tên e. Gelekbûna ciwanên xwendevan li Amedê bûye sedemek, da dagirker baş bala xwe bidin Amedê û li ser birawestin.

Artêşa bê karan jî li Amedê roj bi roj mezintir dibe. Rista mirovên ku ji der ve tên, di girsbûna vê artêşê de mezin e. Di encama bê karî û nebûna xebatê de, li navenda bajêr bi hezaran çayxane hatine vekirin.

Amed li ser erdekî mîna deştekî an jî beriyekî hatiye avakirin. Ev erd cih bi cih bi giran hatiye xemilandin. Piraniya cihên rûniştinê yên li derdorên Amedê, weke gundên navendî û navçeyên Amedê, li kendalên giran avabûne. Cihên rûniştinê bi piranî nêzîkî hevûdu ne.

11 navçe, 14 qopanî û 670 gund girêdayê bajarê Amedê ne. Hejmara teviya şênî 778.150 kes e. Pîvana sediya erdî 15.354 km^2 ye. Piştî navenda bajêr, navçeyên ji aliyê hejmara mezinahiya şênî ve, navçeyên Farqîn (Silîwan), Bismil û Erxenî ne. Ev hersê navçe, navçeyên Amedê yên pêşketîtirîn in.

NAVENDA BAJARÊ AMEDÊ:

Ji aliyên hejmara şênî û pîvana erdî, li herêmê cihê rûniştinê yê mezintirîn e. 323.448 kes di navenda bajêr de vedijîn. Pîvana sediya erdî 3.010 km^2 ye. Ji bo her km^2 erdî 107 mirov dikevin. Piraniya şênî bi giranî di navenda bajêr de vedije. Ji ber vê yekê jî tundbûna şênî mezin e. Ji sedî sih ji teviya şêniya êrdima Amedê, her weha ji sedî 63 ji teviya şêniyê bajarî, di navenda bajarê Amedê de vedije.

Li kêleka qopaniyên Exîl, Mermer û Yolboyu, 130 gund girêdayiyên navenda bajarê Amedê ne. Di her 100 km^2 de çar gund hene. Bêhtirî 30 cihên rûniştinê hene, ku girêdayê navendê ne û hejmara şêniyê wan li ser 1.000 kesî ye.

Erdê navendê di navbera Deştên Qerexan, Kîkî û Dêştên Pîranê de dimîne, ku ev der bi navê Deşta Amedê tê nimandin.

Erdê navendê yê li rojhilatê Ava Tîr dimîne, ji bo hilbirîn û çandiniyê destda û rêdayî ye. Şêweyên baqilan, tixmên baqilan, pembû, kitan, dexl û zad û fêkî tên hilanîn. Rojavayê Ava Tîr ji bo hilbirînê nedestdayî ye, lewma bêhtir pez û sewal tên xwedî kirin.

Gundên ku girêdayiyê navenda bajêr in bêhtir li dora navendê, li qirexên riyên bingehîn hatine avakirin.

BISMIL: Li bakurê-rojhilatê êrdimê avabûye. Li Bismilê 61.517 mirov hene. Ji bo her km^2 erdî 36 kes dikevin. Pîvana sediya erdî 1.748 km^2 ye.

Qopaniyên Tepe û Yukarisalat û 88 gund giradayiyê Bismilê ne. Cihên rûniştinê yên navçeyê heya bê gotin nêzîkî hevûdu ne. Li ser her 100 km^2 erdî pênc gund avabûne. Li ser axa êrdima Amedê bêhtirîn cihê rûniştinê girêdayiyên Bismilê ne.

Navçeya Bismilê li ser Deşta Behremkan avabûye, ku deşta herhemdêrtirîn e li Amedê. Ji ber ku navçe li ser deşteke bi xêr û ber avabûye, aboriya navçeyê jî pişta xwe daye kişt û kalê (zîreatê). Bismil navenda dexl û zada Amedê ye.

Jî ber ku axa Bismilê bi xêr û ber e, li gundan jî axatî geleki serdest e. Erdên hene bi giranî di bin serdestiya çend kesan de ne û di encama vê de jî, koçberî û derketina ji navçeyê berdewamî ye. Lewma jî leza pirbûna şênî herdiçe kêmtir dibe. Hejmara gundên Bismilê yên ku şêniyê wan bêhtirî 1.000 kesî ye, ji dehan derbas nabe.

Bismil li qirexa Ava Tîr avabûye. Yek ji cihên rûniştinê yê kevintirîn e li êrdima Amedê. 58 km ji navenda bajarê Amedê dûr e. Li ser riya xeta trênan a Amed û Misricê mîna îstasyonekî ye. Herweha li ser riya ku ji Amedê diçe Sêrtê ye jî.

ÇERMÛK: Li başûrê-rojavayê axa êrdima Amedê avabûye. Pîvana erdî 1.032 km^2 ye. Hejmara şênî 36.893 kes e. Li ser her km^2 axê 32 vedijîn. Qopaniya Alos û 65 gund girêdayiyên Çermûkê ne.

Axê navçeyê bi çiyan û daristanan xemiliye. Ji ber vê rewşa erdnîgarî hejmara cihên rûniştinê kêm e. Li ser her 100 km^2 axê bi nêzîkahî 2 gund avabûne. Piraniya gundan li birê bi çiyan li aliyê rojavayê êrdimê dimînin. Hejmara şêniyê gundan bi piranî hindik e. Herweha leza zêdebûna şênî jî di navçeyê de kêm e. Hejmara gundên ku şêniyê wan bêhtirî 1.000 kesî ye, tenê şeş in.

Aboriya Çermûkê pişta xwe dide çinandinê. Dexl, birinc, pembû û fêkî tên hilanîn. Li kêleka hilbirînê, xwedî-kirina pez û sewalan jî di aboriya navçeyê de cihekî giring digire.

Çermûk dimîne li rojavayê navçeya Erxenî. 90 km ji navenda Amedê dûr e. Navçeya Çermûkê heya berî niha û bi demeke nêzîk bi êrdima Mazra ve girêdayî bû. Navçe ji aliyê çiyan hatiye zivirandin. Li derdorên navçeyê rez û zeviyên fêkiyan hene.

ÇINAR: Li başûrê axa êrdima Amedê dimîne. 35.668 mirov li Çinar vedijîn. Pîvana erdî 1.952 km^2 ye. Li ser her km^2 axê 18 mirov hene. Qopaniya Kilwan û 51 gund girêdayiyên Çinarê ne. Hejmara cihên rûniştinê kêm e. Li ser her 100 km^2 axê du yan sê gund hene. Gundên Çinarê bêhtir li ser Deşta Kîkî ne. Ev deşt aliyên rojhilat û başûrê axa Çinarê digire û gund jî li keviyên deştî avabûne. Axa Çinarê ji bo hilbirînê destdayî ye. Li gundan axatî jar e. Lewma jî gundên Çinarê, kêm jî be, hindekî pêşveketî ne. Hejmara gundên ku şêniyê wan bêhtirî 1.000 mirovî ye, nêzîkî dehan e.

Di navbera salên 1940 û 1950'an de penahberên ji Qudus û Bulgaristanê li ser axa Çinarê hatin bicihkirin. Riya Amed û Mêrdînê ji navenda Çinarê derbas dibe. Çinar 30 km ji Amedê dûr e.

ÇÛNGÛŞ: Li bakurê-rojavayê êrdima Amedê li ciheki bi çiyan hatiye avakirin. 17.995 kes li Çûngûşê vedijîn. Pîvana erdî 489 km^2 ye. Li ser her km^2 axê 37 kes hene.

Ji ber ku erdê navçeyê ji bo hilbirîn û çandiniyê baş e, ji bo her 100 km^2 erdî ji heft gund dikevin. 35 gundên Çûngûşê hene. Avbenda "Qaraqaya" li Çûngûşê ye.

Li vê navçeyê jî aborî pişta xwe dide çandiniyê û xwedî-kirina pez û sewalan. Ji Çermûkê riyek diçe Çûngûşê. Ev rê 24 km direj e.

PÎRAN: Li bakurê axa êrdima Amedê dimîne. Xwediyê ciheki bi çiyan e. 35.170 kes li Pîranê hene. Firehiya erdî 738 km^2 ye. Ji bo her km^2 axê 48 kes dikevin. 35 gundên Pîranê hene. Ji bo her 100 km^2 axê pênc gund dikevin. Nêzîkî deh gundan xwediyê şêniyekî li ser 1.000 kesî ne. Piraniya gundan li başûrê-rojavayê û navîna axa navçeyê diminin.

Aboriya navçeyê pişta xwe daye çandiniyê. Bi piranî dexl û fêkî tên hilanîn. Ji navçeya Erxenî rê diçe Pîranê. Ev rê 32 km ye. Pîran 88 km ji navenda bajarê Amedê dûr e.

ERXENÎ: Li aliyê rojavayê êrdima Amedê avabûye. Hejmara şênî bi tevayî 59.359 kes e. Pîvana erdî 1.489 km^2 ye. Li ser her km^2 axê 40 mirov vedijîn.

Qopaniya Ehmedan û 70 gund girêdayiyên Erxenî ne. Piraniya gundan li bakurê erdê navçeyê dimînin. Li ser riya tomofilan û xeta trênan rêz bûne. Li ser her 100 km^2 axê pênc gund hene.

Hilbirîna çandinî li navçeyê pêşveçûye. Hişinahî û fêkî di hilbirînê de ciheki pêwîst digirin. Behîv û tirh tên firotin û derdikevin derveyî navçeyê. Debara gelî li kêleka hilbirîna dexl û zadê bi xwedîkirina sewalan jî dibe.

Ji gelek aliyan ve Erxenî xwediyê riyan e. Ji ber van derfetên çûyin û hatinê li Erxenî bazarganî heya pîveyeke pêwîst pêş ve ketiye. Piştî navenda bajarê Amedê, Erxenî jî aliyê bajarvanî ve navçeya pêşketitirîn e. Îndustrî jî herweha li gora vê pêşveçûye.

Derdorên Erxenî bi zeviyên hişînahî û fêkiyan ên fireh kemilî ne. Riyên bi liv û tevger ji Erxenî derbas dibin. Erxenî bûye mîna qonaxekî. Ev jî bûne sedem, ku Erxenî pêşvebikeve.

HÊNÊ: Gava mirov navê Hênê dibihîse, serîhildana Şex Seîdê Pîranî û berxwedana neh rêhevalên me tên bîran. Li bakurê êrdima Amedê li ciheki bi çiyan Hênê avabûye. 23.018 kes li Hênê vedijîn. Firehiya erdî 415 km^2 ye. Ji bo her km^2 axê 55 mirov dikevin. 18 gundên Hênê hene. Li ser her 100 km^2 erdî bi nêzîkahî çar gund hene. Hejmara şênî bi piranî li gundan, hema li hemû gundan, bilind e. Piraniya gundan li ser axa deşteke piçûk li bakurê navçeyê avabûne.

Ji Erxenî rê diçe Hênê. Gava mirov bixwaze biçe Amedê pêşî diçe Erxenî û paşê rê ji vir vediqete û diçe Amedê.

HEZRO: Li bakurê-rojhilatê êrdima Amedê avabûye. Ciheki çiyagêr bûye erdê Hezro. 18.947 kes li Hezro hene. Firehiya erdî 419 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 45 mirov vedijîn. 22 gundên Hezro hene. Li ser her 100 km^2 erdî pênc gund avabûne. Piraniya gundan di navîna erdê navçeyê de li kendal û dêmenên çiyan avabûne.

Erdê Hezro û pêşemîn ji erdê navenda navçeyê geleki asêgir e û ne rasteaxe. Çandinî û xwedî-kirina sewalan bûye aboriya Hezro. Hezro li nêzîkî riyê Amed û Sêrtê dimîne. Bi vê riyê mirov dikare here navçeyê jî. 76 km ji bajarê Amedê dûr e.

PASÛR: Li bakurê-rojavayê êrdima Amedê dimîne. Hejmara şênî 42.047 kes e. Firehiya erdî 1.601 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 26 kes hene. Qopaniyên Çixsê, Akçasir û Hemzali û 45 gund bi Pasûrê ve girêdayî ne. Piraniya gundan li başûr û rojavayê axa navçeyê dimînin.

Bakur û rojhilatê navçeyê bi çiyan xemilî ne. Aborî pişta xwe daye hilbirîn û çandiniyê. Li derdorên bi çiyan jî xwedî-kirina sewalan ciheki pêwîst digire. Daristan jî ciheki fireh digirin û bûne perçeyeke kehniyên aborî.

Pasûr navçeya dûrtirîn e ji navenda bajarê Amedê. Li ser riya kerwanan, ku ji Amedê diçe Mûşê, avabûye. 135 km ji bajarê Amedê dûr e.

LICÊ: Li bakurê erdê êrdima Amedê avabûye. 41.402 mirov li Licê hene. Pîvana erdî 1.083 km^2 ye. Li ser her km^2 axê 38 kes vedijîn. Qopaniya Kayacik û 55 gund bi Licê ve girêdayî ne. Li ser her 100 km^2 erdî pênc gund hene. Gund di nîvê axa navçeyê de bi piranî avabûne. Nêzîkî 10 gund xwediyê hejmareke şênî yê li ser 1.000 kesî ne.

Gelê derdorê debara xwe bi çandînî û hilbirîne pêktîne. Licê 90 km ji navenda bajarê Amedê dûr e. Licê li ser riya Amed û Çewlikê dimîne.

FARQÎN: Li rojhilatê êrdimê avabûye. Hejmara şênî 82.699 kes e. Pîvana erdî 1.379 km^2 ye. Li ser her km^2 erdî 60 kes hene. Farqîn ji aliyê tundbûna şênî ve navçeya mezintirîn e. Qopaniyên Baxdere û Çatalkoprû û 65 gund girêdayiyê Farqînê ne. Piraniya gundan li keviyên riyan û di nîvê axa navçeyê de avabûne. Li ser her 100 km^2 erdî pênc gund hene.

Debariya gel bi hilbirîn û çandiniyê dibe. Tîtin û birincê Farqînê bi nav û deng in.

Farqîn, 84 km ji navenda bajarê Amedê dûr e. Li ser riya Amed, Bêdlîs û Sêrtê dimîne. 35 km dûr ji Farqînê, li aliyê başûr, riya xetê trênan ji Amedê diçe Misricê. Farqîn ciheki rûniştinê yê kevnar e. Li ser axa Farqînê gelek berhem û endizyariyên dîrokî hene.

REWŞA ÇANDÎ LI ÊRDIMA AMEDÊ

Bajarê Amedê heya devereki geleki pêwîst xwediyê jêma û berhemên çandî (kûltûrî) ye. Ev bi gelemperî çanda Kurdî ya serpêhantinî tîne zimên. Piraniya stranên ku vê rojê weke "muzîka gelî ya Tirkan" tên pêşkêş kirin, ji Amedê derketine û bingehê van stranan bajarê Amedê bi xwe ye. Gelek dengbêj û hunermend bi stranên Amedê bûne "xwedî nav" û "nav û dengê" wan bilind bûye. Nimûneyên vê rastiyê heya bê gotin gelek in. Amed xezîneyeke govend û muzîkê bi xwe ye. Ev jî rastiyeke dîrokî ye. Hema hema li her taxeke bajarê Amedê komeke muzîkê yan jî govendê heye.

Piraniya stranên Amedê stranên êş û keseran in. Serpêhatinên derd û kulan, kovan û birînan tinin zimên. Êrdima Amedê herweha, ji bo komên çandî yên amatorî û hunermendên dengbêjî û stranbêjî yê jî, wareki hilbijartiye.

Dewetên zewacê bi şahî û dîlanên mezin çêdibin. Di dawetan de bi piranî govenda "Dîk" tevlî dahol û zirnê tê leyistin. Di vê gonvendê de mil tên hejandin û ling bi dijwarî û sert li erdê tên xistin. Govenda "Dîk" leyistokeke geleki zinde û bi livbazî ye.

● *Hemû hejmarên li jêr ji îstatistîkên sala 1980'an hatine girtin.*

Piştî qirkirina li gundê Setê êrîşên dagîrkeran ranewestîn

GERÎLLAYÊN ARGK BI DIJWARÎ DIJMIN DILERIZÎNIN

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Piştî ku dagîrkerên Tirk, bê ku cudahî di navbera jin û zarokan bikin, qirkirinekê li gundê Setê pêkanîn pêve, hewla xwe dan lezandina şerê bangeşî. Berî her tiştî qirkirina li Setê bi pîlaneke taybetî birêve hat xistin. Di vê qirkirinê de cih, dem ûhw. gelek baş hatin pîlan kirin. Baregeha şerê taybetî vê qirkirinê pîlan kiriye û daye pêkanîn. Berî ku qirkirin çêbibe, pîlanên bi erk û armanc rind hatine danîn. Erk û armanc rind hatine dîtin û hisab kirin. Şaxên weşanên dagîrkeran jî, ji xwe navîngên bangeşiyê ne ji bo şerê taybetî yê dagîrkeran li Kurdistanê. Li gora vê rewşa xwe, piştî qirkirinê bi şêweyeke pîlan- û rêkxistinkirî rista xwe leyistin. Li ser riya ferman û perspektîfen baregeha şerê taybetî, polîtîkayeke weşanî danîn pêşiya çavan.

"Di hinde dem û bûyeran de ji bo sûd ji wan bê girtin, hinde rûdan bi zanatî tên pêşvebirin. Divê gel bizanibe ku ev ji aliye serîhildêran hatine birêvexistin; wêrankirin û qirkirin, dest-avêtina jinan nimûne ne ji bo van rûdanan. Lê divê di cih de bê zanîn, ku ev pirs gelekî nazik û zirav e; ji aliyên cih, dem, şêwe û naverokê hostabûnek pêdiviye. Rewşeke berevajiya vê, xusarên mezin wê bigihîne dewletê.

Da mirov bikaribe serîhildêran (gerîllayan) *ji gel qutbike, weke ku hêzên serîhildidin* (li Kurdistanê PKK) *van tiştan dikin, divê hêzên têkoşînê* (li Kurdistanê yekîtiyên şerê taybetî yên Tirkan) *serî bidin nimûneyên pîkoliyê yên heya zilmê, da gel bibêje serîhildêr bikaranînên bê maf pêktînin. Nimûneyên weke van û operasyonên sexte di vê barê de pêşniyar in..."*

(Cîhad Akyol, Serokê Saziya Şerê Taybetî yê Kevin û Teorîstvanê Kontr-gerîlla, ji Kovara *"2000'e Dxgru"*, **Hejmar 49)**

Weke ku pisborê kontr-gerîlla jî dibêje, dem û zemanê qirkirina gundê Setê, ku bi destê komên taybetî yên dagîrkeran pêkhatiye, gelekî baş hatiye hilbijartin. Qirkirin, di rojên sersaliya damezirandina Partiya me ya yanzdehan de hate pêkanîn. Partiya me, di domana şerê xwe yê yanzdeh salan de, gavên pêş ve avêtiye; şerê me yê rizgariyê xwe gihandiyê xalên şerekî girseyî û di vê riyê de bi lez pêşve dihere. Şerê rizgariyê xwe ji wê rizgar kiriye, ku tenê şerekî hêzê pêşengî be. Xwe zivirandiye şerekî teviya gelê Kurdistanê. Weke şerekî ku teviya gelê Kurdistanê vî şerî bi rê ve dibe, ev şer her diçe pêşvetir diçe. Bi vî rengî şer, rûniştiye ser bingehê xwe û gavên pêwîst li pişt xwe baş hiştiye. Di dirêjahiya sala 1989'an de, bilî hemû sixlet û rengên komplovan ên şerê taybetî, dijmin nekarî rawestîne, da şerê rizgariyê xwe negihîne taybetiyên girseyî. Dijmin nekarî pêşiya vê pêşveçûnê bigire. Hemû keftûlaftên dij-şoreşgerî jar ketin û artêşa dagîrker kete nava rewşekî, ku nekaribe di erdnîgariya Kurdistanê de xwe bilivîne. PKK li cem gelê me, weke hilbijartina yekemîn ji bo rizgariyê, cihekî bi hirmet girtiye. Ji ber vê yekê jî berî roja 27'ê Mijdarê û piştî vê rojê, ku roja damezirandina Partiya me ye, şahî û giyana girêdana bi Partiya me re xwe gihandin baniyan. Bi livbaziyên mezin ev roja dîrokî hat pîroz kirin. Herweha di navnetewan de jî ev bûyer bersivên xwe girtin; di bidestveanîna arîkarî û piştgiriyên dostên gelê me de, hinde gavên ji dil hatin avêtin. Di navbera gelê me û gelên cîhanê yên

pêşverû de, pirên gelekî pêwîst hatine avakirin. Ji bo yekîtiya, bi hêz û kesên şoreşger û demokratîkî yên gelê Tirkiyê re, hinde xebatên jêhatî birêveketine. Hinde şaxên weşanan hevpeyvînan bi Sekreterê Gelemperiya Partiya me rêheval Abdullah OCALAN re çêkirin. Ev hevpeyvîn posîdeyên xwe yên mezin dagerandin ser gelê Tirkiyê. Têkoşîna me li Tirkiyê jî bersivên pêwîst girt û xwe da nasîn.

Ev pêşveçûn tev, ew rastî ne, ku dewleta Tirk ji kûrî dilerizînin. Stûnên bingehîn ên dewleta Tirk didin ber dînamîtan. Ev pêşveçûnên wusa ne, ku dawiya rejîmê diênin. Ji bo zivirandina pêşveçûnan ber berjewendiyên xwe ve, artêşa dagîrkerên Tirk a ji nîv-milyon serbazan ku di şerê taybetî de tê bikaranîn, nabe bes û nikare biserkeve. Lê dixwazin hêzên xwe bêhtir bişînin êrdimên şer, belê hoy desturê nadin. Ger hêzên xwe bigihînin êrdimên şer jî, dewleta Tirk baş dizane, ku dîsa rewş bi hesanî nikare bê guhartin. Ji ber ku, wan destekên ku ji gelê Kurd distand êdî hunda kiriye, ku berî niha bi kotekê jî be carnan van destekan digirt. Dewleta Tirk vê rojê gelê me dide ber her şêwe pîkolî û lêdanan, lê dîsa jî nikare destek û arîkariyan bi destê xwe ve bîne. Di karvaniyê de, wê kontrola xwe ya li ser gel û însiyatîfa xwe hunda kiriye. Di bin van hoyan de, hîma leşkerî çi be bila be, dewleta Tirk wê nekaribe şer ber bi berjewendiyên xwe ve bîne û bê gotin wê bînketî bibe.

Dagîrkerên Tirk, bi qirkirina xwe ya li gundê Setê di sersaliya damezirandina Partiya me ya yanzdehan de xwestin vê qirkirinê bikin malê Partiya me, bixin stûyê Partiya me û li ser vê bingehê wan arîkariyên digihin Partiya me birawestînin; Partiya me li pêşberê awira gelemperî reşbikin û Partiya me ji awira gelemperî rabibirrin. Da ev qirkirin deşîfre nebe û rastî dernekevin ronahiyê, dewleta Tirk xwe avête bextê hoyên zivistanê. Êrdimê mîna êrdimeke qedexe danezane kir. Hemû salox û nûçeyên li derbarê bûyerê bi devê xwe da belavkirin. Nehişt ku endamên şaxên weşanan herin cihê bûyerê û rastiyan bi çavên xwe bibînin. Xebatên Kovara "2000'e Dogru" ku dixebitî rastiyan ronahî bike û hinde xebatên endamên rojnameyan hatin rawestandin. Ji bo birrîna dengê wan her tiştek hate kirin.

Piştî qirkirina li gundê Setê, bi desteka balafirên cengê, dewleta Tirk operasyonên xwe û bombe barandinên xwe domand. Li ser vê bingehê şerî berfirehtir û kûrtir kir. Çekên mîna top û firokan jî êdî di şerî de bikartîne. Di vî şerê xwe yê dagîrkerî de, êdî natirse û nabizdihe û bê mirovî qirkirinên girseyî bikartîne. Di van rojên dawiyê de dîsa hinde operasyonên leşkerî çêbûn. Çiyayê Cudî û derdorên navçeyên Çel û Qilaban ketin bin barana bombeyan. Operasyon bi vî rengî didomin. Bi hejmara deh-hezaran leşker tevlî van operasyonan bûne. Dewleta Tirk dixwaze di destpêka zivistanê de bi van operasyonan, hinde encaman bi destê xwe ve bîne. Dagîrkerên ku li hemberê gerîllayên ARGK rind jar ketine, êdî destpêkirine heya dora çiyayên Kurdistanê jî mayin bikin û serî didin azîneyên hevqasî hovî. Li hemberê van operasyonên berfireh ên vê dawiyê, hêzên ARGK jî, bi livbaziyên xurt êrîşên li dijî wan bi xurtî pêşvedibin.

Nexasim di rojên derbas bûn de helîkopterek ji bajarê Wanê balafirî. Li nêzîkî Mûksê ji aliyê gerîllayên ARGK li erdê hate xistin. Komutanê "alay"eke, "binbaşi"yekî pîlot û du endamên hêzên taybetî yên di helîkopterê de hatin kuştin. Dagîrker sedema ketina helîkopterê, weke sedemên neyin zanîn, dan xweya kirin. Weke nûçe û agahiyên digihîne rojnameya me, li hemberê lêdanên ku ji hêzên ARGK digirin, dagîrker êrdimê ji erdî û asmanan didin ber barana bombeyan. Balafir û top tên bikaranîn. Gava ji aliyekê bombe-barandina ji asmanan didome, ji erdê jî dagîrker operasyonên xwe pêşvedibin. Herweha dagîrker tevlî van gel jî didin ber lêdan û hingavtinan. Gumanên mezin hene, ku qirkirinên mezin ên nuh çêbibin.

Gerîllayên ARGK jî, bilî hoyên zivistanê yên giran, bi berdewamî dafan li pêşiya hêzên dagîrkeran vedidin. Li ser rê û rêtengên ku wê leşker derbas bibin, tiştên peqînê bi cih dikin. Gelek serbazên dagîrkeran ji hêzên şerê taybetî ku dikevin dafên gerîllayan yan ji pêl tiştên peqînê dikin, dimirin.

Di van rojan de kehniyên saloxên derewîn di weşanên burjuwaziya Tirkan de heya bê gotin hatine zêdekirin. Wusa dikin, ku mirov bibêje û hema bawer bike, ku PKK bi tevayî ji "Ermeniyan" çêbûye. Li ser vê bingehê hemû derdorên şovenîst û paşverû xwe li dijî têkoşîna me dilivînin. Bombe-baradina nûçeyên derewîn rûpelên rojnameyan dixemilînin. Herweha welatên Suriye, Qibris û hinde welatên din jî, dibin hedefên bangeşiyên wan. Bi vî awahî dagîrker serî didin azîneyên gelek dilxelînekî. Bilî êrîşên dijmin ên ji gelek aliyan ve, şerê me yê pêşmergeyî bê rawestan û birrîn pêşveçûna xwe didomanine.

Roja 2'ê Kanûnê li nêzîkî gundê Taşdelen navçeya Qilaban mayineke gerîllayan, ku raxistibûn ser rê, peqî. Ji du çehşên bi navê parêzkarên gundan yek mir, yek jî bi xedarî birîndar ket. Dîsa di destpêka meha Kanûnê de gerîllayên ARGK êrîşek birin ser postaxaneya Qilaban. Di vê livbaziyê de teknisyenê postaxaneyê, ku sîxurî dikir, bi mirinê hat cezakirin.

Yekîtiyên şerê taybetî yên dagîrkeran, li êrdimên ku operasyon birêvedibiran, gelek welatperweran girtin. Piraniya welatparêzan li Elkê, Çelê, Qilaban û Şirnexê hatine girtin.

Roja 7'ê Kanûnê di navbera gundên Hebler û Şaxê navçeya Cizîra Botan de, şerekî mezin derket. Şer demeke gelekî dirêj doma. Bi dehan serbazên dijmin hatin kuştin. Dijmin xusarên darîngî yên mezin girt. Tê gotin, ku di vî şerî de hinde pêşmerge jî şehîd ketine, lê heya niha saloxên rast hîn negihane rojnameya me.

Roja 13'ê Kanûnê hinde cehşên bi navê parêzkarên gundan ji bajarê Mêrdînê diçûn gundê Akbaxê. Ketin dafeke pêşmergeyan. Pêşmerge ji çep û rastê reşandin ser wan. Şeş cehş hatin kuştin, çar jî birîndar ketin.

Ev livbazî tev di wan êrdiman de pêkhatin, ku bi deh-hezaran serbazên dijmin operasyon birêve dibiran. Qamên şeran pir mezin e û dijmin lêdanên gelekî mezin girtiye.

Xwediyên qirkirina gundê Setê jî, di vê navberê de li Tirkiyê û Kurdistanê hatin eşkere kirin. Di zanîngehên bajarê Stanbolê de bi belavokan qirkirina li gundê Setê hat protesto kirin û hovîtiya dewleta Tirk hat pişange kirin. Herweha li hinde deran xwepêşdanên protestokirina qirkirinê pêkhatin.

DI DAWEYA PKK LI ALMANYA ROJAVA DE DÎWAR LI PÊŞIYA PEYVANDINA BI KURDÎ TÊN AVAKIRIN

Daweya li Almanya Rojava li dijî polîtîkvanên Kurd ên şoreşger didome. Heya roja dadgehê ya çardehan, hîna xwendina iddîanemeyê destpênekiribû.

Encumana dadgehê, ku bi xwe ew dûvikê polîtîkayekê ye, dixweze bi biryarên pêşîn, ku berî niha mîna senaryoyekê hatine amadekirin, polîtîkvanên Kurd ên şoreşger weke dil dixwaze berguneh û mehkum bike. Di hemû rojên dadgehê yên heya roja çardehan de, hat dîtin, ku encumana dadgehê dixwaze wan hoyan avabike, da bikaribe polîtîkvanên şoreşger endamên PKK, mîna "terorîstan" bide şanî kirin. Girtiyên ku vê rewşê dibînin, ji bo di avê de birina vê leyistokê û ji bo bi delîl deynin pêşiya çavan, ku bergunehkarvan bi xwe gunehkar in, xwe diparêzin û daxweyanî dikin, ku di bin van hoyan de tu kes nikare wan pirsyar bike.

Ji girtiyên şoreşger **Alî Haydar Kaytan** li hemberê vê liva dadgehê daxweyaniyeke dirêj pêşkêş kir. Hemû rastiyan danî pêşiya çavan. Bi daxweyaniya xwe da nasîn, ku di rastiniyê tenê dewleta Almanya Rojava gunehkar e.

Herweha polîtîkvanên Kurd ên şoreşger û abukatên wan alîgiriya dadgehê protesto kirin û daxwaznameyekê gihandin dadgeheke bilindtir, da encumana dadgehê ji kar bê derxistin, lew ne bê alîgirî xwe ditevgirîne. Herweha dan zanîn, ku vê dadgehê nasnakin û napejirînin. Lê dadgeha bilind a împeryalîzma Almanya Rojava, ku daxwaznameyê ji ber çavan derbas kir, daxwaz vegerand û biryar da, ku encumana dadgehê ya heyî karê xwe bidomîne.

Di roja çardehan a dadgehê de, encumana dadgehê, hinde zehmetî û zorî derxist pêşiya peyvandina bi zimanê Kurdî. Dixwest ku tenê bi zimanên Almanî û Tirkî peyvandin hebin. Di vê rojê de **Selahattîn Çelik** peyivî. Nêrîn û dîtinên xwe bi zimanê Kurdî anî zimên. Wergervan nekarîn gotinên wî wergerînin. Nekarîn dîtin û nêrînên wî baş wergerînin zimanên din. Ji ber vê yekê hemû girtî û abukatên wan, li hemberê vê rewşê dengê xwe bilind kirin. Di vê rojê de lewma, xwendina iddîanameyê jî nekarî destpêbike. Dadgeh karê xwe ji bo rejeke din hişt.

Li kêleka hemû bikaranînên nedemokratîkî yên heya roja çardehan, împeryalîstên Almanya Rojava xwestin êdî dîwaran li pêşiya peyvandina bi zimanê Kurdî jî avabikin. Ev rewş ji skandalekê jî pêwîsttir e. Çi girêdaneke xwe bi prensîbên navnetewan nîn e. Tenha berdewameke karakterê dagîrkerên Tirk e. Weke berhemekî vê rastiyê tenê, mirov dikare vê rewşê bi nav bide. Ev rewş ronî û zelal dide nasîn, ku ev dadgeh li dijî gelê Kurdistanê û têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê ye. Împeryalîzma Almanya Rojava, bi kirinên weha yên faşîst, hevalbendiya xwe bi dewleta Tirk re û gunehên xwe yên hevpare, digihîne xalên bilind. Riya desturê ji bo tunekirina neteweyekî tevlî ziman û hemû nirxên netewî vedike û prîmê dide vî karî. Ev hevparetiya sucê, ku di dîrokê de kêm-nimûne ye û gelekî qirêj e, wê nekaribe xwe ji wê rizgar bike, ku ji aliyê teviya mirovatiyê neyê lanetkirin û reşkirin.